

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Törökország sorsa.

Budapest, július 24.

Kevés ország sorsa iránt viseltetik a magyar közvélemény oly őszinte és meleg rokonérzéssel, mint éppen Törökország sorsa iránt. Eltekintve a faji rokonságtól, mely a magyar és a török nép között fennáll és amely kétségkívül igen szoros lelki kapocs a két nemzet között, vannak még a két nemzet történetében és jellemében oly sajátos közös vonások is, amelyek a kölcsönös szimpátiát a rokoni kötelék nélkül is okvetlenül felkeltenék.

Törökország és Magyarország sorsa sok tekintetben ugyanegynek tetszik. Mindkét nemzet a harcban volt eddig a legkiválóbb, de egyszermind a harcban is a leggyöngébb. Az egyéni kiválóság, bátorság, harcképesség néha csodákat műveltek a két nemzetnek idegekkel vagy egymással vívott harczaiban, de a pártoskodás, a visszavonás, mely a két nemzet életében ugyszólván örökösen ott lappangott, a legtöbbször megakadályozta azt, hogy a győzelmes harcok sikereit és a kedvező külügyi helyzetek kínálkozó alkalmait e nemzetek bármelyike is a maga számára kihasználhassa.

Voltak ugyan kivételes idők is, amikor e nemzetek egyike, vagy másika olyannyira egységesnek látszott, hogy

egységétől, mely fegyvereit legyőzhetlenné tette, megdöbbsent az egész világ. Volt idő, amikor Magyarország határait három tenger mosta és volt idő, amikor Törökország három világrészben játszott egyszerre elsőrangú szerepet. De mindjárt utána, mint valami ködkép, úgy foszlik szét a két nemzet irigyelt egysége és mindjárt utána önmaguktól hullnak szét a nagyszerű keretek és a nagyhatalmi törekvések helyébe pöf-feszkedő göggel ül bele a pártoskodó hazafiak hiu önzése.

Aki a mostani török válság egymásra torló eseményeit megfigyeli, megdöbbsentő jelenségeit fogja látni ennek az igazságnak.

Törökország elkeseredett háborút folytat egy európai nagyhatalommal, amely már-már kapui előtt áll és nehéz hajóágyuival fővárosa létét és biztonságát veszélyezteti és mégis mit látunk? Ahelyett, hogy a török közvélemény, mint egy ember összefogna és együttes erővel küzdene a fel-felbukkanó ellenség merész támadásai ellen, ahelyett Törökországban a visszavonás dul, polgárok egymás vérére ontják és valóságos orgiákat ül az egyes pártok hatalmaskodó versengése. A kibontakozás reménye ugyan felcsillan itt-ott, de olyan féltéken és bizonytalanul, hogy a nemzeti erők egybeforrását senki sem várja tőle. Pedig Törökországnak, hogy létét

és integritását biztosítani tudja, csakis ilyen kibontakozásra van szüksége.

Törökországnak nem szabad elfelejtenie, hogy minden lépésére és közéletének minden belső mozzanatára mily éberrel figyelnek az európai nagyhatalmasságok. És különösen nem szabad elfelejtenie azt, hogy minden zavar, mely közéletében dul, alkalmat szolgáltat a nagyhatalmasságoknak arra, hogy benne ismét csak a „beteg ember”-t lássák, akinek baján és küzdelméin segíteni nemcsak európai kötelesség, hanem a „nagyhatalmi sziv” egyenes parancsa is. Hiszen csak nemrégiben dobant meg ez a nagyhatalmi sziv a szegény Tripoliszért és ki tudja, hogy nem fog-e megdöbbsenni holnap egy más, egy újabb török tantományért? Ki garantál erről, amikor Törökország az ő belső zavaraival éppen maga szolgáltatja a legkedvezőbb alkalmat arra, hogy ez a nagyhatalmi sziv ismét fájjon, sajogjon, megdöbbsenjen és — anektáljon! . . .

A magyar közvélemény mély aggodalommal figyeli a törökországi politikai eseményeket. Jóleső reménységgel hallja azonban, hogy a pártoskodásban és a polgárháború folyamában pillanatnyi szélesend állott be és hogy a kibontakozás szálait a legkiválóbb török államférfiak vették a kezükbe. Kívánjuk, hogy fáradozásait siker koronázza és a belbékét valóban helyre tudják

Szól a zongora.

Írta: Várnai Dániel.

(Utánnomlás tilos.)

Galambkának hívták, mert ez a név illett reá leginkább. Nem a természetére illett, mert ez egy atlétáé volt, hanem a szívére, meg az epéjére, halk, szinte turbékoló hangjára, meg finom kis kezére, ami olyan volt, mint sötét estében megvillanó fehér galambszárnyak. Arczán, a márványhomlokán öröklék a béke derüje honolt és ha megmérgekedett valami haszontalanság miatt, hát akkor legfeljebb olyanná lett az arca, mint az unyám, a tied, vagy az övé, tündérlálmoknak édes ringatása közben.

Nahát kérem, sohase hittem volna, hogy erről a galambkáról olyasmit fogok hallani, amit most — köteles díszkréczió alatt persze — önökhöz továbbítok . . . Sohase hittem volna!

Jó lesz, nagyon jó lesz, ha különösen azok a hölgyek ügyelnek ide, akik embertársaiknak az életét állandóan pocsék kis zongorajátékuikkal keserítik meg.

Hát kérem, akkor délután azt mondta magában ez a Galambka Péter, hogy a minőségét neki, ideje, hogy egyszer kialudjam a sok éjszakázást. Persze, ezt az éjszakázást is Galambka Péter békés életének érlelmében kell érteni — pedig aköppen, hogy Péter hat hét óta éjszakáról-éjszakára a bankban lümpolt, nagy, fehér papírmezőkön számokat rótt hosszú és széles oszlopokban, söröket ivott — titokban és sóskiflivel —

igen, majdnem minden éjszaka elitta azt a rengeteg összeget, egy forint és huszonhét krajczárt, amit az öt-hat órás éjszakai külön munkáért kapott a banktól. Szóval: mérlegidő volt, olyan idő tehát, amikor Péternek is, meg a többi Manónak is mérlegre tevődött a szorgalma és a készsége ennyi meg ennyi potyamunka erejéig. Augusztus közepe felé vége volt az éjszakázásnak és akkor mondta Péter, hogy no a mindenségit, most kialszom magamat . . .

Ez a gondolat a vendéglőben villant át a koponyácskáján és hogy a gondolatot mindjárt tett kövesse, sietve lehaitotta, egy nyelvre lehajította a spriczezerét (majdnem bele is fuladt az ebadta) és rohant fel a lakásába. Egy kicsit elkábitotta a spriczezerké, de azért még elég tiszta elmével örült már előre az alvás gyönyörűségének. Mert bátran elmondhatom, hogy Péter a bankja után az alvást szerette legjobban. Nem úgy aludt ő, mint más ember, sietve, szokványosan, muszájból ő élvezte szenvedélyes szerelemmel szerette az alvást, hörpintgette kéj-jel, mint a toka, asztal szokás és lehunyt szemű, nyugalmas, derült arczán úgy ült ez a nemes, tiszta kéj, mint karesu, fehér lilium csucsán egy kristályragyogásu, remek pillangó.

Péter becsukta magára szobájának az ajtaját, az ágyából odavágott a kanapéra, a kedves, édes, jó barát hátára egy duzzadt, fehér hasu párnát és nagy sietséggel lebozsájtotta az ablakoknak egyszerű lenvaszon-függönyét.

Bizony kérem, akár hiszik, akár nem,

az úgy volt, hogy Péter, amint levágta magát a kanapéra, nyomban el is aludt. Három másodperc alatt, amig átrintott az álom gyönyörűségeibe, borzasztóan boldog volt Péter. Nyújtózó testének minden izomszálán átbizsergett ennek az állapotnak az öröme, a karjait, mint egy hatalmas koszort a feje fölé fonta, a jobb térdét hirtelen rándítással fölhuzta és akkor már nem tudott magáról semmit . . .

Aludt . . . öh, édes, isteni alvás!

Fölpattant az ajka, kekes pirosan, mint az érett cseresznye és nagy metszőfogai is édes mosolygássá enyhítették a vigyorgásukat ebben az ünnepélyes pillanatban.

Csak negyedóraig tartott a boldogság. Bizony, csak negyedóraig . . . Akkor a második emeleten egy tizenhétéves, csepű haju leány belecsapott a zongorába és vége lett az egész udvar nyugalmának. Középeurópa legrosszabb zongoraművésze volt ez a kis csepűhaju, de a zongorázó kétlábuak között nyilván ő volt a legszorgalmasabb, legszívósabb, a legkitartóbb.

Átkozott csepűhajuja!

Rémesen bugyborékoló hangok lártak be Péter szobájába . . . sántikáló ezisszek, géket pofozó és lökdöső fisszek jajgattak, nyögtek, káromkodtak csunyán Péter ablaka alatt . . . olykor komoran, sötéten mordult föl e kusza hangokon át a zongora gyomrából, egy álmaiból fölrázott, véletlenül lecsapott hur, majd félmagas cék ugattak a balsarokból, mint megriasztott kutyakölykök.

Péter megmozdult, a kezével elsuhintott

állítani. Mert csak így van értelme, létjoga és jövője az alkotmányos Törökországnak, amely egyedül lehet hivatott arra, hogy a testvéremzet további felbomlásának végre-valahára útjában álljon.

Budapest, július 24.

A tisztviselők családi pótléka. Az állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak családi pótlékáról szóló törvényjavaslatot július 7-én szentesítette a király és július 11-én hirdette ki a kormány az Országos Törvénytárból. Az egyes miniszterek megtették már előzőleg is a szükséges intézkedéseket, hogy a törvényt végrehajtsák, de még nem mindenütt készültek el. A földművelésügyi minisztérium hajtja végre elsőnek a törvényt, amennyiben gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter ma körrendeletet bocsátott ki valamennyi alárendelt hatóságokhoz, amelyben ismerteti első sorban a törvényt, majd pedig azon intézkedéseket, amelyekkel a családi pótlék folyósítható.

Értekezlet az új adótörvényekről. A debreceni városházán két napig tartó értekezlet volt Szabó Károly pénzügyminiszeri osztálytanácsos elnöklésével. Az értekezleten a nagykárolyi, a nagyvárad, a debreceni, az ungvári, a szolnoki, a nyiregyházi, az egri, a máramaros-szigeti és a beregszászi pénzügyigazgatóságok igazgatói jelentek meg és tanácskoztak az 1913. évből életbelépő adótörvények végrehajtásáról szóló utasításról. Az értekezlet konstatálta hogy az utasítás összhangban van ugyan az életbelépő törvényekkel, de nem elég részletes, sok helyen nem jelöli meg a régebbi törvényeknek hivatkozott szákszait. Így néha nehézségekbe ütközik a régi és az új törvény közötti kapcsolat megállapítása. A pénzügyigazgatók véleménye szerint az értelmesebb közönség lakta vidékeken nem fog akadályokba ütközni a végrehajtás, de nehezebb lesz az új törvényeket megértetni az ország ama részein, ahol túlnyomó a nemzetiségi lakosság. Megállapította továbbá az értekezlet, hogy az új adótörvények nagy igényeket támasztanak a közönséggel és a községekkel szemben is, de a pénzügyi tisztviselőkre is nehéz feladatot fognak róni. Az értekezlet jegyzőkönyvét Szabó Károly osztálytanácsos magával vitte, hogy a pénzügyminiszternek referáljon a tanácskozásról.

Teljes szélcsend.

— Justh választ kapott Bécsből. —

Hírek a politika világából.

Budapest, július 24.

A napok most teljesen eseménytelenül peregnek le s ez a szélcsend a politikában augusztus második feléig nem is fog megváltozni. A hírkövésök most csakis felelőtlen találgatásokkal élhetnek. A kedélyeket természetesen a leginkább az izgatja, vajjon, ha a béke nem jön létre — ami szinte kétségtelen — s Tisza is, Lukács is megmarad a helyén, továbbra is rendőrökkel fognak-e parlamentesdit játszani és vajjon meg merik-e szavaztatni a mandátumfosztó egyszakaszost, amely az ellenzék kivégzését célozza. Természetesen nem kevésbé érdekes az is, mi fog történni a delegációban s hogy az ellenzék távollétében merik-e tárgyalni a kormány a Házzal a választójogi reformot? Mind e kérdések azonban csak öthet hét múlva lesznek aktuálisak, addig tehát türelemmel kell lennünk. Akkorra nemcsak a többség, hanem az ellenzék terveit is megtudjuk, mert valószínű, hogy a munkapárt készülődéseit a szövetséget pártok már változott taktikával fogják kiparizolni. Az ülésektől való távolmaradást alkalmasint ismét az aktív ellentállás fogja fölvaltani s a nehezen keresztülvihető restitutio in integrum helyébe a megtorlás sokkal hatékonyabb jelszava fog kerülni. De persze ez csak kombináció. Hogy mi lesz valóban a program, az még egyelőre hadititok.

Híreink itt következnek:

Justh Gyula titkos tanácsossága.

Tudvalevő, hogy Justh Gyula levelet intézett a kabinetirodához, amelyben titkos tanácsosi méltóságát a király kezébe helyezte vissza.

Erre a levélre mostanában érkezett meg a válasz és Lukács László miniszterelnök levélben tudatta Justh Gyulával annak tartal-

mát, amely szerint a kabinetirodához érkezett levél „intézkedésre nem alkalmas.”

Justh Gyula Budapestre való visszaérkezése után fog véglegesen dönteni az iránt, hogy megtartja-e a titkos tanácsosságot vagy sem.

Az ellenzék akeziója.

Az egyesült ellenzék tudvalevően az aratási munkálatokra való tekintettel egyelőre beszüntette vidéki agitációját és ez idő alatt csak az egyes városokban rendezett népgyűléseken vett részt. Az egyesült ellenzék augusztus második felében indítja meg ismét akcióját országszerte a vidéken. Erre az időre már véget érnek nagyrészt a mezői munkák és az egyes községek megtarthatják elhalasztott tiltakozó gyűléseit. Mindenekelőtt a munkapárti kerületekben fognak népgyűléseket rendezni, amelyekben az egyesült ellenzék számos tagja vesz részt. A gyűléseken bizalmatlanságot fognak szavazni a kerület munkapárti képviselője ellen és fel fogják a választó polgárok szólítani, hogy vagy tegye le mandátumát, vagy lépjen ki a munkapártból.

Gál Sándor nyilatkozata.

A Kossuth-párt elkeseredésére és harckészésére élénk világot vet Gál Sándornak, a képviselőház volt elnökének nyilatkozata, amelyet ma tett.

— A kormány és a többség — mondotta — erkölcstelenségben, bűnben fogantatott. Gyalázatosan korrupt, tisztességtelen választások eredménye a munkapárt. Ennek a kormánynak és ennek a pártnak semmiféle morális jogosultsága nincs arra, hogy a maga akaratát ráerőszakolja a nemzet többségére, amit a választásokon pénzzel és terrorral elnyomott. Immorális lenne maga az ellenzék is, ha ennek a kormánynak és pártjának lehetővé tenné a hatalmon maradását. Hivatkoznak az angol mintákra, amiket a mi speciális viszonyainkra ráhuzni merő képtelenség. Ott, ahol az alkotmányosság kuforrása: a választók szabad akaratának megnyilvánulása meg van mérgezve, alkotmányosságára és angol példákra csak megrögzött mániákusok hivatkoznak. Napnap után erősebb lesz a meggyőződés, hogy Tisza István veszedelmes politikáját egy abnormis gondolkodású ember dühödt érzete hajtja. Végtelenül sajnálom, de úgy van, hogy aki Magyarországon idegen érdekek szolgálatában a nemzeti ideált meggya-

az orra fölött, mintha egy komisz legyet akart volna elkergetni izzadó nyergéről. Az arca eltorzult, majd megint kisimult. Borzasztó, szörnyű küzdelem volt. A zongora bögött tovább — és Péter kinyitotta a szemét. Az első pillanatban kicsit eszelősen mosolygott, mert fogalma sem volt arról, mi az istensudája zavarhatta ki az álmából. Lenézett a parkettára, mert azt hitte, hogy az Ur haraggja özönvizet zudított reá, aki, ime, alvással akar ellopni egy egész délutánt a bank idejéből. Semmi, semmi sem volt. A parketta bután és büdösen mosolygott reá a szemével, amit reggel tánczolt fényesre a háziasszony szobalánya.

Hanem ezalatt a kis csepűhaju kikereste a másik kottát, vége lett megint a titokzatos esőndnek és a második emeletről fölrohögött Péterhez a Szűz imája... A borzalmas hangok, a szegény megcsontított hullák, egyszerűen lelőkték Pétert a kanapéről, két lábra pattant és két kezével dus hajába ragadva, borzalmas ordítással ébredt a szomorú valóságra.

— Oh, a csepűhaju, a csepűhaju... a Szűz imáját zongorázza...

Ugy állt ott pár pillanatig az elsötétített szobában, mint egy gránit-oszlop, ijedt merevséggel, tágra nyílt szemmel, mocczanni sem mervén, majd sóhajtott egyet és fatalista elernyedéssel lerogyott a kanapéra.

Kezébe temette az arcát és sokáig szomorukat sóhajtott. Talán huszonötöt is, ha jól emlékezem.

— Édes jó Uram, a menyekben — mondotta végül, halkán és magának — miért versz engem ilyen reitentes veréssel? Légy

könyörületes hozzám, szegény szolgádhoz (uram, Krisztusom, protegálj engemet) és küldj egy gutaütést arra a csitrire ott a második emeleten... Amen!...

Megkönnyebült szívvél terült végig újra a kanapén és boldogan hunyta be a szemét. Az álom kerülgette egy kicsikét, de mégis megszánta aztán és rákuszott a szemére, ringatta, himbálta, babusgatta csöndesen, Péter azt érezte, hogy az Oceán közepén egy nagy hullám vette a hátára és ő könyes szemmel a bársonyos égen mosolygó csillagokat nézegeti... nézegeti, addig nézegeti, míg az egyik megindul az égről és rengetet hosszú, sziporkázó tüzesőnek a vonalán, hatalmas ivben a mellére hull...

Megrebbent a szempillája és fölriadt.

Hát persze, hogy szólt a zongora... bizony kérem, szólt a zongora...

Péter kábult volt, úgy maradt fekvé és figyelte a hangokat. Lehuntya a szemét, majd megint ijedten fölnyitotta. El is aludt arra a csepp időre, míg a csitri odalenn fordított egyet a kótakönyv lapján és sóhajtván újra fölébredt, amikor a zongorából siró, meggyötrött lelkek szállottak föl hozzá. Csuf ördögfiókák karikáztak be az ablakon, nagy zajjal libegett bele a függöny is. Mindegyik egy esonka hangnak a hátán lovagolt be a szobába és ott lábrapattanva, nekiestek Péternek. Ráugrottak a mellére és onnan lekezikáztak a lábujja hegyéig, kis körmeikkel belevágtak a husába és egy rossz fűrészel az idegszállait fűrészelgették. Péternek gyöngyözött a homloka a kínok verejtékétől és lehunty szemmel, bágyadtan lelőz a károkba

várta a végét a megcsontított hangok rémes ostromának. Sajnálta magát és sajnálta az egész udvart... sóhajtozott és a sóhajtsaihoz a zongora adott rettentő kíséretet, Dübörögve jöttek föl a hangok, mennél inkább várta a végét, annál hangosabban jöttek... reszelés, locogás, bögés, bugás és fájdalmas sikoltozás töltötte be a szobát... egymásba ölelkezve tánczoltak körbe-körbe, majd mintegy eszeveszettül forgó levegőtőlcsér, rázuhantak a Péter izzadó fejére.

Felugrott, úgy reszkett benne minden izomszál, mint mikor bottal vágnak végig a czimbalom hurjain. Nekiment az ablaknak, belevágta az öklét és fölördítette:

— Elég már! Aludni akarok!

A zongora szólt tovább... a hamis hangok sokaságát most már nem is hullámoztatta, de szentelenül köpte feléje.

Péter megtántorodott, a füleire nyomta a kezét és mint az örült szaladgált a szobában.

— Elég már! Elég!

A zongora rohögött... de Péter sirt. Sirt, sirt, bömbölt. Fölrántotta az ajtót és kábultan esett ki a folyosóra. Ordító zokogással rohant le a lépcsőn és megtorpanva megállt Csepűhajuék nyitott ablaka előtt. A csitri háttal ült az ablakhoz és fejét jobbra-balra himbálva, verte a zongorát.

Péter fölhorokant, mint az üldözött tigris, kirántotta a revolverét és — a csitri meg se nyekkent, úgy bukott le holtan a zongora elé.

Pétert az esküdtszék egyhangulag fölmentette.

lázza, a parlamentet szuronyok hegyére állítja és az alkotmányosságba vetett hitet alapjában megrendíti, azt ép érzésű, normálisan gondolkodó magyar embernek nem tarthatom. Az ellenzéknek legelső kötelessége, hogy *Tisza Istvánt, Lukács Lászlót és pártját lehetetlenné tegye, összemorzsolja, addig ne nyomodjon, amíg ennek a rendszernek egyetlen képviselője is a porondon van.*

Gál Sándor különben — amint jelentik — ma néhány heti pihenőre Olaszországba utazott.

Felállítják a honvédtüzérséget.

Egy hírlapíró ma fölkereste a honvédelemügyi minisztériumban *Bolitska* Sándor alezredest, a vezérkari osztály főnökét, akire a honvédtüzérség szervezésének nehéz munkáját bízta. Az alezredest ezeket mondta a honvédség legközelebb felállítandó csapatairól:

— A véderőjavaslatokat oly hirtelen intézte el a képviselőház, hogy szinte *készületlenül* talált bentünket. Most készítjük a honvédtüzérség felállítását tárgyaló részletes terveket, amelyeket azután a felsőház elé terjesztünk szentesítés végett. Ugy tervezzük, hogy a *hét honvédkerület mindegyike kap egy-egy tüzérezredet.* A honvédtüzérezredek két részből fognak állani. A nehéz tarackozóosztályokból és a lvas tüzérségből. Az még nincs eldöntve, hogy mely városokban helyezik el a tüzéresapatokat. Eddig csak két városhoz, *Lugoshoz és Verscehez* intéztünk felszólítást, hajlandók volnának-e gyakorlótereket és kaszárnyákat adni a tüzérségnek. Csak ezután következnek a többi városok, amelyekben a tüzérezredek elszándékozzuk helyezni. Ha ezek a városok nem vállalják a kaszárnyaépítést, akkor a kincstár fogja maga felépíteni. Persze, ehhez sok pénz kell, már pedig a pénzügyminiszter nagyon is szűkmarku. A szervezési tervekkel még ebben a hónapban elkészülnek és a király, a legfelsőbb hadur, már *augusztus elején szentesíti.* A véderőjavaslatok egyéb rendelkezései *októberben lépnek életbe.* A véderőjavaslatok életbelépéséről szóló rendelet is elkészül legközelebb és augusztusban kézbesítik az illetékes hatóságoknak. A sorozások, amelyeket legközelebb megkezdnek, az új szabályok mellett történnek meg és az új, fölemelt létszámot kell kiállítani.

Rosznak a Dreadnoughtok?

Félhivatalosan jelentik: Tegnap és ma — ezúttal egy külföldi lapból való idézetképen — a lapokban újra napvilágot látott az az ismételt megzafolt hír, hogy a *Viribus Unitis* nevű Dreadnought építésénél nagy hibák történtek. E hírre vonatkozóan illetékes helyen azt a felvilágosítást kapták, hogy amikor először került fel a sajtóban hasonló hír, az osztrák honvédelmi miniszter az osztrák képviselőházban *Breiter* képviselőnek és társainak ebben az ügyben benyújtott interpellációjára megadta ezekre az alaptalan híresztelésekre a választ és ugyancsak e hírekre vonatkozóan a sajtóban is czáfolat jelent meg. Most, hogy e nyilván tendenciózus híresztelések minden alap nélkül megismétlődnek, a *haditengerészet vezetősége nem tartja szükségesnek, hogy ismét részletesen czáfolgassa.*

Az ujonczkontingens megosztása.

A bécsi *Zeit* vezércikkben foglalkozik az új véderőtörvény által megállapított ujonczkontingens kérdésével és kifejti, hogy ezen kontingens megosztásánál Ausztriára nézve az 1910. évi, míg Magyarországra nézve az 1900. évi népszámlálás adatai vétettek alapul. Ausztria ezáltal hátrányt szenved, mert évenként több ujonczot köteles állítani, mint amennyit állítania kellene, ha Magyarországon is a legutóbbi népszámlálás adatait vették volna alapul.

Törvényhatóságok állásfoglalása.

Székesfehérvárról jelentik: A vármegye 29-én tartandó rendes közgyűlésén — mint már jelentettük — az ellenzéki érzelmi bizottsági tagok határozati javaslatot terjesztenek elő a parla-

menti események tárgyában. Az indítvány szövege a következő:

„Fejérmegye közönsége a most lefolyt országgyűlési ciklus alatt az ellenzék egy része által folytatott technikai obstrukciót sem helyeselte ugyan, de a június 4-iki súlyos házszabálysértéssel megkezdődött és hetekig tartó törvényszegéseket és a semmiféle törvényes alapra nem támaszkodható elnöki önkényt, mely a képviselőket a Ház határozata nélkül a képviselőházból erőszakosan karhatalommal kivezetette, a képviselőházat és annak környékét fegyveres erővel állandóan megszállva tartotta és ezáltal az országgyűlés függetlenségét súlyosan megsértette, az ott való tanácskozás szabadságát pedig megakadályozta, mint igen súlyos alkotmányértéteket a legnagyobb mértékben rosszalja és elítéli. Egyben felir az országgyűléshez és kéri azt, hogy legsürgősebben gondoskodjék arról, hogy azok a súlyos alkotmányértétekek megfelelő alkotmányos formában békés úton mielőbb orvosoltassanak, azok megismétlődése pedig a jövőre lehetőtlenné tétessék.“

Magyaróvárról jelentik: Moson vármegye ma tartott közgyűlése a kormány kinevezéséről szóló bejelentéssel foglalkozva, *Németh Vincze* ellenzéki bizottsági tag felszólalása után hat szavazat ellenében elfogadta az állandó választmány határozatát, amelynek értelmében a közgyűlés a kormányt és a minisztereket üdvözli, hazafias működésük elé bizalommal tekint s kívánja alkotmányos feladataik sikeres megoldását, valamint a parlamenti rend mielőbbi helyreállítását. A közgyűlés örömeinek ad kifejezést a házelnök ellen elkövetett merénylet meghiusulása fölött.

Kerület a képviselője ellen.

A vas megyei rumi választókerületben a választók pártkülönbség nélkül mozgalmat indítottak *Vargha Gábor*, a kerület munkapárti képviselője ellen. Ötszáz választópolgár, közöttük igen sok munkapárti szavazó, a következő nyílt levelet intézte a képviselőhöz:

A rumi választókerület abban a hiszemben választotta meg Nagyságodat, hogy a parlamentben a szó és az elvek erejével fog harcolni és dolgozni a nemzeti ügy szolgálatában. Immár két év telt el azóta, hogy mandátumunk birtokában van Nagyságod és mindidáig egyetlenegyszer sem szólalt fel a parlamentben a nép érdekében. Tudjuk, hogy ennek a némaságnak nem Nagyságod személyiségében erjlenek az okai, hanem a rideg pártfegyverem kényszeríti a rumi kerület mostani képviselőjét a hallgatásra. Míg ez a tartózkodó viselkedés csak azt jelentette, hogy a mi kerületünk követte kormánypárti taktikai érdekből hallgat és jelenlétével lehetetlenné teszi, hogy a rumi kerület nevében egy bátor, szókimondó ellenzéki képviselő szerepeljen, addig türtük ezt az állapotot, melyen változtatni a legközelebbi választásokig nincs módunkban. Mióta azonban tudjuk a lapok híradásaiból, hogy Nagyságod cselekvőleg részt vett az országra nézve olyan súlyos adóterhet jelentő véderő erőszakos, törvényellenes megszállásában, mióta tudjuk, hogy nyíltan helyeselte a rendőröknek a parlamentbe való bevezénylését, az ellenzéknek szuronyokkal való távoltartását a törvényhozás munkájától, azóta szegyeljük, hogy a mi kerületünknek is munkapárti képviselője van. Nem tett a munkapárt a magyar népért semmit, ellenben a bécsi körök kedvéért még az ősi alkotmányt is megsértette. Népjogokat ígértek Önök, munkapárti képviselőjéltek és csuffá tették az egész népképviselői rendszert, sőt Tisza állítása szerint még az ország egy részének követküldési jogát is el akarják kobozni az őszszel. Leghatározottabban tiltakozunk ez ellen. Elvárjuk Nagyságodtól, hogy lesz annyi erkölcsi bátorsága és kötelességtudása, hogy politikai büneiért előadja legalább mentségeit a kerület különböző községeiben tartandó ellenzéki népgyűléseken, amelyeken meg fogja hallani a meg nem vesztegetett és kijózanodott nép kegyetlen ítéletét a munkapárt vezetés politikájára felett. Ha már a parlamentben nem beszélt Nagyságod, legalább itt a kerületben halljuk a hangját.

Ha Nagyságod bizonyos személyi okokból ellenzéki népgyűléseken nem akarna megjelenni, méltóztassék saját maga beszámológyűlést hirdetni és arra ne csak a csendőröket, hanem minket, a választóközönséget is meghívni. Meghallgatjuk szívesen, ha Nagyságod is lesz olyan kegyes, a nép által megbízott szónokainkat nyilvánosan meghallgatni. Ha szíves meghívásunkat és barátságos ajánlatunkat nem fogadja el Nagyságod, akkor Ön kö-

zött és a rumi kerület becsületes, önzetlen választói között olyan szakadék keletkezett, amelyet nem fog többé tudni áthidalni sem pénzzel, sem itallal, sem kortesigéretekkel, sem közigazgatási presszióval senkisémm.

Álljon ki tehát a nép elé Nagyságod, mert ha most elbuvik, akkor csak arról győz meg bennünket, hogy önmaga is elismeri cselekedeteinek helytelenségét és ezzel méltatlanná vált arra, hogy mandátumát megtartsa.

Aláírva a rumi kerület 500 választója.

A bártfai beszámoló.

A félhivatalos tudósítás tegnap elhengezett azzal, hogy *Bornemisza* Lajos, bártfai munkapárti képviselő beszámolóját az ellenzék nem zavarta meg. De most sül ki utólag az igazság, hogy miért. A derék mameluk ugyanis *vasárnapra*, e hó 21-ére hirdette beszámolóját s bár az ellenzéki polgárság nagy kíváncsisággal várta, hogy miként fogja megokolni lazafiatlan magatartását, *Bornemisza nem mutatkozott.* Tegnap, kedden azután titokban megjelent a városban s déli 12 órakor *szűk baráti körben* beszámolót tartott. A város közönsége nem is tudott arról, hogy szeretett képviselőjük körükbe érkezett s így nem is tüntethetett — ellene.

Nagy György csinytevése.

A magyar republikánusok pártja országos nagygyűlés keretében szeptember havában *Makó* városában fog megalakulni. *Espersit* János és dr. *Kiss Pál* törvényhatósági bizottsági tagok bejelentették Makó város rendőrkapitányának, hogy szeptember hó 8-án a republikánuspárt alakuló gyűlést szándékozik tartani. A főkapitány a bejelentést erre a napra nem vette tudomásul, ekkor ugyanis *Ferencz Ferdinánd* trónörökös a hadgyakorlatok miatt Makón fog tartózkodni és a hatóságoknak rendkívül kellemetlen volna, ha a leendő király ott tartózkodása alkalmával alakulna meg a magyar köztársasági párt. A bejelentőkkel ezután a főkapitány tárgyalásba bocsátkozott, hogy más időpontot válasszanak alakulásukhoz. A köztársasági pártiak elhatározták, hogy amennyiben a főkapitány szeptember hó 1. vagy 15-ére engedélyezi a gyűlést, akkor elállnak a 8-iki naptól, ha azonban akkorra nem ad engedélyt és a gyűlést betiltja, úgy szeptember 8-án, a trónörökös makói tartózkodása alatt bankett keretében megtartják az alakuló gyűlést. A kolozsvári köztársasági pártiak tegnap este *Benkő Sándor* törvényhatósági bizottsági tag elnöklété alatt elértekezetlet tartottak. A gyűlésen megjelent dr. Nagy György is, akit rendkívül nagy lelkesedéssel és zajos ovációval fogadtak. A népes értekezet egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a szeptemberi makói alakulógyűlésen testületileg vesz részt.

Budapest, július 24.

Hitfelekezetek koalíciója Boszniában. Szerajevéből jelentik: Lovag *Bilinski* közös pénzügyminiszter jelenléte alkalmából ad hoc megalakult a mindhárom hitfelekezethez tartozó hitfelekezetek koalíciója. Ezen koalíció mai ülésében elhatározta, hogy még egyszer alapos tanulmány tárgyalást tesz, vajjon a doboj—szerajevói vasutvonal átalakítása rendes vágányúvá vagy pedig a tuzia—kladnj—szerajevói vasutvonal építése előnyösebb-e Boszniára. Elhatározták, hogy mindkét terv tanulmányozására egy bizottságot küldenek ki, mely a pártok kiküldöttjeiből és két kiváló, független szakférfiből álljon. Ezen bizottság meg fogja tekinteni mind a két vonalat és tanulmányai felől jelentést fog előterjeszteni.

Az új magyar püspökség. Az új görög-katolikus püspökség felállításának tényével szemben a román sajtóban olyan híreket terjesztenek, mintha a görög-katolikus hívők közt az ortodoxiára való áttérés mozgalma észlelhető volna és szükségesnek tartják, hogy a pápa erről új memorandumban informáltassék. Ezzel szemben hiteles adatok nyomán a „Budapesti Tudósító” értesülése szerint megállapították, hogy a görög-katolikus hívők között az ortodoxiára való áttérés szándékának legkisebb nyoma sem mutatkozik és nyilvánvaló, hogy a román sajtó fenyegetőzésének czélja más nem lehet, minthogy kudarczát leplezze és nehézségeket támaszson az új püspökség felállítását körül, mert egyébként jól kell tudnia, hogy a pápai bulla dekretált és a király rendelkezésével helybenhagyott új püspökség felállítását többé semmiféle akcióval meg nem akadályozhatja.

Törökország válsága.

— Egedmények az albánoknak. —

Megszűnt a konstantinápolyi ostromállapot.

— Az új kormány munkája. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 24.

A jelek arra vallanak, hogy Törökországban mégis előbb-utóbb helyre fog állni a rend és a nyugalom. A legkritikusabb nap a tegnapi volt, az alkotmány évfordulójának napja s erre a napra nagy, véres zendüléseket várt a kormány. Ez a nap is elmúlt azonban szenzációsabb események nélkül, elmaradtak a tüntetések, amiből az következne, hogy a lakosság s főképpen a katonaság megnyugvással fogadja a kormányváltást.

Az új kormány most komolyan hozzálát ahhoz, hogy rendet teremtsen Törökországban. A háboru súlyos gondjai mellett minden erővel azon van Ahmed Muktar kormánya, hogy még nagyobb arányu koczessziók árán is lecsendesítse az albán lázadókat. A rend felé való békés törekvéseknek első jele, hogy Konstantinápolyban megszüntették az ostromállapotot.

Az ifju-törököknek természetesen nem felel meg az új kormány politikája. Elkövetnek minden lehetőséget a kormány ellen s főleg abban biznak, hogy a kamara feloszlatása után — amely elkerülhetetlen — a kormány nem kapja meg a választásokon a kellő többséget.

Mai törökországi táviratainkat itt adjuk:

A szultán felhívása az új kormányhoz.

Konstantinápoly, július 24. Tegnap délután ment végbe nagy közönség jelenlétében a nagyvezér és seik-ül-izlám kinevezésének ünnepélyes felolvasása. A kinevező irádé a szokásos formulán kívül még a következő passzust tartalmazta:

A szultán elvárja, hogy a kabinet vizsgálatot indítson azon dolgokat illetőleg, melyek több helyen, különösen Albániában, elégedetlenséget idéztek elő és hogy törvényhozási uton fog véget vetni a törvénnyel és igazsággal ellentétes helyzetnek és biztosítja a rendet. Miután az ország haladása és boldogulása az alkotmány lelkiismeretes tiszteletbentartásától függ, a szultán reméli, hogy az új kabinet ebben az irányban is hathatós tevékenységet fog kifejteni.

Óriási embertömeg, köztük számos tiszt, töltötte meg az utcákat, melyeken a nagyvezér és kísérel menete elhaladt. A tömeg lelkesen éltette a nagyvezért, a miniszterek közül pedig főleg Nazim basát és Husszein Hilmit.

A kabinet összetétele.

Konstantinápoly, július 24. Hivatalosan közlik Damad Serif basa közunkügyi miniszterré és Resid basa kereskedelmi és földművelésügyi miniszterré való kinevezését. A posta- és táviratügyi tárczát Szaba basa egyiptomi postaminiszternek ajánlották föl, aki azonban eddig nem válaszolt. A szultán első titkárának és első kamarásának lemondásáról szóló hírt megzáfolyják. A kormány intézkedéseket tett a rend fenntartására. Az összes rendőrfőnökök helyébe katonatisztek kerülnek, a rend felügyeletével pedig egy katonatisztekkel álló tanácsot bízták meg. Egy főhadnagyot neveztek ki a rendőri és csendőri parancsnokságok főfelügyelőjévé. A konstantinápolyi térparancsnok helyébe egy másik tábornokot neveztek ki. A nagyvezér a vidéki hatóságokhoz körlevelet intézett, amelyben közli az új kabinet kinevezését és kiemeli annak szükségességét, hogy a különböző fajok között az egyetértés megszilárdíttassék, a lakosság igazságos és egyenlő bánásmódban részesüljön és a külföldiek privilégiumai a kapitulációk

értelmében biztosíttassék. Hír szerint a kamara az új kabinetnek bizalmat fog szavazni.

Az új kabinet összetételéről szólva, a „*Jeune Turc*” a következőket írja: Azt hisszük, hogy a mostani kabinet nem ellenzéki, hanem semleges. A kamara feloszlatása a mostani körülmények között hasztalan volna és az ifju-török párt veszélyes határu kihívása volna és ez a párt még elég erővel bír az országban és a hadseregben, hogy esetleges pronunziamentóra ellenpronunziamentóval válaszoljon. A párt nem tette ezt, ehogy az országot egy polgárháboru elkerülhetetlen katasztrófáinak tegye ki.

Az ifju-törökök az új kormány ellen.

Üszküb, július 24. Az új kormány kinevezése itteni ifju-török körökben rossz vért szül és meglepetések várhatók, mert a komitépárt mindent el fog követni, hogy a régi pozícióját visszahódítsa és megerősítse. Az ifju-török komité klubjaihoz körlevelet intézett, amelyben azt mondja, hogy az ifju-török kamarai párt a kabinetnek bizalmat fog szavazni, ha programja megfelel a párt elveinek, különösen a centralizáció elvének.

A kamarában.

Konstantinápoly, július 24. A kamarában az elnök kijelentette, hogy a háznak meg kellett volna hallgatnia Szaid basa nyilatkozatait lemondásának okairól. Miután azonban az új kabinet megalakult, Szaid basa lemondásáról vitát indítani fölösleges. Néhány képviselő mindazonáltal azt kívánta, hogy Szaid basa szólaljon fel. Az elnök erre kijelentette, hogy a kamarának joga van fölvilágosításokat kérni. A kamara erre elhatározta, hogy a volt minisztereket meghallgatja.

Konstantinápoly, július 24. A kamara 94 szavattal 14 ellen elfogadta Szureia albán képviselő javaslatát, hogy vizsgálatot indítsanak *Achmed Riza* volt képviselőházi elnök ellen különböző képviselőházi értékes tárgyak eltávolítása miatt. A vizsgálatot a háznagyok fogják vezetni. A hiányzó tárgyak értéke állítólag egymillión tul megy. de bizonyossággal alig állapítható meg.

Konstantinápolyban megszűnt az ostromállapot.

Konstantinápoly, július 24. Az ostromállapot megszüntetésére vonatkozó irádét az új folyamán közzétették a rendőrfőnökséggel. A lapok jelentik, hogy több államtitkár, különböző szolgálati ágak főnökei, válik és más ifjutörök funkcionáriusok állásaiban változások fognak beállni.

Rendet teremtenek Albániában.

Konstantinápoly, július 24. A nagyvezér installációja után a kabinet tagjai minisztertanácsra ültek össze, amelyen az albániai eseményekkel és a hadseregben uralkodó állapotokkal foglalkoztak. A tanácskozáson a vezérkar főnöke is résztvett.

A minisztertanács, amely éjjel 1 óráig tartott, elhatározta az albániai katonai operációk azonnali beszüntetését, bizottság kiküldetését Resid Akiv basa albán szenátor vezetése alatt, a konstantinápolyi három hét óta tartó ostromállapot megszüntetését és az amnesztia megadását. Az albániai hatóságok már tegnap utasításokat kaptak, hogy az albániai katonai operációkat mindenütt fújják le.

Hír szerint a minisztertanács a kamara feloszlatásáról tanácskozott.

A vidékről érkezett hírek szerint mindenfelé teljes nyugalom uralkodik. A nemzeti ünnep incidens nélkül folyt le. Az új kabinet kedvező benyomást tett.

Konstantinápoly, július 24. A mai minisztertanács kizárólag az albán eseményekkel foglalkozott és végleg elhatározta egy misszió kiküldetését Albániába. A missziónak tagjai Resid Akif pasa szenátor és volt szaloniki vált, Banieh bey volt talsidai kormányzó és Szulejman pasa tábornok, mindannyian albánok. A misszió holnap kezdi útját.

A kamara folyosóin elterjedt az a hír, hogy az albánok, kikhez katonacsapatok is csatlakoztak, bevonultak Üszkübbe, onnét sürgönyt menesztettek volna, melyben kijelentik, hogy a várost csak a ka-

mara feloszlatása után fogják elhagyni. Ezen hír még hivatalos megerősítésre szorul.

Konstantinápoly, július 24. Az államtanács elnöke Kiamil basa és Mahmud Muktar pasa, tengerészeti miniszter, kik állítólag betegek, nem vettek részt a mai minisztertanácsban. A eblügyminiszteri tárczának betöltése is kommentárookra szolgált alkalmat. Délelőtt elterjedt a hír, hogy Ferid basa visszautasította a belügyi tárczát. A hírt hivatalosan azzal a megjegyzéssel megzáfolyták, hogy Ferid basa nem utasíthatja vissza a belügyi tárczát, mivel még nem is fogadta el. Kormányköröklől származó értesülések szerint Ferid basa egészségügyi állapotára való hivatkozással utasította vissza a belügyi tárcza átvételét, ellenben kérte a munkáminiszteri tárczával való megbízatását. A katonai liga köréből hírlik, hogy a nagyvezir Ferid basát sürgönyileg kérte a munkáminiszteri tárcza átvállalására, mivel belügyminiszteri kinevezése rossz benyomást keltene. Damad Serif basa jelenlegi munkáminiszter a belügyminiszteri tárczára van állítólag kiszemelve. Essad basa duracói képviselő résztvesz az Albániába küldött misszióban. A csapatok és albánok jelzett bevonulása Pristinában is megtörtént. A lemnoszi kormányzó sürgönyzi, hogy e hó 21-én Bos-Babánál 4 torpedónaszádot látott, mely Euobeia felé hajózott. Egy Szmirnába érkezett gőzös személyzete és utasai mesélik, hogy a leroszi kikötőben láttak egy olasz torpedónaszádot, melynek kénye és árborza hiányzott s melynek hidja el volt rombolva. Azt hiszik, hogy azon torpedónaszádók egyikéről van szó, melyek a Dardanellákba behajóztak.

A katonai liga proklamációja.

Konstantinápoly, július 24. Egy lap közli az ottomán katonai liga proklamációjának szövegét. Ez a terjedelmes proklamáció, mely kétségekívül a liga megalapításánál lett megszövegezve, kifejti a török belső válság veszélyeit. A válság örvény és megsemmisülés felé viszi az országot és a veszély nem kisebb, mint aminő Abdul Hamid uralkodásának utolsó idejében Törökországot fenyegette. Az ilyen válságok Európában könnyen azt a hitet érlelhetik meg, hogy Törökország nem képes véglegesen rendet és nyugalmat teremteni. E veszélyre való tekintettel a liga felhívást intéz az ottomán tisztetekhez, akiknek első sorban kötelességük a hazát megmenteni. A liga célja, hogy a hadsereg erős maradjon, ami csak akkor lehetséges, ha az alkotmányos intézmények biztosíttatnak. A proklamáció felsorolja a liga céljait és ezek közt megemlíti elsősorban a Szaid-kabinet eltávolítását, felelőtlen elemek befolyásának távolartását a kormányügyektől, a kamara feloszlatását, ha a vizsgálat bebizonyítja, hogy nem a nemzet akaratainak megfelelően választatott meg, új választásokat rendőrség és csendőrség intervenciója nélkül, a hadsereg kizárását a politikából, központi adminisztrációs tanács kiküldését. A liga egyelőre titkos szervezet kíván maradni a követeléseinek terjesztése után feloszlatni kíván.

Amnesztia a katonáknak.

Konstantinápoly, július 24. A lapok jelentése szerint három katonatisztet és 12 közembert, akik Tahiar bejjel Monasztirból megszöktek és akiket elfogatásuk után Konstantinápolyban őriztek, tegnap szabadlábra helyeztek.

Albánia még mindig lázong.

Üszküb, július 24. Egész Albániában óriási az izgatottság. Pristinában az albánok feltörték a lörtönt és a foglyokat fölfegyverezték. Kaczanikba csapaterősítéseket küldtek, hogy az albánok átkeletét a folyón és egyesülésüket a zendülő katonákkal megakadályozzák.

EGYHÁZAK.

— (Egyházkerületi képviselőválasztások.) Az erdélyi református egyházkerületben az 1912—17 évi ciklusra most választották meg az egyházkerületi képviselőket és pedig a nagyenyedi Bethlenkolégium részéről Lázár István és Báthory Gyula;

a kolozsvári kollégium részéről dr. Kálmán János és Szabó Imre; a szászvárosi kollégium részéről dr. Dósa József és Mayer János; a székelyudvarhelyi kollégium részéről Kovács Dániel és Szabó Árpád; a zilahi kollégium részéről Both István és Nagy Sándor; a sepsiszentgyörgyi Mikó-kollégium részéről László Ferencz dr. és Papp Lajos tanárokat. A nagyenyedi egyházmegyéből megválasztották Bethlen Sándor gróf, Teleki Ádám gróf és Lovassy Andor világi, Jancsó Sándor, Bartha Lajos és Vires Károly lelkészi képviselőket, a kolozsvári egyházmegyéből világi részről dr. Szédeczky Lajost és dr. Sárkány Lajost, lelkészi részről Benedek Árpádot és Barabás Samut.

(Egy francziskánus jubileuma.) Rendtársainak ragaszkodó szeretetétől övezve s a polgári társadalom nagyrabecsülésének jeleivel elhalmozva ülte meg Galgócson áldozópapságának 60 éves jubileumát Zsembery Rudolf Ferencz-rendi atya. Az ünnepelt áldozár, aki a derzsenyei és zsemberi Zsemberyek ősrégi családjának sarja, hatvanöt éve szolgálja szerzetét. Kitűnő tehetségeit mint gimnáziumi bölcsészeti és teológiai tanár, majd mint alsósebesi, eperjesi, körmöcbányai és galgóczi zárdafőnök, utóbb mint rendtartományi tanácsos, rendtartományi ör és két ízben mint tartományfőnök gyümölcsöztette szerzetes családjá javára. A sok időt hasznosan élt és még ma is teljes szellemi és testi épiséggel örvendő jubiléumát a pápa apostoli áldásával tüntette ki, a biboroshercegprimás pedig a ritka évforduló alkalmából üdvözlő soraival köszöntötte.

KÜLFÖLD.

Az angol flottaszaporítás. Londoni távirat szerint az angol felsőház ülésén Haldane lord kijelentette, hogy nem akarja azt állítani, hogy a Középtengeren fentartandó brit flottaerő elégséges lesz bármily alakulások esetére is, melyek beállhatnak és valószínűleg be is fognak állni. Két nagy középtengeri hatalom, akik a hármasszövetséghez tartoznak, flottájuk szaporítására készülnek és Dreadnought-programmokat állítottak fel, melyek megvalósulásuk felé közelednek. Távol áll tőle azt állítani, hogy az a pusztán tény, hogy a két hatalom a hármasszövetséghez tartozik, azt jelentené, hogy Angliának arra kellene számíthatnia, hogy minden képzelt, Anglia elleni támadásban részt vennének. Ellenkezőleg. E két hatalom egyikevel Anglia majdnem intim lábon áll, a másikkal igen barátságos viszonyban van.

Ezenkívül — folytatta lord Haldane — semmi tudomásom nincs arról, hogy a hármasszövetség agresszív alapon nyugodna és ilyesmit ellenkező bizonyíték nélkül föl sem tételtek. Ami a harmadik középtengeri hatalmasságot illeti, amelynek flottája oly nagy, mint a két másik hatalomé együttvéve és amely valószínűleg továbbra is oly nagy marad mint a két másik flotta, — e hatalommal rendkívül barátságos viszonyban vagyunk, bár nem kötöttünk vele szövetséget. Amennyire a tengeren való uralom normális körülmények között tekintetbe jön, igen erős flottánk van partjainknál. Azt hiszem, hogy Anglia haditengerészeti illetőleg egyikében van a legpreziosirotta helyzeteknek, aminő már régen nem volt. A kormány tisztában van azzal, hogy Anglia pozíciója tengeri hatalmán nyugszik. A legbarátságosabb formában beszélünk ahhoz az egyetlen hatalomhoz, amely riválisunknak tekintendő és kifejtettük azon nézetünket, hogy számítani kell arra, hogy bármily erőfeszítéseket tesz is, ami erőfeszítéseink nagyobbak lesznek. Kijelentettük azt is, hogy azt nem tesszük támadási szándékkal, hanem azért, mert a tengeren való uralom életkérdés számunkra. És a tengeren való uralom tekintetében meg akarjuk tartani tulsúlyunkat. Ez a kormány nézete és ez az alapelv, amelyhez lekötöttük magunkat.

A flottapóthitelre vonatkozó vita ezzel véget ért.

Az új orosz-japán szerződés. Az orosz-japán szerződésről most pontosabb adatokat jelentenek. Az új szerződés célja az, hogy a két hatalom közötti viszonyt azokon a korlátásokon, amelyeket a portsmouthi szerződés Mandzsuriaiban Kína szuverenitására való tekintettel, rájuk kényszerít és hogy a tartomány gazdasági kiaknázásából az idegen nemzeteket kizárják. Mandzsuria kivül Mongoliát is érdekszférákra osztják, itt természetesen

Oroszország kapja a nagyobbik részt, míg Japán megelégszik egy aránylag kisebb területtel Dél-mandzsuria kikerítésével. Kína bizonyára tiltakozni fog, de tiltakozásának semmi hatása sem lesz, annyival kevésbé, mert Oroszország és Japán fegyveres segítséggel támogatnák egymást, ha őket új birtokállományukban megtámadnák. Az új szerződés korrigálja az orosz-japán háború következményeit. Mandzsuriaiból, amelyet Oroszország azelőtt egészen magának akart megkaparítani, csak az északi részt kapja, de csak Japán hozzájárulásával, amely szabad kezet enged neki Mongoliában is és ennek fejében nemcsak Koreát, de Mandzuriát is bekebelezi. Anglia, amely 1902-ben szerződést kötött Japánnal Kína integritásának védelmére, nem fog tiltakozni. A portsmouthi szerződés 3. és 8. cikkelyei, amelyek újakkal cserélődnek föl, arról szólnak, hogy a Mandzsuriaiban a Japánoktól megszállt területei a liaungi bérelt terület kivételével Kínának visszaadandók, hogy Oroszország Mandzsuriaiban semmiféle előnyt nem kíván Kína érdekeinek rovására, hogy Japán és Oroszország nem fogják utját állani az idegen hatalmak kereskedelmének fejlesztésére irányuló kínai intézkedéseknek, hogy Oroszország Kína hozzájárulásával Portarturra, Talienvanra és környékére való jogait átengedi Japánnak, hogy a vasutak csak kereskedelmi és ipari célokra használhatók és hogy Japán a mandzsuriai vasutak forgalmáról egyezsége akar lépni. Ezek a rendelkezések most esznek — Oroszország és Japán szabadon és kedvük szerint intézkednek kínai területen.

A francia választói jog. Párisból jelentik: Clémenceau nyílt levelet intézett Poincaréhoz, akinek legutóbbi gerardmeri beszédére válaszol. Rámutat a kamarai vita alapvető mozzanataira és kijelenti, hogy mindenkor követelte a szavazati jog kiterjesztését, de mindig a többségi elv alapján, mely a köztársaságot alapította meg. Poincarét szilárd és lojális republikánusnak tartja, de ezeméretre veti, hogy a republikánus többséget két pártra szakította, hogy a reakciósiókra és a forradalmárookra támaszkodjon. Clémenceau attól tart, hogy ez a cselekedet a legsúlyosabb következményekkel fog járni.

A portugál összeesküvők. Lisszabonból jelentik: Az El Mundo szerint a köztársasági gárda egy lisszaboni kaszárnyában egy monarchisztikus összeesküvést fedeztek fel, melyen a gárda más századai is részt vettek. Három káplárt és egy katonát letartóztattak. A letartóztatottak egyike a tölténykészletek feletti őrzéssel volt megbízva; a töltények egy része állítólag eltűnt.

A kínai kabinet kiegészítése. Pekingből jelentik, hogy Juansikkai a nemzetgyűlésnek hat új minisztert ajánlott a kabinet kiegészítésére. Azt hiszik, hogy a nemzetgyűlés látva azt, hogy az előbbi lista visszautazása mily ellenszenvet idézett elő mindenütt, el fogja fogadni az új miniszteri listát. Ez az elégedetlenség abban is megnyilvánul, hogy például a hankai hadosztály parancsnoka közölte a nemzetgyűléssel, hogy csapatát Pekingbe vezeti és a nemzetgyűlést szétkergeti, ha az folytatja az obstrukcióját a kormány ellen.

A nők választójoga Portugáliában. A portugál köztársaság megalakulása után mint ismeretes, a kormány ideiglenes választójogi törvényt alkotott. Minthogy ez a törvény nem zárta ki a nőket, dr. Beatrice Angeló, a portugál nőmozgalom vezére igényt tartott a választójogra és le is szavazott a választások alkalmával, azonban később a portugál felsőbiróság kimondotta, hogy a nőknek nem jár választójog. Most azonban, mikor a szenátus a végleges választójogi törvényt készíti elő, kimondották, hogy választójoga legyen minden 25 éven felüli nőnek is; aki középiskolát, vagy bármily szakiskolát végzett.

A krajnai tartománygyűlést elnapolták. Laibachból jelentik: Több kisebb törvényjavaslat elintézése után dr. Sustersic tartományfőnök kihirdette a tartománygyűlés elnapolását.

TÁVIRATOK.

Zendülő orosz katonák.

Pütertvar, július 24. A faskendi táborban július 14-én zendülés tört ki a sarpentők között, melyet azonban rövid puskatüzelés után levertek. A harcban két tiszt megölték, kettőt súlyosan, egy könnyebben megsebesült. A katonák közül egy elesett, tizenegy megsebesült. Százhetven zendülőt megsebesítettek.

Munkáslányok tűzhalála.

— Borzalmas tüzkatasztrófa Londonban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 24.

Rövid távirati híradás után megemlékeztünk a londoni borzalmas tüzkatasztrófáról, amelynek tizenhét munkáslány esett áldozatul. A rémes tűzveszedelem részleteiről még a következőket jelentik:

A City közelében fekvő Silk-street csendjét kedden este leirhatatlan riadalom verte föl. Az ódon házakból, melyek a pinczétől a padlásig műhelyekkel, raktárakkal, irodákkal vannak teleltve, rémülten szaladtak ki a lakók. Az egyik ilyen házban, amelyben papírárú-műhely és celluloidgyár van, este hét órakor tűz támadt a ház legfelsőbb részén, a negyedik emeleten. A sok gyorsan égő holmi pillanat alatt továbbtette a tüzet s a tizenhét munkáslány, akik még a műhelyben foglalatostokdtek, egyszerre hatalmas lángtenger övezte körül. A veszedelem helyére sietett sokaság tétlenül nézte a bajba jutott szerencsétleneket, a csapkodó lángokat mentés céljából senki emberfia meg nem közelíthette.

Egy álló óráig tétlenül kellett nézni az elem vad pusztítását s irtózatossá-irtózatossább jelenetek között ez idő alatt a katasztrófa tizenkét áldozat életét oltotta ki, ötöt pedig halálos sebbel sújtott. Az öt súlyosan sebesült lány közül ma kettő a kórházban irtózatossá-irtózatossább kiszemvedett. Az áldozatok — egy idősebb előmunkásné kivételével — nagyrésztben tizenégy év körüli fiatal lányok. A gyár, amelyben a tűz kiütött, az August, Hermann és Társa-cég tulajdona. A gyárat érthetetlen módon tűzrendészeti szempontból sohasem vizsgálták meg, ezért történhetett meg a nagy szerencsétlenség.

A negyedik emeletnek az a része, ahol a tűz kiütött, vékony deszkafallal volt kettéválasztva és csigalépcső vitt föl hozzá. Alkalmassint a lakik vagy az enyv, melyet tulságosan fölmelegítettek, fegyverült és lángra lobbantotta a papíroszt. Az a tizenégy munkáslány, aki ebben, a lépcsőház közel lebb eső helyiségben dolgozott, a csigalépcsőn megmenekülhetett, ám a többi, aki a deszkafalon túl lévő helyiségben foglalatostokdott, nem is gondolhattott a menekülésre. Pillanat alatt a csapkodó lángok elzárták az utjukat, s a lányok észbontó sikoltozás közben kimásztak a háztetőre, ahol egy láb széles deszka adott nekik menedéket. Ám az egyre harapódzó tűz s az ablakokon kicsapkodó láng is ide követte őket, s egy-egy elnyújtózó lángnyelv a ruhájukba kapott. A szomszéd ház teteje harmadfél méternyire volt a szerencsétlenektől, s az első pillanatban arra gondolták, hogy majd átjutnak oda, ámde husz méter szakadék választotta el őket a meneküléstől.

Az utcán állók látták, hogy néhány leány át akar ugrani a szomszéd házra, de aztán visszariadt az irtózatossá-irtózatossább mélységtől. Voltak a közönség közt többen, akik látva, hogy a szerencsétleneknek nincs egyéb utjuk a menekülésre, kiáltással buzdították őket:

— Ugorjatok bátran! Ugorjatok bátran!

A leánykák tétovázva, a félelemtől holtra válna sikongatták segítségért. Néhány perc múlva a szomszéd üzletház alkalmazottai hosszú gerendákat cipelték föl a padlásra, hogy hidat csináljanak az égő házhoz. Két leány, a legbátrabb, átouszott a rozoga deszkákon, minden másodperczen készen a halálra. Két másik leány, nem bírva az egyre fenyegetőbb lángok tüzeit, leugrott. Egy üvegvetőre estek, amely összetört alattuk és egy iródba zuhanlak, az iróasztal mellett ülő s a tűzről mit sem sejtő hivatalnokok nyakába. Ezek aránylag könnyebb sérülésekkel megmenekültek. Ám odafönt a tetőn egyre borzalmasabb lett a helyzet. Három leány eszt vesztve, a négyemeletes ház tetejéről az utcára vetette magát és szétzuzott tagokkal holtan maradt a földön. Egy másik lánynak tővig leégett a haja, míg a gerendán a szomszéd házba esuszhatott. Két másik leány ott a háztetőn égett koromná, öt pedig csaknem egészen megpörköldött, mire a tüzoltók fölértek hozzájuk.

Az egész irtózatossá-irtózatossább katasztrófa egy óra leforgása alatt történt. A tűz kitérése után husz percczel a tüzoltók már a helyszínén voltak, de a nagy lángtengerben csak később foghattak munkához, s nagy erőfeszítéssel tudtak csak gátat vetni az elem pusztításának. A vizsgálat megállapította, hogy a negyedik emelet padlója hórhadt vilt és ez is hozzájárult a tűz rohamos terjedéséhez.

A tüzkatasztrófa áldozatainak nagy száma csak a City régi üzletházainak tökéletes biztonságosságával magyarázható, ami valóságos szégyene Londonnak. A negyedik emeleten lévő gyárhelyiséget egy választófal két részre osztotta. A csira-

széri lépcsőhöz csak egy kijárat vezetett, még pedig az előszobán keresztül, úgy hogy az előszobában foglalatokidő 14 munkásnő azon meg is menekült, a hátsó helyiségben dolgozó munkásnők utja azonban el volt vágva, mert a tűz az előszobában keletkezett.

UJDONSÁGOK.

Egy modern császárról.

A „Felkelő Nap országá”-nak fővárosában, Tókióban, haldoklik egy ember. Képletesen szólva oroszlánnak is lehet nevezni. S ha már az elnevezésnél vagyunk, tegyük mindjárt hozzá: modern oroszlán, aki mindenképpen rászolgált a modern jelzőre.

Aki igazságosan ítélkezik azok fölött, akik most és a közelmúlt időben irányították a világesemények alulálásakor az emberiség sorsát, azok el fogják ösmerni, hogy a japán császárnak — mert róla van szó — egyik legnagyobb érdeme az, hogy a modernség eszméit magáénak vallotta. Egy nagy és véres háborút megnyert. Ezt hazájának és a világnak történelme minden bizonynyal érdemei közé fogja sorozni. Sőt Japán méltán állíthat majd neki emléket, mert ez volt a világhistoria legnagyobb és legvéresebb háborúja, melynek kimenetelétől függött Japán fennállása, vagy megsemmisülése.

De a haladás férfai előtt mégsem ez a legnagyobb érdeme Mutsuhito császárnak. A legnagyobb érdeme az, amint állítottam, hogy modern volt.

Ne méltóztassék hinni, hogy valami könnyű dolog volt Mutsuhito császárnak teljesen és tökéletesen modernnek lenni. Első sorban azért, mert császár volt. Nem tudom egészen bizonyítani, hogy miért, de kétségtelen, hogy a császárok és királyok, általában a koronás fők, legalább nagyrészt konzervatívok. A neveltetésüknek fogva is azok. Mintha összeküldték volna azok, akik hívatva vannak nevelni a koronás főket, valamennyien szembeállítják neveltjeiket a korszak szellemével, hogy azok meg ne értsenek semmit abból, amit a haladó korszak követel, vagy ha megértik is, ellenséges szemmel nézzék.

Valamennyi uralkodónak, aki az újabb korban trónját vesztette, ez volt a végzete. Mert uralkodókat és leendő uralkodókat el lehet zárni valahogy a fejlődő világ követelményei elől, de a népeket soha. A népek ott élnek, ott viaskodnak, ott fejlődnek az alakuló korszak kellő közepén és azok is a szerint alakulnak. Ilyenformán népek és uralkodók közt szükségszerűen áthidalhatatlan örvény táng. S minthogy a népek nem bukhatnak bele az örvénybe, ugyancsak szükségszerűen az uralkodóknak kell belébukniok.

A japán császárnak azonkívül azért volt nehéz modernnek maradnia, mert japán volt. A sárga fajnak sok olyan tulajdonsága van, amely megnehezíti a modernség győzelmét és diadalmas előnyomulását. Szerencsére a japánok sokkal gyorsabban értették meg, mennyi előnyt jelent a modernség, mint a kínaiak. Éppen ezért, lévén a japánoknak érzékük a haladás iránt, létrejött egy nagy kontaktus a nép és császára között. Ez a benső kapcsolat (legnagyobb és rendíthetetlen hatalma a császárnak) lehetővé tette, hogy Japán magának a császárnak protektorátusa és vezetése alatt a legmodernebb államok sorába lépett. Iskolái a legújabb kornak felelnek meg. Művészete, tudománya, ipara, kereskedelme mind a legmodernebb.

Igy vált lehetségessé, hogy hadserege is modernebb lett a legmodernebbeknél is. És az újabb kor vívmányaival szereltette azt föl a császár, annyi providenciával, amennyi egy nagy szellemtől kitelik. Azért került ki győztesként a rettenetes háborúból és ezzel vivta ki a Felkelő Nap országát az egész világ tisztelést.

Ha más érdeme nem volna a most haldokló

császárnak, mint az, hogy nem állta útját a modernség haladásának, már ez elég, hogy népe és a világ a legnagyobbak közé sorolja.

(t.)

NAPIREND: Naptár, Csütörtök, július 25. — Róm. kath.: Jakab apost. — Prot.: Jakab. — Görög-orosz: július 12. Prokl. és Hil. — Zsidó: Ab 11. — A nap két reggel 4 óra 29 perczkor, nyugszik este 7 óra 42 perczkor. — A hold két délután 5 óra 46 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 25 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A kereskedelemügyi államtitkár fogad délután 12—2 óráig.

A Kereskedelmi Pénzbeszedők Egyesületének táncvigalma a népligeti nagyvendéglő kerthelyiségében. — Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9—6-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4 óráig. — Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Tanszermúzeum 9—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Könyvtár 9—2 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39. sz.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj nincsen. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— **A király Ischlben.** Ischlből jelentik: György bajor herceg délután háromnegyed 1 órakor automobilon Münchenből ideérkezett. A herceg résztvett a mai családi dínere. Gróf Széchen párisi osztrák-magyar nagykövetet délután 2 órakor a király kihallgatáson fogadta. Gróf Széchen és neje, valamint Müller László tokiói nagykövet ma a családi dínere meghívást kaptak.

— **Nemesi czimadományozás.** A király Jr. Római Károly budapesti közjegyzőnek és törvényes utódainak a közjegyzői pályán és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet „Osgyáni” előnévvel díjmentesen adományozta. Az erre vonatkozó legfelsőbb királyi kizárta a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni.

— **A czár és a svéd király találkozása.** Pétervárról jelentik: Miklós czár ma reggel a Fylgia páncél-czirkáló fedélzetére ment, ahol Gusztáv svéd király fogadta. A czár szemlét tartott a legénység felett, megtekintette a hajó belsejét és részt vett egy tűzérési gyakorlaton. A két uralkodó azután a Fylgia üdülővései közepette elhagyta a páncélost és a Baján páncélos czirkáló fedélzetére ment, ahol az orosz tengerészeti miniszter üdvözölte az orosz tengerügyi ruhában megjelent svéd királyt. A király átvette a Baján parancsnokának jelentését. A felségek neveiket bejegyezték a vendégeknylvé. Fél egy órakor az Oszkár páncélos hajó fedélzetén reggeli volt, melynél a czár, a czárnő, leányaik, a miniszter és a két uralkodó kísérete jelent meg. Este fél nyolckor a Standard fedélzetén családi dínere volt. A svéd hajóraj este 10 órakor hagyja el a rövet.

— **A portugál exkirály Norvégiában.** Krisztianiai jelentés szerint Manuel portugál király kíséretével csütörtökön ide érkezik. A király, aki inkognitóban utazik, meg fogja tekinteni a norvég partvidéket.

— **Magyar nemes névváltoztatása.** A király megengedte, hogy dr. szemlőhegyi Irsai Arthur egyetemi nyilvános rendkívüli tanár s törvényes utóda, magyar nemességük és „szemlőhegyi” előnévük épségben tartása mellett családnevüket „Irsay”-ra változtathassák.

— **Amerikai magyar sakkmeister diadala.** Pittsburgból levél érkezett egy makói újságíróhoz és örömmel ad hirt egy hazánkfiának a sakkjátékban elért kiváló sikereiről. Érdeky Kálmánnak hívják a makói származású gyógyszerészt, aki a Pittsburgi Chess Club versenyén legyőzte valamennyi ellenfelét, köztük S. A. Spencert is és ezzel elnyerte Pennsylvania állam bajnokának címét. A pittsburgi sakkklub most arra kéri dr. Herczegh József makói szerkesztőt, hirdesse ki, hogy 10,000 koronát ad minden magyar embernek, aki Érdekyt sakkjátékban legyőzi. Maróczy Gézának erre az esetre 50,000 koronát ígér. — Érdekynek Pittsburgban jól jövedelmező gyógyszerészertára van és előkelő szerepet visz a magyar negyed életében.

— **A temesvári hadtestparancsnok-változás.** Temesvárról jelentik: Seefranz tábornagy, volt temesvári hadtestparancsnok, ma végleg elhagyta Temesvárt. A hadtestparancsnok eredetileg két heti szabadságra ment, miből azt következtették, hogy távozása még nem végleges; ma azonban elszállították butorait Bécsbe és így bizonyos, hogy nem tér többet vissza. A hadtestparancsnokságot ideiglenesen báró Rhemen Adolf altábornagy vezeti, aki hír szerint a régi hadgyakorlatokon is fogja vezetni a hetedik hadtestet.

— **Vértessy Gyula áthelyezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Vértessy Gyulát, Temesvármegye kir. tanfelügyelőjét Veszprémmegyébe jelen minőségben áthelyezte.

— **Csanádmegye készülődése a királygyakorlatokhoz.** Egész Csanádmegyét fölforgatta a hadgyakorlatokra való készülődés. Most már bizonyos, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös nem Szegecsem, hanem Mezőhegyesen száll meg. Csanádmegye képviselőjében Petrovics Mihály battonyai főszerelő fogadja megérkezésekor a fenséges vendéget.

Most derül ki, micsoda kulturmunkát végez egy-egy vidéken a királygyakorlat, mielőtt még megtörténne. A hadtestparancsnokság 5804—912. számú megkeresésében kérte a battonyai járás kutjainak megvizsgálását. Petrovics Mihály főszerelő azonban megelőzte ezt a kérelmet és máris megvizsgáltatta a kutakat, a legnagyobb szigorúsággal. *Hetvenhat kutat betömetett Battonyán.* Ha a királygyakorlat nem erre a vidékre téved, a kutak élénék és virulnának vidéken, betömetlenül. A közegészségügy és állategészségügy kiütött most az egész járásban: az összes vendéglők, csárdák felszerelt, istállóit, lóistállóit surolják, tisztogtják, fertőtlenítik. Mindez a legszigorubb ellenőrzés mellett, amelynek eddig hire-hamva sem volt. Kiütött most a *tűzbiztonság* is: az egyes községek és főleg Mezőhegyes tűzoltói készenlétéről, felszereléséről és éjjeli permanenciájáról külön jelentésekben kell beszámolni. Rossz idő jár a mozikra: a hadvezetőség egyszerűen megtiltotta mozifelvétel és reprodukálásra való fényképfelvétel készítését. Még pedig elkobzás és rendőri eljárás terhe mellett. Az amatőröknek is a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz ekkor folyamodni fényképezési engedélyért. Persze, mire a kérvényt elintézik, régen elváharzott a királygyakorlat. De hát: a kémkedést lehetetlenné akarják tenni. A királygyakorlatokat csak azok gukkerozhatják végig a polgári elemek közül, akik a vármegye alispánjánál vagy a járási főszerelőnél jelentkeznek s a hatóság jó véleményezéssel terjeszti föl nevüket a hadvezetőséghez. Ezek a boldog halandók egy kis érmeckét fognak viselni és fentartott helyekről nézik végig a próbaháborút. Szegedről jelentik: Lázár György polgármester elnöklésével értekezlet volt a városházán, amelyen megállapították a teendő intézkedéseket és a kereskedelmi minisztérium rendeletéhez képest megvitatták és részletesen megállapították az utrendezés, vizsgálat és az egészségügy körül szükséges intézkedéseket. Az okoz legtöbb gondot a hatóságnak, hogy a külteleken elhelyezendő katonákat miként fogják elegendő vízzel ellátni. A mérnöki hivatal a vizsgálatokra vonatkozólag most részletes tervet fog kidolgozni.

— **A japán császár állapota.** Londoni tudósítás szerint a Reuter-ügynökség azt jelenti Tokióból, hogy a japán császár jól töltötte az éjszakát. Az orvosok kijelentése szerint van némi remény gyógyulására. — Tokióból jelentik Londonon át, hogy a tegnapi javulás után ma ismét rosszabbodás állott be a mikdó állapotában. A tegnapi késő este kiadott orvosi bulletin szerint a láz emelkedik, a császár hőmérséklete 41 fok, érverése, amely szabálytalan, 82 és lélegzete 32. Tegnapi az orvosok erős izzadságot észltek a testen. Az ország valamennyi templomában istentiszteletet tartanak a császár életbenmaradásáért. A Reuter-ügynökség Tokióból jelenti: A császár rosszul töltötte az éjszakát és ma nagyon kimerült. Állapota változatlan.

— **A pusztaszeri Árpád-ünnep.** Szegedről jelentik: A pusztaszeri Árpád-egyesület dr. Becsey Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a pusztaszeri Árpád-ünnepet az idén szeptember elsején tartják meg.

— Az angol orvosok a kormányuk ellen. Az általános munkásbiztosítás a huszadik századnak első nagy szociális vívmánya, mely ma már minden kulturáltabb államban meg van valósítva, csak Európa legműveltebb államában, Angliában és a szociális tekintetben még előbbjáró Egyesült-Államokban nem jutott érvényre. Végre a múlt évben az angol parlament is törvénybe iktatta a kötelező munkásbiztosítást. Angliában azonban a törvény végrehajtásának váratlanul igen nagy akadály támadt, amelyet egyelőre nem tudnak elhárítani. Ez az akadály: az orvosok ellenállása. A munkásbiztosítás ugyanis amily üdvös a munkásokra, éppen olyan végzetes az orvosokra nézve. Az európai kontinens minden országában mesnyelték az orvosok a munkásbiztosítást — nálunk talán még jobbat, mint más országokban. A „pénztári praxis“ bizonyos állandó jövedelmet juttat ugyan az orvosnak és a mi viszonyaink között éppen ezért különösen a fiatal orvosok valóságos versengenek egy-egy munkásbiztosító pénztári állásért, — de a csekély „biztos“ jövedelemért az orvosnak minden erejét, talán még a lelkét is ki kell adnia. Az a pénztári orvos, aki lelkiismeretesen teljesíti hivatását, minden idejét és minden szellemi és fizikai erejét kénytelen feláldozni. Aránylag igen sok van közöttük, aki már néhány évi munka után megrokkban, (szív-bajt kap, a lába leromlik stb.) — pedig a pénztári jövedelem nem több, mint amennyit egy egyszerű viszonyok közt dolgozó kisiparos, szatócs, vagy jobbfejta hirdár megkeres (nem is beszélünk például egy elsőrendű kávéház pinczéreknek a jövedelméről.) Ez nemcsak Budapesten van így, hanem Bécsben, Berlinben, Párisban, mindenütt. Tudják ezt az angol orvosok is és ezt a sorsot, igen okosan, el akarják kerülni. Az angol orvosok minden tekintetben más a helyzete — még a falun is. A társadalom megbecsüli és honorálja a munkáját; ritka az angol orvosok között, akinek még 12,000 korona jövedelme sincsen. Az anyagi gondtalanság és a szabad idő (melynek nagyobb bőségét élvezi az angol orvos, mint a magyar), lehetővé teszi, hogy tovább művelje magát, tájékozódjék az irodalomban, tanulmányutakat tegyen és hogy részt vehessen pácienseinek a társadalmi életében is. Mindez természetesen végső eredményben a közegészségügynek válik javára. Az angol biztosítási törvény, mely a német törvénynek kópiája, nincs tekintettel ezekre a speciális (és irigylendő) viszonyokra és az orvosi munka pénzheli értékét nagyon lebecsülte. Az angol orvosok tiltakoztak tehát a javaslat ellen, mire a pénzügyminiszter, Lloyd George kincstári kancellár tárgyalásba bocsátkozott velük. A tárgyalás azonban nem járt eredménnyel, mint a következő, ma érkezett londoni táviratból látjuk: — „A brit orvosegyesület választmánya által elfogadott azt a határozatot, mely azt javasolja, hogy az orvosegyesület szakítson meg minden tárgyalást Lloyd George kincstári kancellárral a biztosítási törvény végrehajtásában való közreműködést illetően. — az orvosegyesület ma itt tartott évi naggyűlése magáévá tette.“ — Az angol orvosok tehát nem tárgyalnak tovább az angol kormánnyal és nem járulnak hozzá a biztosítási törvény végrehajtásához. Legfőbb követelésük, melyet a kormány nem fogadott el, az volt, hogy csak azt a munkást kezeltesse a pénztár díjtalanul, akinek heti fizetése 50 koronánál kisebb; másik követelésük pedig úgy szólott, hogy a munkásbiztosító pénztárnál alkalmazott orvos annyiszor 12 korona 60 fillér évi díjazást kapjon, ahány tagja van a pénztárnak; a kormány 12 korona 50 fillér helyett csak 7 korona 20 fillér díjazást ajánlott, de ezen az alapon az angol orvosok még tárgyalásba sem bocsátkoztak. Az angolok kíváncsian várják, hogy a kormányuk hogyan fog kikerülni a közte és az orvosok között kitört konfliktusból.

— A rendőrség államosítása. Temesvárról jelentik: Pekáry Ferencz miniszteri tanácsos, ki a vidéki rendőrség államosításának előmunkálatai ügyében bejárta a vidéki városokat, ma Temesvárra érkezett az itteni rendőrség tanulmányozására. Tanulmányutjának célja, hogy előterjesztéseket tegyen a kormánynak, miként történjék az államosítás vagy esetleg a rendőrség országos rendezése. Pekáry Julius elseje óta sorban felkereste Győr, Komárom, Szentendre, Baja, Szabadka, Zenta, Újvidék, Pancsova Versecz, Lugos, Karánsebes és Temesvár városokat.

— Eltűnt és megtalált ékszer. Szabadkáról jelentik: Fekete István, a szabadkai II. számú postahivatal kézbesítője kedden reggel bejelentette a rendőrségen, hogy este 8 óra tájban elvesztett egy csomagot, amelyben 200 korona értékű ékszer volt. A rendőrség nyomozása megállapította, hogy az ékszereket Bálint József rikkancsú találta meg, ki azt anyja lakásán elrejtette. A megtalált ékszereket visszaszolgáltatták a kézbesítőnek. A rikkancsú és anyja ellen megindult a büntető eljárás.

Az „Egyetértés“ olvasóihoz.

Julius elsejével negyvennyolcadik évfolyamának második felébe lépett az Egyetértés, amely immár csaknem félszázados multtal jelenik meg olvasói előtt. Csaknem egy félszáz esztendő óta zászlóhordozója a magyar függetlenségi politikának s a hamisítatlan, megalkuvást nem tűrő szabadelvűségnek. Hasábjairól szólott bujdosásból, száműzetéséből történelmünk legdicősegebb, ragyogó alakja: Kossuth Lajos az írott szó legesodálatosabb hatalmával népünkhöz s hasábjairól érintkezik népünkkel Magyarország egykori kormányzójának ragyogó nevű fia: Kossuth Ferencz, a függetlenségi politika illusztris vezére is. És csaknem egy félszázadon keresztül soha nem szűnő elvhűség volt szószólója az Egyetértés mindannak, ami a magyar nemzeti államot erősítheti, mindannak, ami függetlenségi törekvéseinket előbbre viheti, mindannak, ami a liberális törekvéseket és reformeszközöket győzelemre juttatja.

A küzdelmekből érdemeket nem vindikál magának az Egyetértés. Azt azonban nyugodt önérettel elmondhatja, hogy a tüzet állandóan ébren tartotta, s ha kihunyóban volt, élesztette népünk szívében a függetlenségi törekvések és vágyódások parazsát.

A negyvennyolcadik évfolyamát élő „Egyetértés“ nagy

JUBILEUMI EMLÉKALBUMMAL

lép a magyar közönség elé.

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Mert benne lesz a világ ma élő minden művészenek és művésznőjének, írójának, festőjének, szobrászának, szinpadí nagyságának arcképe, még pedig mindegyiknek autogrammos ajánlásával. Lesznek azonkívül az emlékalbumban színes mellékletek és zeneműmellékletek a világ legnagyobb élő mestereitől. Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben pártját ritkítja. Ezzel az „Egyetértés“ kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnapja“ című melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés“ előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album bolti ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés“ előfizetési ára

Égész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 „ — „
Negyedévre	7 „ — „
Egy hónapra	2 „ 40 „

— A szerzetes házassága. Egerben dr. Radványi Teofil eziszterezita szerzetes két évvel ezelőtt a rend apátjának engedelmével elvállalta a német nyelv tanítását az egri leány-kereskedelmi iskolánál. Itt megismerkedett az intézet egyik tanárnőjével, Uruszký Arankával. Az ismeretségből mély vonzalom lett. Dr. Radványi a vizsgák után elutazott Egerből Budapestre. A múlt héten váratlanul levelet küldött Zirczre, amelyben bejelentette, hogy a szerzetesrendből kilép. Megírta ezt Egerbe s azt is, hogy áttér a református vallásra és megesküdött Uruszký tanárnővel.

— Kitüntetett tűzoltók. A király felhatalmazása alapján a belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök, a tüzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet a soproni önkéntes tűzoltóság kebeléből: Démy Sándor járási főrendészeti felügyelő, Roth Gyula alparancsnok, Ludwig Ágost segédőrsz, Pánuschnka József, Schneider Frigyes, Rötter Vilmos, Wischly Lajos szakszparancsnokok, Göhring Gusztáv őrparancsnok, Graf András, Gottschling Károly szivattyusok és Tschurl Mihály rendfentartó; a lövői önkéntes tűzoltóság kebeléből: Schütz János, a lövői önkéntes tűzoltó-egylet elnöke, továbbá Raosa György és id. Régenyi Lajos tűzoltók részére adományozta.

— A sorozás Budapesten. A fővárosban a Mária Terézia-kaszárnyaiban működő I. számú sorozóbizottság előtt augusztus 12-től október 5-ig a következő állaskötelesek jelennek meg:

Augusztusban: 12-én A. és B. lajstrom I. korosztály 1—50. sorszámig, 13-án 51—200, 14-én 201—400, 15-én ünnep, 16-án 401—600, 17-én 601—800, 18., 19. és 20-án szünet, 21-én 801—1000, 22-én 1000—1200, 23-án 1201—1400, 24-én 1401—1600, 26-án 1601—1800, 27-én 1801—2000, 28-án egyeztetés, 29-én 2001—2200, 30-án 2201—2400, 31-én 2401—2600. sorszámig.

Szeptemberben: 2-án I. korosztály 2601—2800, 3-án 2801—3000, 4-én 3001—3200, 5-én 3201—3400, 6-án 3401—3527. sorszámig, 7-én a fél sorszámok végig, 9-én egyeztetés, 10-én és 11-én idegenek állítása, 17-ig szünet, 17-én felülvizsgálat, 18-ától 30-ig az ünnepnapok kivételével, idegenek állítása.

Októberben: 1-től 5-ig idegenek állítása és aláírások.

A II. számú sorozóbizottságnak, amely a központi városkaszárnyában működik, munkarendje ez:

Augusztus 13-án II. korosztály 1—300, 14-én 301—600, 16-án 601—900, 17-én 901—1200, 21-én 1201—1500, 22-én 1501—1800, 23-án 1801—2100, 24-én 2101—2400, 26-án egyeztetés, 27-én 2401—2700, 28-án 2701—3050, 29-én 3051—3145 sorszámig és 1—230 és fél sorszámig, 30-án 231 és fél sorszámig végig, 31-én egyeztetés.

Szeptemberben: a III. korosztály I sorszámig 400-ig, 3-án 401—550, 4-én 551—1250, 5-én 1251—1630, 6-án 1631—2070, 7-én egyeztetés, 9-én 2071—2470, 10-én 2471—2850, 11-én 2851—3242 és 35 és fél sorszámig, 12-től 15-ig szünet, 16-án a 35 és fél sorszámig végig, szeptember 17-től október 5-ig, az ünnepnapok kivételével, idegenek állítása.

— Szófiában is házbéruzsora van! Szófiából jelentik: A főváros számos szegény lakója, mint ismeretes, legutóbb a drága házbérré való tekintetből a város tulajdonát képező egyes üres telkeket ellepelt és ott házakat kezdett építeni. Tegnap kezdtek meg az építési munkálatokat. Egy rendőrsapat, mintegy negyven tűzoltóval együtt megjelent az építkezések színhelyén és lerombolta a megkezdett építményeket s szétszórta a tömeget. Hareza is került a dolog, melyben több rendőr megsebesült. Erősítő csapatok odaérkezése után sikerült a tömeget szétszórni és a rendet helyreállítani. Számos letartóztatás történt.

— A filloxera felfedezője meghalt. A svájci Neuenburgban hetvenhárom éves korában meghalt Gauthier Gusztáv, aki arról nevezetes, hogy ő fedezte föl 1878-ban a kanton szőlőiben a filloxerát. Ezt ugyancsak keservesen fizette meg, mert földjei sohasem tudták neki megbocsátani, hogy fölfedezte a veszedelmes rovar, amelynek kipusztítása miatt ki kellett irtani egész nagy szőlőterületeket. Az államtanács ötszáz frank tiszteletdíjat adott neki fölfedezéseért és ezzel az összeggel kivándorolt Gauthier Tuniszba, ahol nagy borkereskedése volt. De hazavágyódott és haza is ment Svájcba, a szülőhelyére. Itt arab ruhában járt és muzulmán szokások szerint élt. De a rosszakaratu emberek most sem hagyták békében. El kellett vándorolnia és vándorutja Argentínába, majd újra Tuniszba vitte. Most végre megtalálta a nyugalmat. Az elhunyt több jeles könyvet is írt a szőlőtermelésről.

— Sztrájk egy vasöntőben. Miskolcraól jelentik: Zarl István vasöntőjében a munkások egy munkavezető gorbua bánásmódja miatt sztrájkba léptek. A hatóság részéről Részó Imre rendőrfogalmazót tárgyalta a munkásokkal, akik helyzetük tarthatatlanságát Unger munkavezető bánásmódjával magyarázták s kijelentették, hogy csak abban az esetben veszik fel újra a munkát, ha más munkavezetőt kapnak. A gyár részéről ígéretet kaptak sérelmeik orvoslására.

— Az öngyilkos honvédönkéntes ügye. Székesfehérvári jelentés szerint a veszprémi önkénteskínzások halálos áldozatának, *Csizmadia József* nek az ügyében megindult a vizsgálat, de a nyomozás olyan irányu, hogy lehetőleg kimentse az öngyilkosság közvetlen okozóit, éppen ezért a katonai hatóság a hadseregen egészen kívül álló dolgban, *pénzavarban s szerelmi ügyben* szeretné fellelni az öngyilkosság okát. *Csizmadia* hozzátartozóinak legalább is így akarják magyarázni a szerencsétlen ifju tragédiáját s tegnapelőtt *Csizmadia* két sógorát félig hivatalosan is felszólították, hogy *nyilatkoztassák ki a történetbe való megnyugvást*, továbbá azt, hogy ne kívánják a további vizsgálatot és eljárást. Ezt persze nem tették meg az illetők, hanem kívánják a bűnösök bünhődését. Különben ezekre a törekvésekre éppen a vizsgálat adta meg a legméltóbb választ, mert mikor a vizsgálatot vezető hadbíró *Csizmadia* minősítési táblázatát átnézte, maga is álmélkodva jegyezte meg a bizottság tagjainak:

— Igazán feltűnő, hogy ez az ember husz napi szigorított fogságot kapott, mikor soha a legkisebb megrovásban sem részesült. — Mikor pedig azt a három oldalas levelet elolvasta, amit *Csizmadia* halála előtt közvetlenül írt *Dormándy* alezredesnek s amit halála után a katonasapkjában találtak meg, így kiáltott fel: — Hisz ezek borzasztó vádakt!

— A *Vécsey* bárók kriptája. A bodrogszerdahelyi r. kath. templom alatt lévő báró *Vécsey*-féle kriptát a napokban rendezték, mely alkalomból a következő érdekes dolgokat jelentik:

— A bodrogszerdahelyi r. kath. templom a mai alakjában 1774-ben épült báró *Vécsey* János ezredes áldozatkészségéből. Az előtte létező ősi templom alapításáról történelmi adatunk nincsen. Fennállásának bizonyítéka *Bocskay* Miklósnak 1621-ből való és a templom megmaradt egyik régi falában most is látható vörös márvány síremléke. A régi templom az akkori háborus idők alatt, valószínűleg 1670-ben, *Sporck* császári generális ostroma folytán rombadőlt. A feldúlt templom közel egy évszázadon keresztül hevert felépítetlenül; szentélyének romjai közt bodzafabokrok nőttek s báró *Vécsey* János idejében már emberderék vastagságu díofa emelkedett ki belőle, 1774-ben a bodrogszerdahelyi dominium akkori ura újja építette a romokban heverő templomot; a régi kriptát, melyben sok ősi elődje (köztük *Bocskay* Miklós is) pihent, befalaztatta s további temetkezési helyül a szentély alatti részt, a mai sirboltot hagyta meg. Az alig 12 négyzetméter területű kriptá egy évszázad múltán annyira megtelt, hogy az már inkább valami rendetlen koporsóráktárhoz, mint sirboltokhoz hasonlított. Az elhunytak iránti kegyeletes érzés vitte rá báró *Vécsey* Béla bodrogszerdahelyi nagybirtokos fiát: *Ferencz* bárót arra, hogy az igazán szegénytelen elhanyagolt kriptát rendezze. A halomrahányt koporsók közül az egyik teljesen szétvált már s abban egy teljes testi formájában konzerválódott, mumiává összeszáradt holttest látható. Az egyszerű, gyalulatlan deszkából összetakolt koporsó földelén szögékek kivert betűkből valami *Komenszky* név és 1792 olvasható ki. A 120 év óta csodálatosan elenyészetlen halott kilité iránt értehető az érdeklődés annyiban is, hogy az odatemetkezett bárói család tagjai között nem létezett ilyen nevű egyén s az egyszerű koporsó is kizártnak mutatja, hogy a halott nagyuri tetem lenne. Személye a kriptához illetékes nagykövedői parochia anyakönyveiben sem állapítható meg, mert — különös! — 1792-ről egy haláleset sincs fejegyezve, bár 1868-tól már pontos adatok találhatók ottan. Különös az összeszáradt holttest fekvő helyzete is. Két karját erősen a mellére kucsolva, egyik kezével a szívetájába látszik markolni; feltűnően jobbrahajtott feje s teljesen nyitott szája, valami fájdalmas, halálküzdélmény ordítás, végső erőfeszítés után maradhatott a mai helyzetében. Konzervált testén semmiféle ruhaanyagának maradványa (gomb, kaposzta stb.) nem található. Szóval, a csodás tetem semmiesetre sem tartozhat a rendes körülmények között elhaltak sorába és eltemetése, illetve a kriptába jutása is *határozottan titokzatos*. A mumiá személyazonosságának megállapítására széleskörű kutatás folyik. Történelmi becsei szolgálót tenne bárki is, kinek alkalma volna a *Komenszky* névre vonatkozó adatokat szerezni. Különösen a plébános urak kutathatnának a születési, vagy házassági matrikulákban ilyen név után. Köszönettel fogad bármi csekély szolgálót az ügyben *Galamb* János nagykövedői tanító. Báró *Vécsey* Ferencz a tudományos vizsgálat céljából a kriptá megtekintését megengedi s ez ügyben szíves érintkezésbe lép bárkivel.

— Népgyűlés a munkáspénztár ellen. Szegedről jelentik: *Fáy* Gyula miniszteri tanácsos, az Országos Gazdasági Munkás és Cselédség Pénztár igazgatója népgyűlést hívott össze Dorozsmán, amelyen több száz ember jelent meg. A népgyűlésen *Fáy* Gyula arra hívta fel a megjelenteket, hogy ne tegyenek elcset a munkásbiztosító pénztár kivánságának és jelentsék be betegségüezésre a cséplőgépek körül alkalmazott munkásokat. A népgyűlésnek komolyabb következményei is lesznek, mert a szegedi munkásbiztosító pénztár igazgatója *Fáy* Gyulának a népgyűlésen mondott beszéde miatt feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez. A dolog előzménye az, hogy a munkásbiztosító szegedi pénztára arra szorítja a cséplőgép tulajdonosokat, hogy a cséplésnél alkalmazott munkások, tekintet nélkül arra, hogy az Országos gazdasági munkás és cselédség pénztárnál biztosítva vannak-e vagy sem, a pénztárhoz bejelentendők. A cséplőgéptulajdonosok ezt sérelmesnek találták és felírtak az Országos gazdasági munkáspénztárhoz, melynek képviselőjében *Fáy* Gyula miniszteri tanácsos utazott Dorozsmára. A két pénztár háborúságát most meggyeszerre rendkívül nagy érdeklődés kíséri.

— Aratósztrájkok. A nagymányai uradalomban, amelyet *Bock* Simon bérel, 25 pár arató sztrájkba lépett. Szerződésük értelmében ugyanis, ha a rossz termés következtében a kialakított gabonahányadból kijönni nem tudnak, joguk van vagy nagyobb hányadban vagy pénzbeli fizetésbe megállapodni. A bérlő azonban hallani sem akart az aratók igazságos követeléséről, hanem kiúzen a szolgabíróhoz és *Gáldy* Kálmán helyettes főszolgabíró nagy karhatalommal csakhamar meg is jelent az aratók között és közülök négyet 10—10 napi fogházra ítelt, a többi pedig kényszerítette, hogy munkába álljanak. — A pestmegyei *Abonyban* *Beck* Aladár aratói léptek sztrájkba. *Dr. Markó* Jenő csendőrökkel kiszállt a sztrájk színhelyére és az aratókat 60—60 napi elzárásra ítélte. A szolgabíró rögtön intézkedett is, hogy valamennyiüket szállítsák be az abonyi községhez, a munkások ekkor látva, hogy mást nem tehetnek, jelentkeztek a szolgabírónál, hogy hajlandók a régi rossz feltételek mellett is munkába állani. A szolgabíró ekkor, miután munkaadójukkal tárgyal, felfüggesztette az aratók büntetését, kijelentve, hogy csak az esetben menti fel őket teljesen a büntetés alól, ha a munkát kifogástalanul elvégzik, s munkaadójuknak, ki ekkor már a kialakulótnál is kevesebbet adott nekik, semmi panasza nem lesz ellenük.

— Budapesti szélhámós Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Pozsony vármegye tanfelügyelőjénél tegnap megjelent egy választékosan öltözött ur és bemutatkozva francia nyelven előadta, hogy őt *dr. Urean* Albertnek hívják, portugáliai tanfelügyelő, akit a royalisták elűztek állásából s ezért kénytelen volt a külföldre menekülni. Ajánló levelet kért a tanfelügyelőtől, hogy a pozsonyi tanférfiaktól segítséget kaphasson. A portugál tanfelügyelő ur végig pumpolta a pozsonyi tanférfiakat, majd megüszeltelte látogatásával a pozsonyi szabadkőműves páholyok egyes vagyonos tagjait is, ahol mint portugál testvér kért támogatást. A rendőrségnek feltűnt a gyanus itegen és igazolásra szólították fel. Kiderült, hogy az illető nem *dr. Urean* Albert, de még csak nem is portugál, hanem *Wildenau* névre hallgat, elzülött budapesti pincér, aki hamis kártyázás és egyéb szélhámósok miatt már többször ült. A kiűzött royalista most a rendőrség fogházában hűsöl.

— Elfogott sikkasztó. A müncheni rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy ott elfogták *Braun* József 27 éves sárbogárdi lakost, akit a budapesti rendőrség köröz. *Braun* 21.000 koronát sikkasztott és azután külföldre szökött. A kiadatási eljárás megindult.

— Lövöldözés a Király-utcában. Ma este a Király-utca 72-ik számú ház előtt *Luspai* István 22 éves cipészsegéd, *Sas* István 21 éves cipészsegéd, *Szűcs* Gyula 20 éves szemeslegény és *Kovács* Sándor 18 éves napszámos egy lány miatt összeszólkoztak. Verekedésre került a sor s közben mindnyájan revolvért rántottak elő, majd lövöldözni kezdtek egymásra. Mintegy 16 lövés dördült el. Az egyik golyó *Kovács* Sándor mellébe fúródott s súlyos sérülést okozott. *Kovács* a mentők a Rókus-kórházba szállították, a többi pedig előállították a főkapitányságra, ahol az eljárást megindították ellenük.

— Nagy ékszerlopás Aradon. Két héttel ezelőtt egy elegáns, lekötélvező beszédű ifju kibérelt *dr. Suciú* János volt aradi ügyvéd feleségétől két hónapos szobát. Olyan meggyerően viselkedett s olyan kedvesen beszélt az uriaszony *Borosjenő* tartózkodó kis fiáról, hogy *Suciúné* kiadta neki a lakást, *anélkül, hogy a nevet megjegyezte volna*. Vasárnap reggel aztán a *Wertheim-szekrényből*, amely az egyik bérbeadott szobában állt, eltűnt négyezer korona értékű aranyemű és drágakő. Albérőljére gyanakodni sem mert, a rendőrség azonban kiderítette, hogy csakugyan az elegáns albérelő volt a tolvaj. Az albérelő, akit a rendőrség letartóztatta s akit *Indrieszku* Jánosnak hívnak, sírva vállalta be a lopást. *Indrieszku* jómódu aradmegyei birtokosok gyermeke, már az iskolában bővebb szótta a pénzt. Banktisztviselő volt, de legutóbb állás nélkül maradt. Hazulról kapott pénzt elvette és Aradon azért keresett uri háznál lakást, hogy ott valamit ellophasson, azon pénzt szerezzen és tovább utazzék. A *Suciúnétól* lopott ékszerekből gyémántkövekkel kirakott aranyórát, két méter hosszú aranyláncot, gyűrűket, medaillokat találtak nála és több záloglevelet. A nyomozás sáfajzés után *Indrieszku* átkísérték az ügyészségre.

— Egy kislány tragédiája. Borzalmas szerencsétlenség történt ma délután a Jászberényi-utcon. Egy szerencsétlen kisleányt gázolt el a villamos, összeroncolt testét holtan huzzták ki a véres kerek alól. *Gyarmati* József postaszolga minden idejét a hivatalában kénytelen eltölteni, a feleségének is van elég dolga a ház körül, nem igen érte rá vigyázni a kis nyolceztendő Margitka leánykájukra. A kis leány mindennap kiszaladt az utcára és pajtásaival játszadozott. Vasárnap egy labdát kapott az apjától ajándékba. Nagy volt az öröm, egész nap azzal mulatott. Ma délután is a Jászberényi-ut és a Tüzér-ut sarkán labdázott, amikor az egyik gyerek erősebben hajította el a játékszert és a labda az uttestre esett. A kis *Gyarmati* Margit mindenről megfeledkezve a kedves játékszer után szaladt. A nagy sietségben nem vette észre, hogy rohan feléje a 106-os közúti villamoskocsi. Abban a pillanatban, amikor elérte a játékot, a kerek elkapta s maguk alá rántották. Már nem lehetett segíteni rajta, mire a mentők megérkeztek, már kiszervegett. A halottas házba szállították. — Még egy villamos baleset történt. A Margit-rakparton a 106-as közúti villamos kocsi elgázolta *Kovács* József 60 esztendő napszámost. Súlyos sérülésével a Szent János-kórházba szállították.

— A nádudvari boszorkány. Nádudvaron még mindig abban a hitben élnek az emberek, hogy az öregasszonyok boszorkányok. Már régóta haragudtak emiatt a falubeliek özvegy *Molnár* Gábornéra, akiről az a hit volt elterjedve, hogy az *ördöggel cimborál és megrontja az embereket és az állatokat*. A boszorkánynak vélt öregasszony lányát pár év előtt felségül vette *Molnár* Imre jómódu gazdálkodó, aki igyekezett az anyósáról elterjedt rossz véleményt eloszlatni. Azonban nemcsak hogy ez nem sikerült *Molnár* Imrénak, de maga szentül is hitte, hogy az anyósa boszorkány. Ez a hite főként akkor erősödött meg, amidőn elpanaszolta a szomszédainak, hogy a tehenei kevés tejet adnak.

— No, most már egészen bizonyos, hogy az anyósod az *ördöggel cimborál* s az rontotta meg a teheneidet. — Ezt mondták *Molnár* Imrénak az emberek, akik ezenkívül még felsoroltak néhány esetet, amelyekben állítólag szerep jutott a vén asszony boszorkányosságának. Több se kellett *Molnár* Imrénak. Tegnap felbőszülve az anyósa lakására ment s kérdőre vonta, hogy az *ördöggel* barátkozik. Az öreg asszony hiába tiltakozott ellene. *Molnár* Imre annyira dühös volt, hogy a *vasvillával keresztül-szurta* s addig ütötte, amíg életet sejtett benne. A csendőrök *Molnár* Imrét elfogták s kihallgatásukra kijelentette, hogy ha még el nem pusztult, okvetlen ki fogja végezni, ha kiszabadul a fogházból.

— Letartóztatott váltóhamisító. Fiuméből jelentik: *Miotti* Albert vállalkozót a törvényszék hétfőn három havi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte, mert a *Kleis* Ferdinándtól 200 korona adósság fedezetül kapott 2000 koronás váltót engedély nélkül leszámítottatta. *Miotti* az ítélet ellen felebbezett s így szabadlábon maradt. Most aztán kiderült, hogy *Miotti* egyéb váltócsalásokat is követett el. A *Dreher* sörgyárnál lévő 5000 és a *Phönix* biztosító társaságnál fennálló 2000 koronás adóssága törlesztésére egy 5000 és egy 2000 koronás váltót hamisított apósa, *Sorobogna* József gazdag magánzó nevére. A váltókat a Banca Fiumana-nál számította le. *Minthogy* a lejáratkor senki sem fizetett, a bank végrehajtást vezetett *Sorobogna* ellen is, aki azonban tiltakozott a foglalás ellen és bünyenyítő feljelentést tett, mire a rendőrség *Miotti* letartóztatta.

— Ujabb angol hajósztrájk. Londonból jelentik: Havelock Wilson munkásvezér, ki hétfőn egy külföldi utazásáról visszatért, a szállítási munkások általános sztrájkjával fenyegetőzik és az összes kikötők szállítási munkásaihoz kiáltványt intézett, melyben kijelenti, hogy a Trade Union mozgalom mindaddig, míg a londoni kikötő munkaadói jelen követeléseiket fentartják, nemcsak a londoni kikötőt, hanem Nagybritannia összes kikötőit fogja fenyegetni. Wilson a szállítási munkásokat a hiányt szenvedő dokkmunkások azonnali támogatására szólítja fel és bejelenti azon szándékát, hogy az összes kikötőket felkeresi. Sürgősen inti a munkásokat, hogy tettere készen legyenek azon esetre, hogy a londoni sztrájk nem végződne a munkásokat kielégítő módon. — Ma délután körülbelül 30—50 000 munkás vezéreikkel elhívnak bejárák Cityt és azután Tower Hillben gyülekeztek, ahol Ben Tillot munkásvezér beszédet tartott. Wapping városrészben ma a doggsztrájk alkalmából zavargások ütöttek ki. A sztrájkolók ostromolták a rakpartokat és számos vasúti kocsit felgyújtottak. A rendőrségnek fegyverrel köze kellett lépni. Számos sebesülés történt. 25 sebesült sztrájkolót a kórházba szállítottak.

— Árviz Kolomeában. Lembergi jelentés szerint Kolomea város, amely néhány hónap óta arról nevezetes, hogy ott lakik a leendő trónörökös, tegnap hatalmas felhőszakadás következtében méter magas víz alá került. Még a magasabban fekvő városrészeket is elárasztotta a rengeteg víztömeg, mely behatolt a házakba és méter magasságban borította el a szobákat. Víz alatt áll a Zita főhercegnő-ut is; ahol a leendő trónörökös-pár lakik. Több méter magas a víz az Ujvilág nevű városrészben, ahol katonai raktárak és egyéb kincstári épületek vannak. Három tiszt és két altiszt a rohanó áradatba került, amely elragadta őket. Csak nehezen tudtak kivergődni a halálos veszedelemből. Több ezer ember a háztetőkön töltötte az éjszakát. A belvárosban elfoglalt hivatalnokok és munkások nem tudtak családjukhoz jutni. Lembergből jelentik: Kolomeában, hol a Rydyłowska és Czarny Potok folyók kiáradtak, katonaság nyújt segítséget az árvízkárosultaknak. Az elárasztott városrészekbe csak csónakokon lehet bejutni. A déli és nyugoti mélyebben fekvő városrészek lakossága otthagyja lakását. Az eső ma megszűnt.

— Halálos párbaj az orfeuménekesnö miatt. Belgrádban Jovanovic százados és Pasics főhadnagy között tegnap pistolypárbaj volt. A harmadik golyó Jovanovic szívében hatolt keresztül és a százados azonnal meghalt. A párbaj oka egy orfeuménekesnö volt, akibe mind a két tiszt beleszeretett.

— Hármass gyilkosság Bukarestben Göringer bukaresti butorgyáros tegnap amint hazafelé tartott, utközben meglátta a feleségét és annak a nővérét, amint Alexandrescu gyógyszerésszel bizalmas beszélgetést folytatnak. Göringer, aki már régebben gyanakodott, hogy felesége benső barátságot tart fenn a gyógyszerésszel, a barátságos beszélgetés láttára revolvert rántott és több lövést intézett a kis társaságra. Mindhárom halálosan megsebesülve estek a földre. Mire az előhívott mentők megérkeztek, úgy a gyógyszerész, mint Göringerénél és ennek nővérénél csak a beállott halál konstataáltak. A butorgyáros a merénylet elkövetése után öngyilkos szándékkal maga ellen emelte a fegyvert, ez azonban ismételtelen osztrótköt mondott. A rendőrség rögtön letartóztatta a merénylet gyárost, akit az összegyűlt közönség meg akart lincselni. Göringert ezután a rendőrségre szállították.

— Borzalmas gyilkosság. Zomborból jelentik: A bácsmezei Kátyi községben borzalmas gyilkosság történt. Hági Anna káti asszony elváltan élt férjétől és napszámba járt dolgozni. Az asszonynak 800 korona meglakartott pénze volt. Az asszonyt, ki éjjel az udvarban lévő félszerben aludt, reggelre rémesen megcsontkítva, holtan találták ágán fekvő. Feje a szó szoros értelmében le volt vágva a törzséről és teste rettenetesen megcsontkítva, pénze pedig hiányzott. A csendőrség megindította a nyomozást és először is elvált férjére gyanakodott, de ennek ártatlansága kiderült és most más irányban indult meg a nyomozás.

— Leégett raktár. Ma hajnalban a Madách-utca 8. szám alatti fuvarostelepe kigyulladt egy félszer, amelyben ruhanemű volt. A félszer leégett, a lakóktól tüzet fogott a közelben lévő lakóház ereze s néhány ablak félfája, de a tüzet mielőtt nagyobb bajt madhatott volna beléle, a központi és önkéntes tűzoltók eloltották.

— Sikasztó postatisztviselő. Zentáról jelentik: A város egyik legnagyobb czége, Singer József cipőnagykereskedése megkárosítáéval Ács Vilmos zentai postatisztviselő hosszabb idő óta iktasztásokat követelt el, amelyek mostan kiderültek. Az üzlet nagyságáról és arányairól némi fogalmat adhat az, hogy a zentai posta forgalmának 50 százalékát ez a cég szolgáltatta. A nagykereskedés tulajdonsa valamikor mint házaló kezdte meg tevékenységét és így magyarázható, hogy üzletének vezetésében most is érvényesülnek egyes régi módi, primitív szokásai. Sok pénzküldeményt például nem vesz át az üzlet, hanem megfelelő díjazás ellenében megbizta Ács Vilmos postatisztet, hogy az érkező pénzeket átvegye és az apró tételeket összeggezve, egyszerre szolgáltatassa be. Hat héttel ezelőtt a cég egyszer utánna számolt és azt a meglepő fölfedezést tette, hogy Ács Vilmos 100 koronával tévedett a cég kárára. Másnap a cég egyik embere megjelent a postán, ahol egy másik tisztviselő teljesített szolgálatot és előadta a dolgot. Kitént, hogy a tévedés dacára este a pénztárazlatnál nem mutatkozott többlet. Ács, mikor magyarázatot kért tőle, azt a magyarázatot adta, hogy bizonyára másnak fizetett többet és ezért nincs meg a száz korona. Később jelentkezett is egy zentai polgár, aki kijelentette, hogy az előző napi fizetéseknél ő 100 koronával többet kapott. A postafőnök nem nyugodott ebbe bele, hanem bekérte a cég számadásait, amelyekből kitént, hogy Ács Vilmos már egy éve sikaszt a cég pénzéből. Hol 50, hol 100, vagy 200 koronával kevesebbről számolt be, mint amennyi pénzt a cég számára bevett. Ily módon mintegy 10.000 koronával károsította meg a céget, hogy fényűző hajlamának eleget tegyen. Miután Fischer József nem akart bünyefenyítő feljelentést tenni a tisztviselő ellen, ezt szabadságolták négy hétre, most pedig szabadsága letelvé, felfüggesztették állásától és elrendelték ellene a fegyelmi vizsgálatot.

— Családi tragédia. Fiumében Wohlmut Vilmos susáki borkereskedő fia a napokban egy szanatóriumban hirtelen elhunyt. Wohlmut ideges, gyenge szervezeti feleségét annyira megviselte a csapás, hogy orvosai tanácsára egy bécsi szanatóriumba vitték fel, ahol az asszony gyanus körülmények között meghalt. A bécsi lapok most hosszasan foglalkoztak az esettel és azt írták, hogy Wohlmutné veronállal megmérgezte magát. Más verzió szerint a szerencsétlen urino pillanatnyi elmezavarában ezellájában felakasztotta magát. A családtagjai most Bécsbe utaztak, hogy Fiuméba szállítsák vissza a tragikus végű urino holttestét.

— Tűz egy községben. Székesfehérvárról jelentik: Gyuró fejérmegyei községben ma őjjeten kigyulladt Filó István gazda pajtája, mely teljesen leégett. A pajtában aludt Kázmér József, 19 éves szolgaleány, aki nem tudott kimenekülni az égő pajtából; az ajtóban ráakadtak összeégett holttestére.

— A newyorki gyilkosság. Newyorki jelentés szerint Rosenthal kártyabarlangtulajdonos meggyilkolásával a rendőrség letartóztatta egy Harry Vallon nevű embert, aki rövid tagadás után bevallotta, hogy csakugyan ő ült abban az automban, amelyről a gyilkos sortűz történt. A gyilkosság órájára azonban alibit igyekszik bizonyítani. Rosenthal övegye ujabbban azt vallotta a rendőrségen, hogy huszonnégy órával a merénylet előtt beavatott játékosok a város elhagyására igyekeztek rávenni férjét.

— Agyonverte az iszákos feleségét. Teoják Péter ungpéteri napszámos állandó perpatvarban élt feleségével. Az asszony megrögzött alkoholista volt és a férj minden keresetét elitta. Tegnap, amikor a férj hazament, az asszonyt nem találta otthon. Keresésére indult s az egyik koreszámban megtalálta. Szóváltás után egy doronggal addig ütötte az asszonyt, míg élet volt benne. A gyilkos férjet letartóztatták.

— Rablőgyilkosság. Kaposvárról jelentik: A sómogyeyei Csökölly községben borzalmas gyilkosságnak esett áldozatul Koros Sándorné 55 éves földbirtokosnő. Az öreg asszony lakásába este tíz órakor eddig ismeretlen tettesek behatoltak, elrabolták több ezer korona készpénzét és egyéb értékes holmiját és az asszonyt meggyilkolták. A rablőgyilkosok után erőyesen nyomoz a csendőrség.

— Lezuhant villamoskocsi. Rómában egy villamoskocsi, amely a központi pályaudvarról a Forumra igyekezett, féktörés következtében kiskilott. A kocsi a 4 méter magas viaduktról a Forumra zuhant, összezúzódott, a motorvezető súlyosan, 12 utas pedig könnyebben megsebesült.

— Leányszöktető zenész. A bécsi rendőrigazgatóság táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Neubert Sándor huszonnégy éves zenész e hónap 8-án a bécsi Erzherzog Karl-szállodából megszöktette Hart János bukaresti szerelő negyvennégy éves feleségét és annak tizenöt éves Beatrix nevű leányát. Állítólag százezer frankot is elloptak a férjtől. A bécsi rendőrség kérte a budapesti főkapitányságot, hogy nyomozzon az ügyben, mert nincsen kizárva, hogy a szökevények Budapest felé vették útjukat. Neubert Sándor azelőtt Budapesten lakott és itt ismerkedett meg a bukaresti szerelő feleségével, aki leányával együtt Budapesten tartózkodott az Adria-szállodában. Az Emke-kávéházban ismerkedtek meg s azontul gyakran találkoztak s Neubert a szállodában levő lakásán is sokszor felkereste az asszonyt. Hartónak nemsokára haza kellett térnie férjéhez Bécsbe és Neubert ide is követte őket. Az asszonyt úgy mutatta be őt férjének, mint régi ismerősét s ezen a réven Neubert bejáratos lett a családhoz. A férj egy ideig turto a bizalmas ismeretséget, míg aztán kiadta az utját Neubertnek. Neubert ekkor kimaradt Hartéktól, de titokban találkozott az asszonnyal, mert e hónap 8-án este, mikor a férj hazatért, üresen találta a lakást. Eltűnt a felesége és a leánya is s százezer frankot vittek magukkal. Helyettük egy levél volt az asztalon, a következő tartalommal:

— Szeretjük egymást, élj boldogul, mert mi is azok vagyunk. Mária, Beatrix.

Az elhagyott férj a rendőrségre szaladt és megígerte a feljelentést a szökevények ellen. Ma újabb távirat érkezett a budapesti főkapitányságra a bécsi rendőrségtől. A távirat szerint a férj megjelent a rendőrségen egy barátjával együtt és azt a vallomást tette, hogy Neubert Sándornak nem Hartnéval, hanem a kis Beatrixszal volt viszonya, de mivel az asszonytól nem tudott szabadulni, azt is megszöktette magával. Ugy állapodtak meg, hogy az asszonyt Budapestem leteszik, ő pedig a leánnyal tovább szökik. A budapesti rendőrség most mindenfelé keresi a szökevényeket.

— A péceli orgyilkosság. Tegnap este tíz órakor öt revolverlövés durranást riasztotta fel Pécel lakosságát és az ott nyaralókat. Kocz István husz éves fiatalember, aki a Pölmann és Társai iparvállalatánál volt alkalmazva, öt lövéssel leterítette Blassay Bélát, a cég főkönyvelőjét, akiről azt hitte, hogy intrikál ellene a cégégnél és akinek tulajdonította, hogy a múlt hónap elején távoznia kellett állásából. Kocz már három héttel ezelőtt is találkozott Blassayval és egy furkós bottal félje útve, ordított rá:

— Megállj, gazember, majd végzek én veled! Blassay nem tulajdonított nagyobb fontosságot Kocz fenyegetéseinek és nem tett ellene semmiféle megtorló intézkedést. Tegnap este azonban, mikor lakására indult, Kocz megtámadta és előrántva revolverét, őtözben félje süttötte. A súlyosan megsebesült Blassayt a vasúti váróterembe vitték, ahol a községi orvos első segélyben részesítette. Koczot a csendőrségre kísérték, ahol kihallgatása után szabadon bocsátották. Blassay állapota súlyos.

— Az ismeretlen halott. Az aradi állomás közelében egy árokban jól öltözött férfit találtak, aki revolverrel agyonlőtte magát. Semmi igazoló irást vagy okmányt nem találtak nála, amiből személyazonosságát megállapíthatták volna.

— Utazás a gyorsvonat tetején. Kedden este tízenegy órakor a Debreczenből Szatmárra érkező gyorsvonat tetején egy suhancgyereket vettek észre a vasutasok. A fiú, akit lehoztak a kocsi tetejéről, elmondta, hogy Babucsky Györgynek hívják, tizenhárom esztendő apja-anyja elhalt s czipészinas. A gazdájától azért szökött meg, mert nagyon rosszul bánt vele.

— A kutba esett. Hajduböszörményből jelentik: Zolnai Lajos vagyonos földbirtokos leánya, a 17 éves Julianna szüleiivel a ridiföldi tanyán volt. Tegnap délután a 15 méter mély kutból vizet merített, hogy a sertéseket megitassa. A nehé veder azonban a leányt a kutba rántotta. Anyja kevés idő múlva keresni jött leányát, de azt sehol sem találta, míg végre egy kis tanyai leány felvilágosította, hogy vizet húzott leánya a kútból. A tanyaiak az anya jajveszékélésére odasiettek, de már csak holtan húzták ki a szép, fiatal leányt. Hajduböszörménybe hozták, ahol nagy részvétellel temették el.

— Egy gróf tragédiája. Pár évvel ezelőtt nagyon sokat szerepelt gróf Kreith Béla, szenvedélyvel gyűjtötte össze a 48-as forradalmi idők emlékeit. A műgyűjtő elméje elborult a szerencsétlen gróf családja kénytelen volt az 58 éves öreg urat dr. Moravcsik elmeklinikáján elhelyezni. Gróf Kreith Bélát országsszerte ismerték ereklyemuzeumáról. Tíz-tizenötezer tárgy van ebben a muzeumban, de a javát a Wekerle-kormány megvette a gróftól. Nemrég ezimirodát nyitott, a gyűjtőfogház értelmesebb rabjai irták neki a címeket napi 36 fillérért, majd feltalált egy olyan diványt, amely éjjel ágy, továbbá egy pisztolyt, amely boxer és tör egyszersmind. Mind ezt azonban nem tudta értékesíteni, ami pénze volt, a találmányokra ment, úgy hogy legutóbb már kénytelen volt elzalogosítani egy-egy relikviáját. Az anyagi gondok megdörmögték idegeit. Bészámíthatatlan dolgokat követett el, a gyűjtőfogház igazgatójánál kétszáz ágydiványt rendelt, ötszobás lakását és gyűjteményét az Amerikából visszatért Rudnyánszky Gyula költőnek ajándékozta, nemzeti színű ruhában járt, szóval megérett a tébolydára. Érdekes, hogy a gróf tíz év előtt nősült másodsor, egy 13 éves leányt vett el miniszteri engedéllyel, akitől két gyermeke született.

— Nagy bányászercsenésétség. Union-Townből táviratozzák: A várostól három mérföldnyire fekvő Shouterley kőszénbányákban 40 bányász egy beözönlő víztömeg lepte meg. — Az összes munkások a vízbe fulltak. Az ár a hegy-ségből szakadt le és ezt hiszik, hogy ott egy nagy vihartálya repedt meg.

— Kirándulás az Aldunára és Herkulesfürdőre. Európának legnagyobb, legfenségesebb vizünya a természeti szépségekben gazdag Kazánsoros-Vaskapu megtekintésének és egyúttal a vadregényes fekvésű Herkulesfürdőn való időzésnek megkönnyítésére 30 napig érvényes, mérsékelt áru menettéri jegyeket adnak ki Budapest keleti- és Budapest nyugoti pályaudvarokon. E jegyekkel háromféle utirányban, úgymint Zimonyig, Bázisig vagy Orsováig utazhatunk és pedig a helyekre vasúttal s innen tovább a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság természetgyógyseim. A jegyek a következőkben használhatók: 1. Indulás Budapest keleti pályaudvarról hétfő, csütörtök vagy szombaton d. u. 3.20-kor vasuton Zimonyig, innét másnap reggel hajóval Orsovára; Orsováról vasuton Budapest nyugoti pályaudvarra; vagy pedig megfordítva Budapest nyugoti pályaudvarról vasárnap, szerda vagy pénteken d. e. 10, vagy d. u. 2.40-kor vasuton Orsováig, Orsovától hajóval Zimonyig és innen vasuton Budapest keleti pályaudvarig. 2. Indulás Budapest nyugoti pályaudvarról hétfőn, csütörtökön vagy szombaton este 10.15-kor vasuton Bázisig, innen hajóval Orsováig és Orsovától vasuton Budapest nyugoti pályaudvarig; vagy megfordítva Budapest nyugoti pályaudvarról vasárnap, szerdán vagy pénteken d. e. 10 vagy d. u. 2.40-kor vasuton Orsováig, innen hajóval Bázisig és Bázisról vasuton Budapest nyugoti pályaudvarig. Az utazás a Zimony, Bázis és Orsova átszálló állomásokon való tartózkodáson kívül a vasuti vonalon háromszor, a hajóuton pedig egyszer megszakítható. — Az I. és II. osztályra szóló jegyek a vasuton a gyorsvonat használatára, a hajón pedig az I. osztályra jogosítanak; a III. osztályú jegyek a vasuton csak személyvonatra, a hajón pedig a II. osztályra. A menettéri jegyek ára: Zimony—Orsován át, illetve megfordítva: I. osztály: 63 K 90 fillér, II. osztály: 45 K 70 fillér, III. osztály: 24 K 30 fillér. Bázis—Orsován át, illetve megfordítva: I. osztály: 63 K 10 fillér, II. osztály: 43 K 90 fillér, III. osztály: 22 K 90 fillér. A Zimonytól lefelé vagy Orsovától felfelé menő hajóutasok a megelőző éjszakát a hajón tölthetik. A hajóuton modern berendezésű természetgyógyes közlekednek; felszerelve előzetesen lefoglalható külön kabinokkal, női termekkel (egyesek fürdőszobával is), villamos világítással, kitiűnő hajóvendéglővel s b. A zimony—orsovai vonalat részletesen ismerető „A Duna“ cz. képes kalauz a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R. T. igazgatóságától díjmentesen kapható.

— Benzinrobbanás Aradon. Keml Mihály aradi kelmefestő és vegytisztító műhelyében benzinrobbanás történt. Krizsina Mihály és Neiszor Ferencz súlyosan megsebesültek.

— Csak még egyszer. A Beketow-cirkusz nagy júliusi műsora, amely minden eddigi cirkusz és varieté műsört felülmúlt, féláru családi előadásban már csak egyszer, még pedig július hó 25-én, csütörtökön délután látható. Az annyira megkedvelt csütörtök délutáni féláru előadások közönségétől ez alkalommal bucsuznak az Antonis légtornászcsoporthoz, az Eccelsior kerékpározóakrobatákhoz, Tufft, a legjobb amerikai bűvész és a műsor több kiváló száma.

— Meglopott hercegnő. Az Osztrémben tartózkodó Thurn és Taxis Margit hercegnőt, a magyar királyi közeli rokonát meglopták. A tolvajok százeczer frank értékű ékszert vittek el. A rendőrség három gyanús embert letartóztatott.

— A medve és a vadkan halálharcza. A Székelyföldön Zagon község Nagyosérés nevi erdejének a községtől alig tíz percznyi távolban levő egyik kis pusztáján egy hatalmas him medve megölt hullájára bukkant egy ember. A medve vére még alig aludt meg, széthasogatott teste még meleg volt és bele egészen hiányzott; néhány perczzel előbb fejezhette be életét. Csakhamar megállapítható volt, hogy titáni erővel rendelkező méltó ellenfele; vadkan ölthette meg a hatalmas testű macskót, mert teste mindenütt egy hosszú agyar gyors csapásainak nyomait, a föltétlen halálos hasításokat mutatja és a küzdelem színhelyén a borzasztó harc nyomai elárulják, hogy sokáig tarthatott a párbaj. A vadkan orrának csapásaival csak úgy hasogatta a gyepet, hogy sáncz nagyságu barázdák képződtek; a medve hatalmas körmei pedig kipusztították még a gyökereit is a fűnek, eszerjének, hová belemerültek. A kanmedve basá egy hatalmas agyarcapással egészen föl van hasítva; ez lehetett a halálos vágás. Ezenkívül az agyarmnyomok egész sokasága látszik testén. A belét negyven méter távolságban találták meg, mit a győztes vadkan győzelmi boszujában az orrán czipelhetett el. A vadkan is megkaphatta a magától, mert nyomát a fűvön és a fák levelein véresöppek jelzik. Keresésére indultak, de eddig még nem találták meg.

— Sikkasztó korcsmáros. A büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Mosuly György 48 éves korcsmáros ellen, aki üzletvezetőjétől, Kunkel János korcsmárostól ezer korona óvadékot vett fel. A pénzt elsikkasztotta és azután megszökött.

— Új bérantók. A Világjárás r-t. menetjegyjelöltje (V., Fürdő-utca 1.) kocsiiparkját új luxusbérantókkal egészítette ki és immár csakis ezeket bocsátja bérlőinek rendelkezésére órákra, fél- és egész napi menetekre arégi kedvezményezett áron 5 koronától felfelé. A kocsik tiszták, elegánsak, kényelmesek, a sofőrök pedig katonásan fegyelmezettek. A kocsik 152—52. telefonhívásra azonnal megjelennek. A fuvardíj a használatbevételek idejéről számíttatik.

— Tolvaj egy szállóban. Dr. Suszter Henrik felesége feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Continentál szálloda egyik harmadik emeleti szobájából, amelyben lakott, ellopták tőle egy kétszáz koronát érő aranyórát.

— Halálozás. Strassburgból táviratozzák: Dr. Will lelkész, bíródomi képviselő, az elzászi centrum-párt tagja, Hohenheimban hosszas szenvedés után meghalt.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

Nyáron:

Yes
Porcellin
Pouder

megóvja a női arcbőrt az ártalmas napugyaktól. Az arcz nem izzad, nem fényes, hanem előkelően mattá lesz. A világ legjobb pudere. Ára 3 és

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

☉ Repülések Hódmezővásárhelyen. Vasárnap délután Tóth József, az ügyes és szorgalmas, fiatal magyar aviatikus látványos repülést végzett Hódmezővásárhelyen, mely elég jól sikerült. Az érdekes látványosságra meglehetősen szűk közönség gyűlt egybe, sajnos, azonban anyagi sikere nem sok volt a derék aviatikusnak. A délután 6 óra hirdetett repülést csak 7 órakor lehetett megtartani, mert a gyöngye Escher-motor nem működött. Végre mégis sikerült légből libbennie Tóth Józsefnek csinos monoplánjával és a közönség zajos óvációja közben mintegy 50—60 méter magasságban egy hatalmas kört irt le a levegőben. Tóth József vasárnap, e hó 28-án megismétli repülését Hódmezővásárhelyen, amely iránt városszerte nagy az érdeklődés.

☉ Elégett repülőgép. Josefstadti jelentés szerint Fiedler aviatikus ma reggel monoplánon föl akart szállni. Amint a csavart megforgatta, a motorból szikra pattant ki, amely meggyújtotta a repülőgépet. A gép egészen elégett.

☉ A leggyorsabb léghajó. Berlini jelentés szerint a legújabb Zeppelin-típusú léghajót, a nemrég elkészült Z. III. nevűt a porosz hadvezetőség megvásárolta. A vétel előtt gyorsasági próbát tartottak, amelynél a hatalmas léghajó 21 és fél méter másodpercznyi sebességet ért el, ami óránként 80 kilométernek felel meg. Ez a leggyorsabb léghajó.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Budai szinkör. Fenyvesi Emil vendégjátékaul ma színre került a Trilby, Paul M. Potter hírhedt színműve, mely mintegy husz év előtt nagy lármával járta be a világot és nálunk is sokáig uralkodott az — idegeken. Svengálit, a fogalommal vált boszorkánymestert Fenyvesi játszotta régi kőnikai megfigyeléseinek érvényesítésével és a régi hátással. A darab lejártta magát, az kétségtelen, de ez a szerep, ha tulzások és színfalhasogatás nélkül játszszák, még sokáig fenn fogja magát tartani. Fenyvesi bölcs mérséklettel kiméli a közönség és a maga idegeit s úgy látszik, ebben van a titka, ezért tapsolták ki ma este is minden felvonás után négyszer-ötször. Trilbyt, e szomorú, passzív szerepet Jákó Amália játszotta és amennyire lehetett, érdekessé tudta tenni. Néhány jelenete, melyben visszatért a való életbe, szépen sikerült, ilyenkor szinte föllélegzett a gonosz varázslat alól fölszabadult közönség. Meghalása megdöbbenő volt, utána hosszan tapsolták. A többi szereplő, mint Szeghő, Kardoss, Fenyő, Kövessy, Vidor, L. Mihályfi Julia, Bánházy Teréz, stb. kisebb-nagyobb szerepekben kitiűnő keretét adták az excentrikus drámának. Meg kell még emlékeznünk Fenyőnére, ki a színpalak közt nagy hatással énekelte egy operáriát. A színház egészen megtelt a közönség nagy tetszéssel nézte végig a darabot.

(*) Lengyel Menyhért új darabja. Lengyel Menyhért most Kolozsváron tartózkodik, ahol új darabján dolgozik. Erről és egyéb terveiről hosszabb intervjut adott egy kolozsvári újságírónak. Az új Lengyel-darab vigjáték. A czime a *Növédlem*; hogy melyik színházban kerül színre, még nem döntötte el az író. Ősszel mutatja be a kolozsvári Nemzeti Színház „Az árny“ című egyfelvonásosát, amely Schildkraut alakításával a főszerepben Berlinben már színre került. A kolozsvári lesz a darab első magyar bemutatója, a főszerepet itt Dezséri Gyula játszsa. Az újságíró végül megkérdezte, sokat keresett-e Lengyel a Tájfunnal. „Meg vagyok elégedve az anyagi eredménnyel, — mondta Lengyel, — de vagyonhoz csak egy jutottam volna, ha az Amerikával fennálló szerzői viszony rendezve lett volna. Három hónap óta, három színházban adják a darabomat s nem kapok egy krajczár tantiémet sem. A szerzői jog védelmére megkötött szerződés még nincs kihirdetve, amit az elnökválasztási korteskedések késleltetnek. Megkísérlem ugyan utólag perrel élni Harold Philips hírneves newyorki ügyvéd útján, de sok reményem ebben nincs. Most is egy tiltakozó levelet írok hasonló ügyben.“

(*) A Petőfi-Ház új igazgatóra. A jeles költő, Kéry Gyula betegsége folytán a Petőfi Társaság a Petőfi-Ház igazgatórává Pakots Józsefet választotta meg.

(*) Artisták sztrájkja. Szegedről írják, hogy ott hétfőn este a „Vig Szinpad“ artistái közvetlen az előadás előtt sztrájkba léptek, mert Schönfeld Jenő, a kabareé igazgatója nem tudta kifizetni tagjainak a jelentékeny gázi-hátralékukat. Az artistákat rendkívül elkéserrítette az, hogy a bérlő meghívta Littman Pepit és lengyel daltársulatát vendégjátékra, mert jogosan azt hitték, hogy ezek a jövedelem nagy részét maguknak követelik majd, a régi tagok pedig ismét nem kapták meg a fizetésüket. Értekezletet tartottak hát, amelyen határozatilag kimondták, hogyha Schönfeld legalább aznapi felléptidíját nem fizeti ki előre, akkor beszüntetik működésüket. Ugy is történt. Az artisták nyomban megsürgönyözték az esetet a budapesti Artisták Egyesületének és kimondták a helyiség bojkottját. Utána megjelent a helyiségben, több hitelező képviselőben dr. Sebők Ferencz és mint zárgondnok kijelentette, hogy a helyiséget becsukattja.

(*) Városatyák és színügyi bizottság. Szekesfehértvárról jelentik: Két évi várakozás után most kapta meg Szekesfehértvár a belügyminiszter jóváhagyását az új színházi szabályrendeletre vonatkozólag. Az új szabályrendelet értelmében a színházi bizottság ezentul független a törvényhatósági bizottságtól. Nemesak a színház bérbeadását illetőleg, hanem egyéb ügyekben is teljesen szabad keze lesz. Megszűnnek ezáltal a ferde állapotok, hogy — mivel a színügyi bizottsági tagsághoz eddig a városatyaság kellett — művészethez nem értő emberek irányították a színügyi dolgokat. Az új szabályrendelet értelmében az ősszel kezdődő szezonnal már az újjalakított bizottság kezdi meg működését.

(*) A vitás Parsifal. Németországban mozgalom indult meg, hogy Wagner Richárd „Parsifal”-jának kizárólagos előadási jogát törvényben biztosítsák a bayreuthi ünnepi előadásoknak, még akkor is, ha Wagner többi zenedrámáit szabad használatra bocsátják. Nemcsak előkelő zenészek és írók, hanem más befolyásos egyéniségek is az ügy szolgálatába szegődtek és éppen ezért nem szabad napirendre térni a kényes művészi kérdés felett. Azok, akik a mozgalom élén állnak, kétségtelenül a mester kiválalmának kegyeltes hatása alatt állnak, de a törvényhozónak kötelessége ezzel szemben a mester egyik legszebb alkotását privilégizálni, hanem át kell engedni a népek, hogy magasztosságából áhítatot meríthessen. Wagner barátai féltik a mű profanizálását és megborznak a gondolatnál, hogy a „Parsifal” a „Fatiniza” és a „Vig özevgy” társaságában kerüljön egy színpadra; hogy ez milyen tulzott aggodalom leginkább bizonyítja az, hogy a klasszikus drámák és operák sem vesztek azért semmit sem a valódi értékükből, ha bohózatok és operák mellett kerültek színre. Ezért szükséges, hogy a „Parsifal”-t is átengedjék a nagy nyilvánosságnak, mert milliók várják az előadását, amíg úgy csak az a néhány ezer ember élvezheti, akiknek módjában áll Bayreuthot meglátogatni.

(*) Uj színházi vállalatok a fővárosban. Az őszelejt meginduló színházi szezon a tavalyinál sokkal mozgalmasabbnak ígérkezik, mert nemcsak a már meglevő és bevált színházak készülnek a felhalmozott újdonságok gyors bemutatására, hanem még újabb vállalatok is vannak keletkezésben, amelyek a közönség igényeinek kielégítésére aspirálnak. Ezek közt első helyen áll Sziklay Kornél *Grand Guignolja*, ahol egyfelvonásosok kerülnek majd színre. A megnyitó előadás *Molnár Ferencz* új darabja kerül bemutatásra. A budapesti színészvilág két népszerű kitünősége, *Medgyaszay Vilma* és *Ferenczy Károly* külön-külön vállalatot nyitnak a szezonban; ezeknek ugyan kabaret-jellegük lesz, de programjukban szintén felvették az egyfelvonásos darabok kultúráját.

(*) Budapesti Színház. Csütörtökön ismét az „En vagyok a néni” című bohózat Rózsahegy Kálmánnal a vezető szerepben kerül színre. Pénteken 31-szer Föld Zsigmond felléptével — a Mayerék című bohózatot adják. Szombaton „Az asszonyfaló van műcoron, mely változatlan vonzó erővel közelodik a 100-ik előadás felé. Augusztusra a színház új aktuális zenés bohózatot készít elő.

(*) Felfedezett új Lionardo-kép. Lionardo Da Vinci nevét, amely a Flora-szobor botrányával csak nemrégiben került összefüggésbe a szóta a szakértők is csak nagyon óvatosan merték kimondani, most a legtekintélyesebb képkritikusok egyhangulag emlegetnek egy képpel kapcsolatban, amelynek Mária a gyermekkel a címe. A kép *Benois* asszony pétervári gyűjteményében van, ahová a berlini Frigyes-muzeumból került, ott Hauser tanár restaurálta volt. Tüzetes vizsgálat után *Gronau*, a kesseli képtár igazgatója, cikket írt egy képművészeti revübe, amelyben kifejtette, hogy a kép kompozíciója erősen Lionardóra emlékeztet. Ekkor összevetették a képet egy tollrajzzal, amely Lionardótól való és a Britisch-Muzeum tulajdonában. Kiderült, hogy a tollrajz teljesen azonos vázlata a pétervári képpel, amelynek keletkezési idejéről nézve érdekes dolgot állapított meg *Frizzoni*, az olasz kritikus. Lorenzo di *Credi* 1480-ban kópiát festett erről a képről. Viszont tudva van, hogy Lionardo Da Vinci 1478-ban két Madonna-képet festett, amelyek elvesztek. Az egyik, amely Máriaat macskával ábrázolja, elveszett, a másikat most a pétervári *Benois*-gyűjteményben találták meg.

(*) Karl Hauptmann új darabjai. Bécsből jelentik. Gerhardt Hauptmannnak a testvéröccse, Karl Hauptmann maga is jelentős képviselője a német drámaíródalomnak. „Bergschmiede” című darabját a minap mutatta be a thalei pleinaiszínház, most pedig két új darabot fejezett be: „Die lange Jule” címen egy drámát és „Die armen Besenbinder” címen egy fantasztikus játékot. Mind a kettő a jövő szezonban kerül bemutatásra.

(*) A kultuszminisztériumból. Dr. Lippich Elek kultuszminiszeri tanácsos, a művészeti ügyosztály vezetője, megkezdte hathétre terjedő szabadságidejét, amelyet megtámadott egészségének helyreállítása végett külföldi furdóhelyen tölt. Távollátásban dr. *Majovsky* Pál miniszeri osztálytanácsos vezeti a művészeti ügyosztályt.

(*) A szolnoki művésztelep. A szolnoki művésztelepen megüresedett két törzstagsági helyre *Kléh Jánost* és *Vidovszky Bélát* választották meg. Mindkét festőművész már régebben Szolnokon tartózkodik. A művésztelepen dolgoznak most: *Fényes Adolf*, *Jávor Pál*, *Szlányi Lajos*, *Zombory Lajos*, *Koszkol Jenő*, *Rechnitz Elza*, *Barta Ernő* és ezenfelül a képzőművészeti főiskola nyári tanfolyamának tizenöt növendéke.

(*) A bayreuthi ünnepi játékok. Most kezdődtek meg az idei Wagner-Festspielek a Mesterdalmok előadásával, amelyet a legjobb eddigi bayreuthi előadások közé kell számítani. Nemcsak az egyes szerepek pompás személyesítése emelte különösen magas művészi nivóra az előadást, hanem az összjáték és a kitünős rendezés is. A publikum, amely a világ minden tájáról sereglett össze, — a legtöbben most is Angliából és Amerikából jöttek — áhítatos csendben hallgatta végig az előadást. *Hans Richter* dirigált friss, nagyvonalú és minden elismerésre méltó munkát produkált. A kórusok nagyszerű szereplése *Hugo Ruedel* érdeme, a mintaszéri rendezés munkáját pedig *Siegfried Wagner* végezte. *Hermann Weil* ragyogó *Hans Sachsot* adott. *Pognert Paul Knüpfer*, *Walter Kirchoff*, *Évát Lilly Hafgreen-Wag*, *Davidot Ziegler*, *Magdalénát Standige*, *Hötnert Giesse-Winkel* énekelte. A legjobban azonban *Heinrich Schult* alakítása emelkedett ki, aki soha nem hallott és látott Beckmestert mutatott a közönségnek. A nézőtér az utolsó helyig megtelt. A taps az előadás után nem akart megszűnni, erre felvonták a függönyt és még egyszer megmutatták a Festwiese gyönyörű díszletét. Második este a *Parsifal* következett, amelynek ez volt a harminczadik előadása. A zenekart *Muck* dirigálta. A szereplők közül messze kimagaslott *Anna Bahrmildenburg*, aki *Kundryt* énekelte, de nagy művészi élvezetet nyújtottak a többi szereplők is: *Van Dyck*, mint *Parsifal*, *Werner Engel*, mint *Amfortas* és *Schützendorf*, mint *Klingspor*. A darab mély benyomást gyakorolt a Wagner internacionális rajongókból álló közönségre.

(*) A szegedi Rákóczi-szobor. Szegedről jelentik: A Rákóczi-szoborbizottság holnap ülést tart, amelyen véglegesen határoznak a szobor leleplezésének időpontjára nézve. A szobrot valószínűleg még az ős folyamán leplezik le országos ünnepség keretében.

(*) A színházberék Németországban. Érdekes statisztikát közöl egy német lap arról, hogy az egyes német színházak mennyi bért fizetnek a színházépületekért. Sorban legelső a Metropolitheater, amely évi 250.000 márkával bérel a maga helyiségét, amelyben 1600 ülőhely van. A Komische Oper 185.000 márkát fizet, a Neues Schauspielhaus 175 ezret, a Theater de Westens 160 ezret, a Lessing-Theater 150 ezret, a Neues Theater 108 ezret, s majdnem ugyanannyi a Thalia Theater házbére. A parányi 500 üléses Trianon Theater 50 ezer márkával fizeti meg a maga helyét. Ez a kis színház áll különben legjobban az összes berlini színházak között, mert mérlegei a meguyítás napjától kezdve állandó nyereséget mutatnak ki. Erről a színházról különben beavott berliniek azt rebesgetik, hogy a német császár tulajdona. De hát lehet, hogy ez csak olyan pletyka, amely a császárra vonatkozólag bőségesen terem meg Berlinben.

(*) Antik lelet Rómában. A Via Baburtinán már régóta köztudomás szerint ugynevezett Tozzolane-gödrök voltak. A minap földmunkások itt a munka közben egy márvány-szarkofagot találtak. odahivott carabinieri őrizet alá vették, aztán átadták a kultuszminisztériumi kiküldötteknek. A szarkofág igen jó állapotban maradt meg, igen finom arabeszk díszítései vannak. A tudományos vizsgálat, amely a lelet pontos eredetét és értékét meg fogja állapítani, folyamatban van.

(*) A nagybányai művészeti kiállítás. A nagybányai művészkolóniának, Nagybánya város védnöksége mellett és támogatásával rendezett jubiláris kiállításának az anyaga immár teljesen együtt van Nagybányán. Budapestre két és félszáz festményt szállítottak fel a kiállításra, amelyeknek nagyrésze az állam és előkelő műbarátoknak a tulajdona. Nagybányán még ennél is nagyobb számú anyag gyűlt egybe azoktól a külföldi és magyar művészekről, akik a kolóniának másfél-évtizedes fenállása óta állandó tagjai, vagy vendégek voltak. Így a kiállítás nagyszabású lesz. Az óriási anyag elrendezése nagyban halad előre, úgy hogy a kiállítás ünnepélyes megnyitását augusztus elején föltétlenül megtartják. A kolóniai vezetőségének azt a szép és értékes tervét, hogy a kiállítást a maga egészében Budapesten is bemutatják, máris el kell tekintenie, mert a kiállítás szor-

repló képek közül igen sok az ős elejére le van foglalva külföldi nemzetközi kiállítások számára.

(*) A szabadkai új színtársulat. Nádassy József, a szabadkai színház új igazgatója nagyban készül a téli szezonra, hogy a szabadkai műértő közönség fokozott igényeit mindenben kielégíthesse. Egészen új és modern díszleteket és jelmezeket készítettett és társulatához a vidéki színészet java erőit szerződtette. Az új társulat a következő tagokból áll: *Molnár Janka*, *Peterdi Etus*, *Falk Erzsébet*, *dr. Kustár Gézáné* operetténekesnő, *Verő Janka*, *Simkó Gizella* drámai színésznő, *Kanizsai Adél* naiva, *Nádassy Józsefné* kómika, *Reményi Sári* anyja, *Burán Ferencz* tenor, *Nádor Jenő* bariton, *Komlós Vincze* énekes bonvivant, *Nagy Dezső* apa, *Catry Ferencz* titkár, *Remete Géza* rendező, *Derenghy István* operette buffó, *Nagypál Béla* apa, *Fenyő Aladár* hős, *Thuróczy Gyula* szerelmes, *Nádassy József* operette buffó (igazgató), *Szendrey Zoltán* jellem, *Pásztor János* szeczenikai főrendező, *Farkas Béla* apa, 10 kardalosnő, 10 kardalos és 2 táncosnő.

(*) Nemzeti Muzeumból. A Nemzeti Muzeum régészeti gyűjteményeinek az idők folyamán történt megnövekedése a gyűjtemények tárgyainak rendszeres elhelyezését megnehezíti. Különösen a régiségértéket a hely szűk voltának káros hatását. Már több mint husz éve hogy a magyar nemzeti kultúra évenként növekedő becsen emlékeit a nagyközönség számára hozzáférhetően ládákban és szekrényekben kénytelenek elraktározni. Az előcsarnok régebben a magyarországi római kori emlékek számára volt szánva s még ma is itt áll a római köemlékek egy jókora sorozata, de az újabb ásatások és vételek révén erősen gyarapodó gyűjteményt a köemlékek tetemes sulya miatt le kellett vinni az emeletről a földszinti folyósókra, ahol azok szakemberek részére hozzáférhetők.

(*) Állami ösztöndíjak adományozása. Gróf *Zichy János* vallás- és közoktatásügyi miniszter most döntött az állami ösztöndíjak adományozása ügyében és *Kron Jenő* festőnek ezerharmincz és *Tatz László* és *Angyal Géza* festőknek 1200—1200, *Csikász Imre* szobrásznak, továbbá *Szöllösi János* és *Szent-István Gyula* festőknek 1000—1000, *Bálint János* szobrásznak és *Mikola András* festőnek 800—800, *Murmán Árpád* szobrásznak és *Rudnai Gyula* festőnek 600—600 koronás állami ösztöndíjat adományozott.

(*) A Színművészeti Akadémia értesítője. Az Országos Színművészeti Akadémia értesítője most jelent meg *Latabár Kálmán* titkár szerkesztésében. Az értesítő elején közli azt az emlékebeszámót, amelyet *Czakó Pál* II. éves növendék mondott el *Egressy Gábor* fölött, arcképének leleplezése alkalmából. Ezután a lefolyt tanévről szóló hivatalos jelentés következik, amelyből kiemeljük a következőket: Felvételtett a tanév elején összesen ötven-nolc növendék még pedig harminczkét nő és huszonhat férfi. Az intézet új tanárául kinevezte a miniszter *dr. Sebastyén Károlyt*, aki a dramaturgiát, aesthetikát és költészetet adta elő. továbbá *Csikó Jánost*, aki a hangképzést és éneket tanította. Az intézet igazgatósága felhívást intézett a vidéki színgazdákhoz, valamint a színiügyi bizottságok tagjaihoz, melyben azt kérte, hogy az Akadémia nyilvános vizsgálati előadásai iránt érdeklődést tanúsítsanak és azokat meghallgassák. Az érdeklődés felkeltésének tulajdonítható az az eredmény, hogy több végzett növendék hamarosan szerződéshez is jutott. Az iskolai növendékei huszonhárom gyakorlati előadást tartottak az év folyamán. A jövő tanévben az első akadémiai osztályba husz növendék léphet át. Az iskola növendékei között több ösztöndíj és segélydíjat osztottak ki, ezek közül a legjelentékenyebbet, a gróf *Erdődy-Pálffy-féle* hatszáz koronás ösztöndíjat *Ungváry Kálmán*, az Erzsébet Egyesület ötszáz koronás ösztöndíjat gróf *Coullemont Edith*, a főváros négyszáz koronás ösztöndíját pedig *Tasnádi Nagy Ilona* kapta. A jövő tanévre az új növendékek felvétele szeptember hó 11., 12. és 13. napjain történik, a folytatólagos beiratkozóknak pedig szeptember 14-én kell jelentkezniük, mindenkor délelőtt 3—5-ig.

(*) A Nemzeti Muzeum új kalauza. A Nemzeti Muzeum régiségértéke most bocsátotta ki a muzeumot látogató közönség szempontjából is nagy fontosságú új aklauzát, amely a tizenötödik bővített kiadásban jelenik meg. Az új katalógus mindenekelőtt számot ad azokról a változásokról, amelyeket az igazgatóság a helyiségeknek szűk volta miatt volt kénytelen foganatosítani. Ugyanis a muzeum, főként a régiségértéke gyűjteményei oly gazdagok, hogy az évi gyarapodás jórésze csak raktárszerűen kezelhető. Részletes magyarázatokkal ismerteti azután a kalauz a termék új beosztását, a kiállított tárgyak új rendjét és történetét.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* „A Művelt Kereskedő“ címmel íj. dr. Miklós Gyula szerkesztésében (szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Visegrádi-utca 6.) új kereskedelmi folyóirat indult meg, mely kitűnő tartalmával bizonyára meleg érdeklődést fog a kereskedők körében kelteni. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ára egész évre 10 K.

* A magyar orvosok és természetvizsgálók gyűlése. Veszprémben augusztus hó 25-én és 29-én vándorgyűlést tartanak a magyar orvosok és természetvizsgálók, hogy szakelőadások keretében megvitassák az újabban felmerült tudományos kérdéseket. Az ülés ünnepélyes megnyitása augusztus hó 25-én, vasárnap délelőtt lesz a városi színházban és a megnyitó beszédet báró Hornig Károly v. b. t. megyéspüspök, a nagygyűlés elnöke tartja. Az ülés keretében dr. Lengyel Béla miniszteri tanácsos és Udránszky László egyetemi tanár tartanak előadást. A szakosztályok ülésének keretében dr. Makara Lajos egyetemi tanár, dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár, a földtani intézet igazgatója, Békeffy Remig főapát, egyetemi tanár tartanak felolvasást, amelyeket vita követ. A vándorgyűléssel kapcsolatosan egészségügyi kiállítás is lesz. A nagygyűlés tartama alatt délutánként és esténként vetített képek bemutatásával népszerű tudományos előadások lesznek a nagyközönség részére. Ilyen népszerű tudományos előadást fognak többek közt tartani Moravcsik E. Emil egyetemi tanár, id. dr. Entz Géza egyetemi tanár. Eöttevényi Nagy Olivér. A nagygyűlés bezárása után a Veszprémben összegyűlt tudósok és orvosok kirándulást rendeznek a Balatonra, ahol hajón bejárják a fő fürdőhelyeit és nevezetességeit. A vándorgyűlés keretében a magyarországi iskolaorvosok és egészségtanárok harmadik országos értekezletüket fogják megtartani.

FŐVÁROS.

(Utcarendezések. A tanács az ut- és csatornaépítési ügyosztálynak a VI. Erzsébet királyné-ut egy részének rendezésére vonatkozó terveit kivételre elfogadta és elrendelte a munkák végrehajtását. A IX., Vaskapu-utca egy részében pedig elrendelte a kocsiutnak keramittal való burkolását.

(Uj játszótér. A tanács a II. kerületi, Szegényház-utca és Csalogány-utca között elterülő két telket a közoktatásügyi ügyosztály részére iskolai játszótér céljaira átengedte.

(A józsefvárosi plébánia világitása. A józsefvárosi plébánia villamos berendezése annyira hasznavehetetlenné vált, hogy az esetleges veszélyek elkerülése céljából a villamos világitási berendezést be kellett szüntetni. Minthogy azonban a templom világitás nélkül nem maradhat, a tanács elhatározta, hogy a világitási berendezést újból felszerelteti és utasította az illetékes ügyosztályt, hogy az erre vonatkozó munkálatokat hajtsa végre.

TANÜGY.

= Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Krüger Eugénia budafoki állami polgári leányiskolai helyettes tanítónőt a helyettesi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé.

= Uj egyetemi magántanár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Bochner Mihály nagyváradi jogakadémiai nyilvános rendkívüli tanárnak a kolozsvári tudomány egyetem jog- és államtudományi karán az „egyházjog“-ból egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ezen minőségében megerősítette.

= A jog- és államtudományi központi bizottság új tagjai. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az általa szervezett „Jog- és államtudományi továbbképzés központi bizottságának“ tagjává Dubravszky Róbert földművelésügyi miniszteri tanácsost, dr. Melichár Kálmán honvédelmi miniszteri tanácsost, dr. Malobiczky János kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsost, dr. Szladits Károlyt, az igazságügyminisztériumban alkalmazott ítélőtáblai bírót, dr. Kállay Tibor pénzügyminiszteri titkárt és dr. Vezsán István belügyminiszteri titkárt az 1912—1916. évek tartamára kinevezte.

= A községi felsőbb leányiskola fejlesztése. A múlt évi evangélikus egyházkerületi közgyűlés feltérjlesztést intézett a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, melyben államsegélyért folyamodott a községi felsőbb leányiskolának Szombathelyre

való áthelyezéséhez. A minisztériumtól most érkezett le a válasz az evangélikus kerületi elnökséghez. A miniszteri leirat szerint a községi leányiskolának Szombathelyre való áthelyezéséhez és ennek kapcsán leánygimnáziummá való átalakításához a minisztérium nem helyezhet kilátásba államsegélyt.

= Tanítók a drezdai rajz-kongresszuson. A nagyváradi Gyermektanulmányi Társaság kérelmére az iskolaszék javasolni fogja a tanácsnak, hogy két tanítót 300—300 korona költséggel küldjenek ki a drezdai rajz-kongresszusra. A nagyváradi városi tanács az iskolaszék kérelmét egész biztosan teljesíteni fogja.

= Beiratások a kassai jogakadémián. A kassai kir. állami jogakadémián a felvétel az 1912—1913. tanévre 1912 szeptember 1—12-ik napjai folyamán történik. Későbbi felvételt azonban mindenesetre csak október 14-ikéig s a késedelem kellő indoklása esetén, a kar végzésileg engedélyezhet. A jelentkezőket mindenekelőtt beiktatja az igazgató, kinél az anyakönyvi első bevezetéskor a könyvtár javára 6 koronát s a tandíjat is le kell fizetni, vagy amennyiben valaki a tandíjmentességre igényt tarthat, az ez iránt a tanári testülethez intézett folyamodványt (érettségi bizonyítványai vagy lezárókönyvvvel s legújabb keletű szegénységi bizonyítványal felszerelve) kell ugyanakkor az igazgatónak átadni. Továbbá a Mensa részére a szeptemberi beiratkozáskor minden joghalgató 2 koronát köteles fizetni. Az illető előadó tanároknál az anyakönyvi beiktatás után legkésőbb szeptember hó 15-ig kell jelentkezni s a névjegyzékbe a tanárok csak az igazgató által való felvétel s a tandíjfizetés, illetve tandíjmentesség igazolása alapján írják be a fölvetettek. A tanév ünnepélyes megnyitása előzetes Veni Sancte és szentmisével szeptember 15-ikére van kitűzve s az előadások szeptember 16-án kezdődnek.

EGYESÜLETEK.

(—) A Székely Társaságok Szövetsége, melynek egyik legnagyobb egyesülete a fővárosban működik, augusztus 26-án Csikszerdán tartja meg hetedik rendes közgyűlését Deák Lajos királyi tanácsos, szövetségi elnök elnökelete alatt. A nagygyűlésen a budapesti székelyek közül sokan vesznek részt és a székelységet legközelebről érintő társadalmi és közgazdasági kérdésekről dr. Zakariás János ügyvéd, dr. Hankó Vilmos budapesti főrealiskolai igazgató, László Gyula szövetségi alelnök, Nagy Imre és dr. Kovács József debreczeni gazdasági akadémiai tanár tartanak előadásokat.

KÖZIGAZGATÁS.

Segély helyett nyomor.

Bia, július 18.

A budapestvidéki kir. pénzügyigazgatóság 16.750/912. szám alatt körrendeletet bocsátott ki a községekhez, melyben ama tapasztalatainak ad kifejezést, hogy a községi tisztviselők, különösen a segédjegyzők fizetése után kirott IV. oszt. ker. adó és járulékait ingó és ingatlan vagyon hiánya esetén egyes községi előjáróságok behajthatatlanság címén való törles végett előterjesztették azon indokolással, hogy nevezett tisztviselő évi fizetése a 2000 koronát meg nem haladván, az az 1908. évi XII. t.c.z. értelmében le nem foglalható, aminék folyamánya aztán az volna, hogy az érdekelt törvényes adófizetési kötelezettségüknek elöget nem tennének.

Utal aztán a közigazgatási bíróságnak 4493—1911. sz. ítéletére, melyben kimondatott, hogy a községi tisztviselő fizetése, a fizetés után járó IV. oszt. ker. adó és járulékos adói fejében akkor is letiltható, ha az a fizetés alul van a 2000 koronán s ez alapon meghagyja az igazgatóság a községi előjáróságoknak, hogy amennyiben ilyen hátralékaik állanak fenn, úgy azok erejéig az illető segédjegyzők fizetését haladék nélkül tiltsa le s a fennálló hátralékokat 3 hónap alatt hajtsa be.

Mint a segédjegyzők közös nyomorának egyik hallgatag osztályrészese, nem bírom tovább némán elviselni azt a koserü érzést, melyet ez a rendelkezés lelkeimben fakasztott.

És nem bírom sehogysem megérteni azt, hogy éppen mostan, amikor sorsunk enyhítése után sóvárogva, anyagi helyzetünk sürgős javítását kér-

jük, amikor megélhetésünket akarjuk biztosítani, mert valóságos nyomorúságban tengődünk; sem a községi előjáróságok, sem a jegyzői egyesületeknek, mint testületek részéről nem emeltetik hivatalos óvás és tiltakozó hang egy ilyen sérelmes intézkedés ellen.

Hát miért tömörülünk, miért egyesülünk, ha egy ilyen, mindnyájunkat közösen érintő sérelmet sem veszünk észre és szóra sem méltatunk?

Vagy azt hisszük talán, hogy ha ráirjuk a rendeletre: „Tudomásul vétetvén adóügyi iratokhoz teendő“ ezzel el is intéződött a dolog? Nem hinném. Mert eltelik a 3 hónap s akkor majd számon kérik a rendelet végrehajtását, ami által pedig abba a kínos helyzetbe fogunk jutni, hogy mint mindennemű köztartozások behajtóinak, úgy ezuttal is saját magunknak kell családjunk és hozzánk tartozóink szájából az utolsó falatot is kivenni.

A segédjegyző évi fizetési 1000 korona lévén, ebből egy napra 2 korona 73 fillér esik. Ha tekintetbe vesszük ama körülményt, hogy ma egy községes napszamos átlagos díja 3 korona, nem nehéz belátni, hogy a segédjegyző fizetésének napi értéke ezen alul áll.

A napszamos mint ilyen, az adófizetése kötelezettsége alul mentve van. Milyen intencziók vezethetik tehát az olyan értelmű rendelkezéseket, amelyek arra irányulnak, hogy egy egyének a községes napszambér értékénél is csekélyebb jövedelme megcsontkittassék?!

Mert tagadom, hogy a segédjegyzők törvényes adófizetési kötelezettségük alul akarnának kibujni, amikor tételes törvény rendelkezésére hivatkoznak, hanem igenis sajnálatos, de való tény, hogy 2 korona 73 fillér napi bérből élni, ruházkodni, adót, nyugdíjat fizetni teljes lehetetlenség.

Nem nevezhető az jövedelemnek, a fogalom valódi értelme szerint, amit a segédjegyző fizetésül élvez, még létfontartási eszköznek sem mondható, mert nem elégséges csupán a megélhetés biztosítására sem.

Véleményem szerint minden törvény rendeltetése az, hogy a jogot védje és a sérelmet eloszlassa. Az 1908. évi XII. t.c.z. az által, hogy 2000 koronában állapította meg azon összeget, amelyen, mint létminimumon alul bármely egyén jövedelmét felmenti a végrehajtás alul, bizonyos joggal is ruházta fel az egyéneket, amely jog védelme alatt szükség esetén magára a törvényre hivatkozhatnak.

Ha áll ez a törvény az iparosra, a munkásra, bármely rendű és rangu egyénre, miért éppen mi segédjegyzők vonatunk ki a törvényes rendelkezés alul és hallgattatunk el a törvényre való hivatkozással is mi, akik ugy társadalmi helyzetünk, mint javadalmazásunk nyomorúság voltánál fogva minden társadalmi frakcióval szemben a legszegényteljesebb helyzetben sanylódnunk?

Tisztviselőknek mond bennünket a rendelet. Én nem tudom, lehet, hogy azok vagyunk.

Igaz, hogy a segédjegyző személyében maga az oklevelos jegyző rejlik, de a segédjegyző, mint ilyen, sem az előjáróságnak nem tagja, sem önálló hatásköre nincsen és utasítás szerint, másnak a felelősségére működik s javadalmazására nézve sincs a tisztviselőkre érvényes és legalább csak a megélhetését is biztosító fizetési fokozatba véve.

Hát akkor miért tisztviselő?

Bizonyosan ezért, mert élte hosszág tartó nyomorúságát választás utján éri el.

Mondom, nem vitatom tisztviselő mivoltunkat, hiszen tisztában vagyok a hellyel, mégis nem annyira tisztviselő, mint inkább közigazgatásunk rohdadt rendszerének szerencsétlen bünbakkjai vagyunk mi s megjegyzésül csak azt említem még fel, hogy a községi bábát is választják és a hites mezőőr is esküt tesz.

Amellett tehát, hogy ez a rendelet ugyan csak a nyomor csipős ostarát pattoztatta meg föltettünk, más oldalról tisztviselői mivoltunk emlegetésével szintén csak nyomorúságos helyzetünkről rántotta le a leplet.

Régi meggyőződésem, hogy a jegyzők és segédjegyzők sorsa egygyé van forrva, hogy anyagi

helyzetünk javítását csakis egyetértve, egyesült erővel a közös küzdelemben olvasztott őszinte bizalom fegyverével érhetjük el. E bizalom reményében fordulok ez uton tehát mindazokhoz, kik a küzdelemben előljárnak, hallják meg kínos panaszaikat, emeljenek szót érdekekünkben s ne tűrjék, hogy a nyomor falatja is kivétséssé szájunkból.

Csontos József
segédjegyző.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Két kém. Hétfőn kezdődött az edinburghi legfelső bíróságnál a végtárgyalás Graves Károly német alattvaló ellen, akit néhány hónappal ezelőtt Glaszgovban mint német kémeket fogták el. A vád szerint jegyzeteket készített tüzelő-fegyverekről, továbbá brit erődítésekéről fölvilágosítást adott a német kormánynak. Graves, egy beretvált arcú, rövidre nyirt hajú, cvilkkeres ember kifogástalan angol nyelven kijelentette a bíróság előtt, hogy maga akarja magát védeni. Az elnök azt mondta erre, hogy ez aligha lesz a hasznára, de ha ragaszkodik elhatározásához, akkor ő (az elnök) lehetőleg segíteni fogja. Graves erre azt felelte, hogy teljesen bíz a bíróság pártatlanságában. Az első tanu Trenea rendőrfelügyelő volt, aki elmondta, hogyan tartóztatta le több rendőrtársával együtt Gravest a glaszgoi szállóban, ahol március 6-án lakott. A letartóztatás abban a pillanatban történt, amikor Graves a telefonhoz akart menni. Trenea azután maga ment a telefonhoz és úgy tett, mintha ő volna Graves. Ezzel az alakoskodással megtudta Mas Caun Moru kisasszony címét, akivel Graves beszélni akart. Ezt a kisasszonyt — mondta a rendőrtisztviselő — tanuként ki fogják hallgatni. Letartóztatása után Graves a rendőrségen kijelentette, hogy értené letartóztatását, ha gyilkossággal vagy betöréssel vádolnák. Jegyzőkönyvet találtak nála, amelynek két lapja össze volt ragasztva. Miután a két lapot nagy fáradsággal szétfejtették, különféle betűket és számokat találtak ott följegyezve, amelyekről bebizonyult, hogy német titkos irás. Találtak továbbá Gravesnál két levelet bizonyos Lewis stettinai embertől, három titkos táviratot Amsterdamból és egy lúdicskát, amelyben bioscein, morfium, és injekciós-tű volt. A később kihallgatott tanúk közül Stratton ellentengernagy kijelentette, hogy a titkos irás bizonyára lehetővé tette Gravesnek, hogy a német kormánynak információkkal szolgáljon, amelyek a brit tengerészek ártnak. Az egyik nála talált följegyzés meglehetősen pontosan leírja az ügyeket, amelyeket a brit admirális a beardmorei fegyvergyárban készítettett.

A bíróság bebizonyítottak látta a kérekedést és Gravest tizenhét hónapi fogságra ítélte.

A másik kémét Kosztevics orosz kapitányt átszállították Lipcsébe, ahol mindjárt vizsgálati fogságba kísérték. Állítólagos büntetését, Nikolszki hadnagyot a legközelebbi napokban szállítják át Lipcsébe. A vád tudvalevően az, hogy Nikolszkival együtt, akit Düsseldorfban fogtak el, kémkedett. Míg Kosztevicsnél nem találtak Nikolszkitól származó levelet, addig Nikolszkinál Düsseldorfban több levelet találtak, amelyet Kosztevics írt neki. Az egyik levélben Kosztevics arra kérte, hogy küldjön neki az Ehrhardt-féle fegyvergyárból bizonyos ágyukkat. Egy másik levélben beírta azaz, ha az ágyukkatrészek fényképét kaphatja meg. Fölteszik, hogy Nikolszki azt felelte az első levélre, hogy nem tudja megszerezni a kért alkatrészeket és erre kérte a kapitány legalább a fényképet. Kosztevics beismerte, hogy levelezett Nikolszki-val, de a leveleket elégette.

A múlt hét egyik napján az orosz ügyvivő meglátogatta a kapitányt a vizsgálati fogságban. Ez alkalommal a kapitány arra kérte az ügyvivőt, táviratozza meg a cárnak, hogy ő (Kosztevics) becsületességét adja a cárnak, hogy ártatlan. Kosztevics a lipcei vizsgálóbírónak is el akarja ezt mondani, hogy ezzel ártatlanságát bizonyítsa. Csak nem fogja ő, mint tiszt — így okoskodott — csúszárjának hamisan becsületességét adni.

Kihallgatása Lipcsében több napig fog tartani. A lipcei vizsgálóbíró tegnap érkezett vissza Düsseldorfból, ahol Nikolszkit kihallgatta.

§ Pörlekedő ügyvédek. A múlt év őszén a Newyork-kávészóban együtt ültek az egyik sarokasztalnál dr. Pongrácz Jenő és dr. Dési Géza ügyvédek és Perényi Gábor törvényszéki bír. Beszélgetés közben dr. Pongrácz Jenő elmondott egy vele megtörtént esetet egyik ügyvédtársának inkollégialitásáról. A mellette levő asztalnál ülő Világosi (Weisz) Miksa véletlenül kihallgatta ezt a beszélgetést és megírva az esetet, átadta egy krajczáros lapnak, ahol az meg is jelent a sze-

replő ügyvédek neveivel együtt. Pongrácz Jenő csakhamar megtudta, hogy a czikket Világosi (Weisz) Miksa ügyvéd írta és ezért elhatározta, hogy őt inzultálni fogja. Bement tehát a Newyork-kávészóba, ahova Világosi is szokott járni és bejelentette Harsányi Adolf kávésnak, hogy bármennyire sajnálja is, kénytelen őt a nyilvánosság előtt inzultálni ügyvédkollégáját. Harsányi odament Világosi (Weisz) Miksához és megmondta neki, hogy egy ügyvéd őt inzultálni akarja és ezért kéri, hogy nyomban távozzék a kávéházból. Világosi tudomásul vette a kávészó figyelemztetését és ezekkel a szavakkal:

— Ez nekem ugy sem kávéház! — fogta a kabátját és eltávozott. Dr. Pongrácz Jenő ekkor már lemondott az inzultálásról és az ügyvédi kamarának jelentette be az esetet, alhirlapírónak, denunziánsnak és magánbeszélgetést kihallgatónak nevezve Világosi (Weisz) Miksát. Az ügyvédi kamara megindította az eljárást az ügyvéd ellen. Világosi (Weisz) Miksa itt azzal védekezett, hogy ez az ügy nem az ügyvédi kamara elé, hanem a sajtóbíróshoz tartozik. A kamara erre meg is szüntette az eljárást. Ennek megtörténte után Világosi (Weisz) Miksa tett büntető feljelentést dr. Pongrácz Jenő ellen a büntető járásbírósnál. Mára volt kitűzve ennek az ügynek a főtárgyalása ifj. Csillery aljárásbíró előtt. Világosi (Weisz) Miksa a mai tárgyaláson nem jelent meg, helyettese pedig a tárgyalás elnapolását kérte, mert az ügyvéd ez idő szerint a tenger mellett üdül. A bíró a kérelem folytán a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

§ Az agyonvert huszár. Ma délelőtt hirdette ki Lusárdy bíró mint elnök a törvényszék ítéletét abban a bűnygyben, amelynek főtárgyalása tegnap kezdődött Kacsma József huszárszakaszvezető megölése ügyében. Kacsma tudvalevően a múlt év december 30-ra virradó éjjelen a Zöld koszorú kávéház előtt az utcán valaki egy söröspalaczkával úgy halántékon ütötte, hogy néhány óra múlva meghalt. A bíróság az öt vádlott közül, akiknek mindegyike tagadja, hogy fejbütötte volna a huszárt söröspalaczkával, Lunczer Lajost és Szücs Sándort a Btk. 301. szakasza alapján és 308. szakasza szerint minősülő többek bántalmazásából eredő halált okozó súlyos testsértésben mondtotta ki bűnösnek és ezért Lunczer másfélévi, Szücsöt pedig egy évi börtönre ítélte. Mindkettőjük büntetéséből hat hónapot és két hetet kitöltöttnek vett a bíróság az elszenvetett vizsgálati fogsággal. A bíróság Szigeti Pált felmentette a vád alól. Szigeti János és Fölkl Károly ellen pedig megszüntette az eljárást, mert az ügyész a tárgyalás befejeztével eljettette ellenük a vádat. A bíróság megállapítottak és bizonyítottak vette, hogy Kacsma József, Lunczer Lajos és Szücs Sándor között szóváltás volt és Kacsma megfenyegette őket még a kávéházban amiatt, hogy barátjuknak, Granitz közhonvédnek, aki nem tisztelgett a szakaszvezetőnek, pártját fogják. Bizonyos, hogy ezek az emberek haragudtak Kacsma-rra és az is bizonyítva van, hogy a veszekedés után ezek kiszaladtak a kávéház bejárájához, majd palaczkákat ragadva, utána mentek Kacsma-rra. Hogy ki vágta főbe a szakaszvezetőt, azt nem lehetett megállapítani is ezért volt kénytelen a bíróság a többek bántalmazásából eredő halált okozó testsértés büntetését megállapítani. Szigeti Pálra vonatkozólag nem bizonyult be a vád, bár igen gyanus volt az ő viselkedése. Lelektanilag azonban nincs igazolva, hogy miért bántotta volna ő a szakaszvezetőt. A bíróság Szücs Sándornál enyhíté körülményül vette, hogy még alig haladta meg tizenhét éves életét. Az ítélet ellen az elítelt vádlottak fölébkeztek, de az ügyész is fölébkezett Lunczer és Szücs enyhe büntetése, valamint Szigeti Pál felmentése miatt.

§ Kártérítés az öngyilkosságért. A nápolyi bíróság, mint tudósítónk jelenti, igen érdekes és figyelemreméltó ítéletet mondott. A nápolyi Toledo-szállóban nemrégén Ansoldo Károly bolognai kereskedő agyonlőtte a kedvesét, azután öngyilkos lett. A szálló tulajdonosa kártérítésért pört indított az öngyilkos kereskedő örökösei ellen és keresetében azt állította, hogy a szerelmi tragédia neki és szállójának nagy kárt okozott. A bíróság tizezer lírában meg is állapította a kártérítés összegét és ezt mondja a megokolásban:

A szállóbeli szobáknak nem az a rendeltetésük, hogy szerelmi tragédiák helyéül szolgáljanak. Aki a szállóbeli szobában gyilkosságot vagy öngyilkosságot követ el, visszaél a bérelt tárgygyal. A visszaélés tagadhatatlanul kárt okoz a szoba tulajdo-

nosának és a visszaélés okozójának vagy örököseinek kötelességük, hogy a visszaélés által bekövetkezett kárt megfizessék.

§ Suffragettek a bíróság előtt. Az oxfordi Bullington-bíróság előtt rendkívül érdekes bűnygyet tárgyaltak, amelynek a főszereplői azok a suffragettek, akik Nuneham Courtenay-ban fölgyújtották a gyarmatügyi miniszter házát. A gyújtogatást öt nappal ezelőtt követték el, hogy Dublinban megkísérelték a Royal-színház fölgyújtását. A fővádlott Croggs Helén, nuneham courtenay-i születésű 21 éves hajadon, aki ugyancsak föltűnő toalettnben jelent meg a bíróság előtt. Ruházata olyan volt, mint egy zászló, amely a suffragettek hét színét viseli. A részletes vád ellene, hogy július tizenharmadikán belopódzott több társnőjével együtt Harcourt miniszter kertjébe, ahol elfogták és miután gyújtogató szerszámokat találtak nála, letartóztatták. A vádat a public prosecutor képviselte, míg Croggs kisasszonyt az egyik legelőkelőbb oxfordi ügyvéd, Walsh Andrem védte. A királyi ügyész kérte, hogy napolják el egy héttel későbbre a tárgyalást, mert a rendőrség még nem derített föl minden nyomot. Már pedig ebben az ügyben rendkívüli szigorral akar eljárni az ügyész. A törvényszék az ügyész indítványát elfogadta, mire a védő kérte, hogy kliensét becsássák szabadon kauzció mellett. Emlékeztette a törvényszéket arra, hogy a leány már több mint egy hete fogoly. Igénni fogja, hogy törvénysértést nem követ el többé és óvakodni a suffragett mozgalmakban való részvételtől is. A rendőrfőnök hevesen tiltakozott az ellen, hogy szabadon becsássák Croggs kisasszonyt — szerinte ez rendkívüli tüntetésekre adna okot. Különben is az eset rendkívül súlyos deliktum. A miniszter házában nyolcezer aludtak, mikor a kisasszonyok a kerten át megközelítették. A villában rendkívül sok értékes holmi volt felhalmozva. Ezek után tényleg nem becsátották szabadon a vádlottat, aki szépen visszavándorolt a fogházba. Dublinban szombatn elítélték Lawler idát husz shilling büntetésre és a károk megtérítésére, mert a főposta épületének több ablakát beverte. A vádlott nő kijelentette, hogy nem ítéhető el, mert tetteire politikai motívumok készítették. Az ügyész kijelentette, hogy Lawler Idának semmi köze a politikához, tehát nem is készíthetik ilyen motívumok ablakbeverésére. Énrektes, hogy ugyanez a bíróság öt silling pénzbírságra ítélte egy Dowl nevű ácsmunkást, aki egy Chambers kisasszonyt a legutóbbi suffragett-tüntetés alkalmával ökölcspapásokkal illett. A tanak heidézett rendőrök elmondták, hogy az ír női választói-jogi-liga szabad éj alatt megtartott gyűlése ellen olyan magatartást tanusított a tömeg, hogy kénytelenek voltak kordont húzni a szoknyás szónokok körül. Még így is áldozatul estek egyes suffragettek. — Miss dr. Edith Smithet, a Harcourt gyarmatügyi miniszter házában felgyújtásával vádolt másik suffragettet Oxfordba szállították. Smith kisasszony ezer font biztosítékot ajánlott fel, mire a bíró péntekig szabadlábra helyezte. Tagadja, hogy résztvett volna a nunehami gyújtogatásban és azt mondja, hogy akkor rokonainál időzött.

**Legfinomabb
angol varrott cipők**
egységes szabott árakban: kor. 16.50 és kor. 20.50
Zsufa József utóda FÜREDI ADÁM
cipésmesternél
Budapest, IV., Egyetem-utca 3. szám. Telefon 94-07.
a Hazai Takarékpénztárral szemben.

SPORT.

() Kottlingbrunni versenyek. Ha a nevezésekhöz mérten alakulnak a mezőnyök, holnap elég élvezetes versenyekre van kilátás. A Kottlingbrunni, nagy handicap a legjobban dotált szám s mint az előzetes starterlista mutatja, elfogadható számú pályázó fog 10.000 koronájáért zászló elé állni. Indulóknak ezek vannak jelezve: Kahlenberg (Carslake), Kartacz (Winkfield), Topper (Korb), Sapristi (Varga), Dinna Forgive (Pretzner), Dummer Kerl (Vivian), Zergebak (Schuster), Ferdusi (Guttman), Grif (Painter), Munkás (Brooks), Akbar (Baluska). A verseny sorsa teljesen nyílt, mert az esélyeket eléggé kiegyenlítette a handicapper munkája s így a tiz pályázó közül bármelyik győz is, nem fog meglepetést kelteni papír-számítás szerint. Mi úgy vélekedünk, hogy a nagy-sulyuak közt kell keresni a nyerőt s ezért első-sorban is Kahlenberg-re hívjuk fel a figyelmet Topper

és Dinna Forgive előtt. Meglepetést esetleg Akbar okozhat pehelysúlyával. Elég szép verseny lesz a Guntramsdorfi díj is, amelyben ez a mezőny várható stárthoz: Ambrosine (Smejda), Giergl (Varga), Sunnyside (Gulyás), Giddy Girl (Ferguson), Cocasse (Schuster), Lom (Winkfield). Lom és Giergl lesz közülük alkalmasint frontban, a meglepetés lova pedig Giddy Girl. A Kétéves nyelrollenek versenye várható népes mezőnye egy pár sötét youngsterrel lesz tarkítva. Mi a látott forma alapján Koppantó-ban bizunk, helyre pedig a Hellenenthalira is közeleztünk Árvá és Full Hand jöhetnek. Jelöltjeink:

- I. Héline—Merengő
- II. Koppantó—Árvá
- III. Lom—Giergl
- IV. Kahlenberg—Topper
- V. Tchabouk—Bursak
- VI. Campanile—Son of Nun
- VII. Imme—Mandragora.

KÖZGAZDASÁG.

A járadékok arhanyatlása. A nemzetközi piacon az állampapírosok napról-napra veszítenek az árfolyamukból. Minden nap kisebb és kisebb kurzuson zárulnak a járadékok s olyan alacsony árfolyamot mutatnak, amilyen gyöngé kurzus még az illető papírosnál nem fordult elő. Ebben az értékesítési mozgalomban vezet a 3 százalékos német járadék, amely tegnap 79³/₄ százalékra süllyedt. A legkisebb árfolyam, melyet eddig a német járadék mutatott. Az angol konzol 74.25 százalékra süllyedt. A londoni grósiság mint községi tésztület tíz év alatt 10 százalékot veszített a konzolokon. A londoni városi tanács elhatározta, hogy tud az angol értékeken és helyettük külföldi állami értékpapírokba fekteti vagyonát. Az egyes országok veszteségei a kurzushanyatlás miatt milliárdokra rúgnak. Magának a német birodalomnak 20 milliárdra rug az államadóssága, Franciaországé 23, Angliáé 15 és Magyarorszáé 5 milliárd az államadósság összege. Ennek a négy országnak az utolsó tíz évben több milliárd koronát tett ki az állampapírok árfolyamhanyatlásából előállított vesztesége. A járadékok kurzuscsökkenésének okaira már többször rámutattunk. A legfőbb ok, ami feltétlenül kedvezőtlenül befolyásolja a járadék árfolyamcsökkenését, az összegabalyodott kül- és belpolitikai helyzet. A hesszu idő óta húzódo török-olasz háború közeli befejezésére sommi remény. Az államok tőkésai tartózkodnak, mert a hadakozó felek előbb-utóbb kölcsönért jelentkeznek a pénzpiacra. Az európaszerte emelkedőfélben levő ipari konjunktúra is előidézi a járadék árfolyam depresszióját. Az ipari Hochkonjunktúra sok pénzt von magához s ezt ugy szerzik meg, ha a járadékon tudnak s helyette az iparvállalatnak adják a pénzt. Másrészt egyik-másik állam már kezd ráterni a magasabb kamattípus bevezetésére. Franciaországban a fél százalékkal magasabb kamattípus azt eredményezte, hogy a kisebb kamathozadékokat biztosító papírosokat elhanyagolták. A járadékpiacra megfelelő javulás csak akkor állhat be, ha az országok örülte fegyverkezése alább hagy s a pénzpiac is kedvezőbben alakul, amikre ugyan jelenleg kevés arcmény.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács folyó évi július hó 24-én délelben Horváth Elemér elnöklésével tartott ülésén a Goldberger Sám. és fia részvénytársaság kérelmére elrendelte a társaság részvényei jegyzésének beszüntetését.

A pénzpiacról. A magánkamatláb változatlanul 4³/₄ százalék, de ennek dacára sincs külföldi pénzajánlat. Külföldi piacokon is változatlan a pénzpiaczi helyzet. Berlinben 3¹/₄, Londonban 3 százalék a magánkamatláb. A devizapiac csöndes, az árfolyamok inkább csökkennek, mint emelkednek. Az utolsó is előre veti árnyékát. Utimópénzért ma 6 százalékot fizettek, sőt vidéki intézetek reeszkomphitele 6 és fél—7 százalék körül vál-

takozik. A benyújtás a jegybankhoz napról-napra nő, úgy hogy a hó végére az adómentes bankjegytartalék teljesen eltűnik a státusból. Kamatlábcsökkenésről jelen körülmények között szó sem lehet.

Váltójogi konferencia. A nemzetközi váltójogi konferencia, amely június 15-ike óta itt ülésztett, ma véget ért. Az egységes váltójogi kodifikálására vonatkozó konvencziót Németország, Magyarország, Ausztria, Belgium, Brazília, Bulgária, Chile, Dánia, Franciaország, Luxemburg, Mexikó, Montenegró, Norvégia, Nikaraguay, Paraguay, Hollandia, Oroszország, Svédország, Svájc, Törökország és Olaszország írták alá. Több más állam megígérte, hogy legközelebb csatlakozik a konvenczióhoz.

Családi pótlék a kassa—oderbergi vasutnál. A kassa—oderbergi vasut igazgatósága elhatározta, hogy a törvényhozás által a magyar királyi állampapírosok részére rendszeresített családi pótlékban úgy magyar, mint osztrák vonalainak személyzetét is részesíteni fogja. Az összes előkészületek megtételére arra, hogy a kormány jóváhagyásának vétele után a pótlék azonnal folyósítható legyen.

Rendelet a szódavízről. A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszternek a kereskedelmiügyi miniszterrel együtt kiadott, a szódavízgyártása, elárúsítása s forgalomba hozatalára vonatkozó szabályrendeletét. A rendelet előírja, hogy a szódavíz gyártásához csak tiszta jó ivóvíz, a szénsav előállítására pedig tiszta kénsavat szabad használni. Egy liternél nagyobb üvegbe nem szabad szódavízet tölteni s ennél nagyobb üveget forgalomba hozni nem szabad. A rendelet a szódavízrel töltött palackokat s a palackokat szállító kocsik tisztántartásáról is intézkedik.

Nagy borárverések Németországban. Most tartották meg az idei nagy tavaszi borárveréseket Németországban. Legnagyobb kelendőségnek az 1911. évi bor ürvendett. Az összes bevétel 9.769.263 márka volt a tavalyi 7.397.452 márkával szemben. A többlet elsősorban a magas boráraknak tulajdonítható. A kereslet igen élénk volt, ami miatt a termelők állítólag túlzott követelésekkel állottak elő.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védgyület a következő fizetésektelenségeket jelenti: Braun J., Czegléd; Szegő Oszkár, Budapest, Klauzál-tér 7.; Jankovich Zsigmond, Vörösmarty; Lepvy Stefan, Nagytapolcsány; Kázár József, Nyiregyháza.

Közállítványok továbbítása vasuton. A kereskedelmiügyi miniszter hatályon kívül helyezte azt az intézkedést, hogy a közúti eszközökre való közállítványok február 15. és augusztus 15. közt bonyolítandók le, ellenben az év többi részében közállítványok a vasuton nem továbbíthatók. Ezentúl tehát a közállítványokat a vasut akadálytalanul fogja szállítani az év minden szakában. A miniszter azonban azt a kérelmet intézte a kormányvállalkozóhoz, hogy szállítványait lehetőleg a nyári hónapok folyamán fuvaroztassák és ezáltal segédkezzenek a minisztériumnak a vasuti kocsihány elkerülésében.

A gazdasági cseléd bérvétele. Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a gazda és gazdasági cseléd közötti szerződés alapján bérvételelési jog csakis a cselédet illeti meg.

Nyilttér.

Erőváltan közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

72-54.

Budapesti Autóipari R.-T.

Bérrautói

ÉJJEL - NAPPAL.

Garage. Javító műhely.

72-54.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, július 24.

A készáru-piacon ma nyugodt volt a hangulat. Bőséges kínálat mellett szemben a malmok elégtelen vételkedvet mutáltak, de arra még sem voltak rávehetők, hogy jobb árakat is fizessenek. Mivel az árubirtokosok egy csöppet sem voltak rátartósak, így is igen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 40.000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.55 korona volt 81 kilós tiszavidéki ó-buzáért, a legolcsóbb pedig 11.60 korona 80 kilós pestvidéki búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs és a zab tartott, a tengeri 10 fillérről olcsóbb. A határidőpiacon a tegnapi zárathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 7 fillérről, az áprilisi buza 5 fillérről, az októberi rozs 3 fillérről, az októberi zab 1 fillérről, az új tengeri 12 fillérről csökkent, a júliusi tengeri ellenben 7 fillérről javult.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza	75	—	79	24.15—24.30
Tiszavidéki	76	—	80	24.35—24.60
"	77	—	81	24.45—24.70
"	78	23.85—24.15	82	—
Tiszavidéki új	75	—	79	23.60—23.85
"	76	—	80	23.65—23.95
"	77	—	81	23.75—24.15
"	78	23.50—24.75	82	—
Ujvidéki	75	—	79	23.65—24.05
"	76	—	80	24.05—24.25
"	77	—	81	24.25—24.45
"	78	23.75—23.95	82	—
Fejérmegyei új	75	—	79	23.45—23.70
"	76	—	80	23.55—23.75
"	77	—	81	23.55—23.85
"	78	23.35—23.60	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.95—24.15
"	76	—	80	24.15—24.35
"	77	—	81	24.35—24.45
"	78	23.80—24.05	82	—
Pestvidéki új	75	—	79	23.50—23.75
"	76	—	80	23.55—23.85
"	77	—	81	23.65—23.95
"	78	23.40—23.65	82	—
Bánsági új	75	—	79	24.10—24.35
"	76	—	80	24.25—24.55
"	77	—	81	—
"	78	23.85—24.15	82	—
Bácskai új	75	—	79	24.10—24.40
"	76	—	80	25.35—24.55
"	77	—	81	—
"	78	23.85—24.20	82	—
Rozs	I. rendű új	—	—	18.80—19.10
	középmínőségű új	—	—	18.60—18.80
Árpa	takarmány I. rendű	—	—	—
	II.	—	—	—
Zab	I. rendű	—	—	22.—22.30
	II.	—	—	21.40—21.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	18.10—18.30
Köles	—	—	—	—

Kötelelt:

Ó-buza. Tiszavidéki: 1500 q 81 k 25.10 K, 100 q 81 k 24.90 K, 210 q 81 k 24.70 K, 700 q 80 k 24.90 K, 100 q 80 k 24.40 K, 100 q 79 k 24.30 K.

Pestvidéki: 150 q 80 k 24.70 K, 100 q 80 k 24.40 K, 1500 q 79 k 24.40 K.

Bácskai: 100 q 78 k 24.50 K.

Raktári: 10.000 q 77.6 k 24.30 K.

Új buza. Tiszavidéki: 100 q 81.5 k 24.20 K, 300 q 80 k 24.20 K, 300 q 81 k 24.20 K, 100 q 81 k 24.20 K, 150 q 81 k 24.20 K, 150 q 80 k 24.20 K, 500 q 81 k 24.15 K, 1000 q 80 k 24.15 K, 600 q 80 k 24.20 K, 600 q 79.5 k 24.20 K, 4000 q 79.5 k 24.20 K, 300 q 79 k 24.20 K, 600 q 78 k 23.80 K.

Felsőtisza: 100 q 81 k 24.— K, 100 q 80 k 24.— K, 1000 q 81 k 23.80 K, 3000 q 79 k 24.20 K, 250 q 79 k 23.90 K.

Pestvidéki: 350 q 81 k 24.10 K, 400 q 81 k 24.10 K, 500 q 81 k 24.— K sárga, 100 q 80.5 k 24.10 K, 100 q 80.5 k 24.— K, 300 q 80.5 k 24.05 K, 150 q 80.5 k 24.— K, 100 q 80.5 k 24.05 K, 100 q 80 k 24.— K, 300 q 80 k 23.80 K, 100 q

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.

Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

79 k 23.80 K, 400 q 80 k 23.90 K, 300 q 80 k 23.70 K üszkös, 200 q 80.7 k 23.70 K, 500 q 79.5 k 24.20 K, 200 q 79 k 23.80 K, 650 q 79 k 23.70 K, 500 q 78.5 k 23.90 K.

Felsőmagyarországi: 200 q 81 k 24.10 K, 200 q 81 k 23.80 K, 700 q 80 k 23.80 K.

Fejérmegyei: 100 q 80.5 k 24.— K.
Uj rozsa: 400 q 18.50 K kpf. pp., 100 q 18.60 K kpf. pp., 200 q 18.60 K kpf. pp., 500 q 18.70 K kpf. pp.

Uj árpa: 100 q 17.95 K kpf. pp.
Zab: 150 q 22.— K kpf., 100 q 22.30 K kpf.

Az árak korona értékben 100 kilogrammonként értendők.

A határidőpiacra kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 Fg.-kint) 1912-re.

Buza 1913 áprilisra	11.90—91—82
Buza októberre	11.58—61—50
Rozs októberre	9.38—32
Zab októberre	9.40—42—38
Tengeri 1913 májusra	7.48—49—39
Tengeri júliusra	8.88—80—89
Tengeri augusztusra	8.74—73—78—70
Tengeri szept.	8.72—8.71
Káposztarepeze	

1 óra 30 percetk zárulnak:

Buza 1912. áprilisra	11.80—11.81
Buza októberre	11.49—11.50
Rozs októberre	9.32—9.33
Zab októberre	9.38—9.39
Tengeri 1913. májusra	7.37—7.38
Tengeri júliusra	8.87—8.88
Tengeri augusztusra	8.73—8.74
Tengeri szeptemberre	8.71—8.72
Káposztarepeze augusztusra	

Budapesti gabonaforgalom:

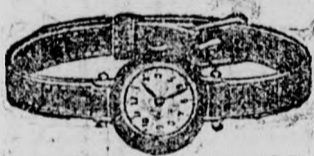
1912. július 22 től 1912. július 23-ig.

Érkezett. Elszállított	
m é t e r m á z s a	
Buza	7784 —
Rozs	3209 —
Arpa	443 —
Zab	557 125
Tengeri	— 15790
Liszt	— 11830
Korpa	— 1797

Ékszer, ezüst, óra,

Iparművészeti újdonságok, egyházi művek gyári áron beszerezhetők

Ékszerész és Sárja János os. és ktr. udv. szállításnál
Budapest, IV., Kilyó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13

Dívtos óra-karpercek:

- 14 kar. finom arany K 110.—
- 14 kar. borszikkal 88.—
- Ezüst, borszikkal 18.—
- Acél, 14.—

Eredeti szabott gyári áron. Szabad megtekintés, vételkötés nélkül. Képes árjegyzéket ingyen

és bérmentve. — Vidékre választékot közzséggel küldök

Értéktőzsde.

A külföldi piacokról ma nem érkezett üszkös jelentés, ezért valamivel gyöngébb volt eléinte az üzlet iránya. A spekuláció tartózkodóan viselkedett mindvégig, de később mégis barátságosabb mederbe terelődött az üzlet. Bécsből ugyanis vásárló megbízás érkezett, mert biznak az olasz-török viszony megnyuhulásában, de azért még délben sem élénkült meg az üzlet, mert az itteni spekulánsok az ultimohalasztás közeledése miatt csak elvétve kötöttek új üzletet. A nemzetközi piacon a Magyar hitel, a helyi piacon a középbankok részvényeit és a közúti részvényeket drágább áron vásárolták. A zárlat tartott volt. A készárupiacon a Viktória gőzmalom részvény 15 koronával emelkedett, de áremelkedését nem tudta zárlatig megtartani. A járadékpiac néhány fillérrel gyengült.

Az előzőszen kötetett: Osztrák hitel 650.50—651.50, Magyar hitel 851.50—854, Magyar koronajáradék 87.40—87.45, Leszámitóbank 551.50—553, Jelzálogbank 465—465.25, Rimamurányi 764.75—765, Viktória 807—806, Közúti vasút 765.25—766.50, Magyar bank 662.50—663, Temezvári szesz 557—560, Salgótarjáni 759—760.

A déli tőzsdén kötetett: Osztrák hitel 650.25—650.50, Magyar hitel 852.75—853.25, Magyar koronajára-

dék 87.35—87.45, Jelzálogbank 466, Rimamurányi 764.25—764.75, Államvasút 715.50, Közúti vasút 765.75—766, Hazai bank 303.75—305, Kereskedelmi bank 4025, Fabank 235.25—235.50, Nemzeti takarékpénztár 538—540, Lipótvárosi takarékpénztár 210, Viktória-gőzmalom 798—804, Drasche 1119, Salgótarjáni 755—758, Temezvári szesz 558.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, július 24. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 108.05 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy — Magyar hitelbank részvény 854.— Magyar leszámitó és váltó részvény 551.— Rima murányi 762.25. Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 87.25, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereim-köles. sorsjegy —, Kassa-Oderborgi Vasútrészv. —, Magyar jelzálogbank 465.— Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, július 24. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 száza lékos papír-járadék 87.35, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.— 1860-as sorsjegy 1545, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 333.60 Bécsi Bankverein 536.50 Osztrák-magyar bank 2079. Déli vasút 98.25 Dunagőzhajózási r.-t. 1272. Dohány részv. 337.50 Cs. k. arany (vert) 11.38. Német bankv. 117.38 Osztr. Lloyd 565.— 4.2 száz. ezüst jár. 87.35—90.35 Osztr. koronajáradék 87.35, 1864-es sorsj. — Osztrák hitelintézeti részvény 650.50 Union-Bank 617.50 Osztrák Ländlerbank 534.30 Osztrák-magyar államvasút 713.— Elbevölgyi vasút —, Alpesi részvény 989.10 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 241,10 Lipótkohó 807.— Török sorsjegy 241.—

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 24. (Értéktőzsde.) A newyorki irány lanyhasága, valamint Haldane lord beszéde elkedvetlenítő hatást gyakoroltak, mindazonáltal a tőzsde némi ellentállóképességet tanusított, mert a 3 százalékos birodalmi kölesön erőteljes emelkedése erőteljes támaszt nyújtott. Bányáértékek eleinte gyengébbek voltak, azután szemmeláthatóan javultak, gőzhajós részvények is többnyire kedvezőbb irányzatot követtek, főleg a rendkívül élenk forgalmu Hansa-részvények, melyeknek árfolyama több volt 3/8-nál. A bányádt irányzata bankrészvények közül főleg az orosz értékek jegyeztek alacsonyán. Az amerikai értéke piaczn Kanada Pacific Newyork hatása alatt gyengék voltak. Osztrák értékek közül déli vasut a prioritások kurátorának nyilatkozataira gyengébbek voltak. A készárupiacon ipari értékek többnyire emelkedtek. Zárlat nyugodt. Napi pénz 2 és fél és alább, magánkamatláb 3 3/4%.

Berlin, július 24. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyzeteltik: 4.2 százalékos papírjáradék — 4. százalékos osztrák aranyjáradék —, osztr. hitelrészvény 203.50 Déli vasut 18.60 orosz bankjegyek 216.95, 4 százalékos új orosz kölesön 91.—, Discontó Commandit 185.60, Dinamittruszt 178.70, Harpeni 186.80. Unifikált török járadék 89.80, 4.2 százalékos ezüst jár 87.90, 4 százalékos magyar aranyjáradék 90.50, Magya koronajáradék 87.40 Osztrák-magyar államvasut — Bécsi váltóár 848.75 Olasz járadék —, Alt. villamos sági Edison 267.— Gelsenkircheni 191.50, Laurakohó 173.50.

Frankfurt, július 24. Zárlat. 4.2% papírjáradék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 96.10 Magy. ar.-jár. 90.35 Osztr. hitelint. részv. 203.— Osztrák-magyar államvasut 153.1/3 Északnyugati vasut —, Bustiéh radi vasut —, Londoni váltóár 204.57, Bécsi Bank verein —, Villamos részvény — 3 százaléko magyar aranykölesön 74.75, 4.2 százalékos ezüstjáradék 90.40, Osztrák koronajáradék 87.40, Magyar koronajáradék — Osztrák-magyar bank 149.— Déli vasut részvény 18.75 Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.33, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészv. —

Hamburg, július 24. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 89.40, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 18.90 4 százalékos aranyjáradék 96.10, Osztrák hitelrészvény 203.75, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —

London, július 24. Angol consol 74 1/4.

Páris, július 24. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 92.07, Osztr. aranyjáradék 97.15 Magyar arany járadék 91.20, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről — 3/4 százalékos Olasz járadék 97.02 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 262.—, 5 százalékos marokkói járadék 524.— 4 százalékos 1890. román köles 98.— 4 százalékos amort. románjár. 92.20 —, 5 százalékos orosz járadék 195.15 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék —, 4 százalékos spanyol jár. 93.70 4 százalékos unifikált török jár. 90.25 Török sorsjegy —, Török dohányrészvény 359.— Osztrák földhitelintézet 1360, Osztrák Ländlerbank —, Magyarjelzalog bank 498.— Banque de Paris 17.03, Banque Ottomane

667.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 802.— Rio Tinto 2.11, Sucrerie d'Egypte 85.—, Tula 992.— Urikányi köszön 171.— Chartered 34.75, De Beers 491.50 East Rand 75.—, Jagersfonten 152.50 Trans. Land Compan 37.25 Váltó Amsterdamra (rövid) 209.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.68 Váltó Belgiumra (rövid) 3/8 Olasz arany váltó (röv) 1. Váltó Svájcra (rövid) 1/10 Csekk Londonra 252.45 Magánkamatláb 3 3/4

GÁBOR

Internátus

Telefon 9000

Fiunevelő- és tanintézet
elemi-, közép- és keresk. iskolai növendékek számára
Bpest, VI., Munkácsy-utca 21. (Andrássy-úti villanegyed)
Számlidél
Internátus Tátra-Lomnicon

Üzleti tudósítások.

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	14.80—15.—
" " " " " " " "	14.60—14.80
" " " " " " " "	11.80—12.—
Durva korpa azonnali szállításra	14.80—15.—
" " " " " " " "	14.60—14.80
" " " " " " " "	12.10—12.30

Zsiradékok.

Dísznözsir budapesti	151.—152.—
" " " " " " " "	—
" " " " " " " "	—
Városi 3 drbos	138.—139.—
" " " " " " " "	128.—129.—

Kőbányai sertésvásár.

Július 24. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 152—154 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 klg.-ig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronkint 240—280 klg.) 168—170 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi július 22. napján volt készlet 36520 drb. — 1912. július 23-án felhajtott 479 drb. — 1912. július 23-án elszállított 196 drb. — 1912. július 24. napjára maradt készletben 36803 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizottság igazgatóságától. 1912. július 24.) Előző napi eladatlán maradvány 260 drb sertés, 3 drb süldő. Pótfelhajtás 26 drb sertés. Mai felhajtás (egy negyed 4-ig) 789 drb sertés, 3 drb süldő. Összesen 1066 drb sertés, 6 drb süldő. Eladott 817 drb sertés, 6 drb süldő. Mai maradvány 249 drb sertés.

Árjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felüli életsúlylevonással 140—153 fillér. Öreg súlyú életsúlylevonással 144 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felüli életsúlylevonással 152—170 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig életsúlylevonással 148—180 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 160—184 fillér. Hussertés könnyű 140—300 klg.-ig életsúlyban 126 fillér, életsúlylevonással 170—180 fillér. Süldő 50 klg.-ig életsúlylevonással 180 fillér. A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 24. —

Kinevezések. A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök dr. Poszvek Lajost, Sopron sz. kir. város kerületi tisztí orvost közegészségügyi segédfelügyelővé, dr. Mesterits Eleket, a pécsi városi kórház másodosorvosát a pozsonyi állami kórházhoz másodosorvosá...

a m. kir. pénzügyminiszter a fém- és sóbányászattal és fémkohászatnál alkalmazott orvosok létszámában dr. Györi Géza viihnyei és dr. Wagner József nagybányai bányorvosokat, jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a IX. fizetési osztályba főorvosokká, dr. Várady László királymezői m. kir. kincstári erdészeti orvost pedig a X. fizetési osztályba bányorvosossá a rózsaszéki m. kir. sóbányahivatalhoz, Koller Kálmán okleveles gépészmérnököt a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű tanársegéddé a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolához, Peska József pénzügyi fogalmazó-gyakornokot a belvári kir. pénzügyigazgatóságnál a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá a pozsegi kir. pénzügyigazgatósághoz, Terezy Antal állami végrehajtót a zágrábi kir. pénzügyigazgatóságnál, jelen állomáshelyén való meghagyása mellett a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá, Schultész Alfréd salgótarjáni lakost ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká a balassagyarmati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke dr. Némethi Károly gyulai lakost a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas jeggyekornokká nevezte ki.

Véglegesítés. Az igazságügyminiszter Filipek Sándor okleveles gépészmérnök, ipariszkolai szaktanárt és Weisenburger János családfejedelmet, az aszói kir. javítóintézetnél eddig ideiglenesen viselt állásukban, továbbá Kaufmann József kassai kir. javítóintézeti ideiglenes minőségű fogalmazót, ebben az állásában véglegesítette.

Alapítványi helyadományozás. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a vakok budapesti országos kir. nevelő- és tanítóintézetének megfészesedti Verebi Végli István-féle magánalapítványi helyet, a kegyur kijelölése folytán, Szabó József megfelelő minőségű vak gyermeknek adományozta.

Ösztöndíj-engedélyek. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a gyűjteményes tanítóképzőbe ösztöndíjas hallgatókká Leopold Resz, Z. Kiss János, Kákonvi Sándor, Ruszwurm Kálmán, Faragó Béla, Tantó József, Pető János, Némethy Kázmér, Gyömrév Alfonz, László Géza, Gáspár Árpád és Kárpáti Ottó folyamodók felvételét engedélyezte.

Pályázatok. A besztarcsabányai pénzügyigazgatósághoz több pénzügyi fővizsgálói állásra szeptem-

ber 15-éig; a budapesti posta- és távírdigazgatósághoz a Vecsésen betöltendő 2. számú postamesteri állásra augusztus 8-ig; a kassai posta- és távírdigazgatósághoz a Beregszöllősi (Bereg vármegye) betöltendő postai ügynöki állásra augusztus 8-ig; a szombathelyi kir. törvényszék elnökehez bírói állásra két hét alatt; az aszói kir. javítóintézet igazgatójához családfejedéi állásra augusztus 20-ig; a nagyszéchenyi kir. törvényszék elnökehez a szelvényi járásbírói állásra betöltendő díjnoki állásra két hét alatt nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

BELATINY PEZSGÓ

VIZÁLLÁS.

Julius 23. Julius 24. Julius 23. Julius 24.

Table with columns for location (Inn, Duna, Móra, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborc, Ung) and water level (m éter) for various rivers and locations.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő megtartotta csapadékos jellegét.

Az ország keleti felén az eső általános volt, a Dunántulon azonban csak elvétve esett. Legnagyobb esők voltak a Délvidéken (Nagybecskerek 52, Resicza 34 mm.), továbbá Erdély nyugati részén (Csucca 37 mm.); Modorról (44 mm.) és Nagyszéchenyről (31 mm.) is nagy záporosót jelentettek. Zivatarok számos helyen voltak.

A hőmérséklet a Keleti-Felföld kivételével emelkedett; maximuma 27 C fok volt Ungváron, minimuma 10 C fok Nagyszébenben és Tátrafüreden.

Prognózis a következő 24 órára:

Némi hőemelkedés és helyenkint, inkább csak keleten, eső, vagy zivatar várható.

Table with columns for location (Állomás), precipitation (Légyamósa), temperature (Hőmérséklet), and other weather-related data.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' containing various market data, exchange rates, and company information.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egyszer régen...

Valamikor, ... egyszer régen,
Én is vágytam, én is égtem;
Forró dalok szárnyán száltam;
Tündér-honig meg sem álltam!

Jön az este ... nő az árnyam ...
Összetört a régi szárnyam;
Poros úton megyek gyalog,
S mind halkabban dalolgotok!

Zivuska Andor.

(Időjárás varjak.) A Természettudományi Közlöny írja: Ósídők óta figyeli az ember az állatvilágnak, nevezetesen a madaraknak viselkedését az időjárásal szemben, hogy abból valamelyes alapot leljen a bekövetkező időjárás megjelölésére. Rengeteg népies időjósolat, úgynevezett „parasztregula” keletkezett ily módon már a legrégebbi időkben. Megbízhatóságuk általában többé-kevésbé ingatólag, bár jó részük teljesen való alapon nyugszik, mert tagadhatatlanul a madárvilágnak sok tagja megérzi az időjárás megváltozását. Minthogy azonban a madár élő szervezet, amely az időjárást sokkal többféleképpen érzi meg, mint pl. a meteorológiai műszerek jelzik s minthogy sokszor oly viselkedést hoztak összefüggésbe az időjárás megváltozásával, amelyhez annak voltaképpen semmi köze se volt, azért ezek a parasztrekulák általában nem alkalmasak időjárás jósásra. Vannak azonban egyes jelesek a madarak életében, melyeknek meteorológiai vonatkozásai meglehetősen tisztázottak. Ide tartozik első sorban a vetési varjak havazás jelzése, melyről a legszabatosabb megfigyeléseket dr. Doring Henrik közölte, s ügyet teljesen megvilágító észleleteit annál is inkább érdemes szó szerint is közölni, mert az apró eltéréseket nem tekintve, tökéletesen megegyeznek a kérdésben leírt esettel. A közlemény a következő: „Tul a Dunán, kivélt Fejér- és Tolnamegyékben gyakori őszi időjárás az, hogy „a varjak havat kérnek. Ez az időjárás a vetési varjak és a sokszorosan közüjük keveredő csókák sajátos viselkedésére vas alapítva. A csapat egyideig a magasba emelkedik, amikor egyszerre a vezető nagy s a magasba vágó ivben őrvenyleni kezdenek. Ez a jeladás. Valamennyi varju és csóka körvonalban

kezd repülni. A magasabb levők jobbra, az alacsonyabb levők balra kezdenek keringeni, vagy megfordítva, de mindnyájuk pályája a magasba töri. Olyan a látszata a fekete seregnek, mintha két sötét pontokkal nagy összevisszaságban tarkított üvegkorong egymás fölött ellentétes irányban forogna. A kettős korong lassanként emelkedik és csakhamar utolsó nyima is eltűnik az égbolt sűrű párázatában. Az őrvenylenést a vetési varjak és csókák fülsiketítő lárma kíséri. „Régóta kísérem figyelemmel a varjaknak ezt a jellegzetes viselkedését és tapasztalataim igazolják a népies időjárás helyességét, mert az említett viselkedést 1-2 napon belül majdnem mindig havazás követte. Különösen az első havat szokták ily módon nagy pontossággal előre jelezni. A vetési varjak kíséretében volt madarak ezuttal is valószínűleg csókák voltak. A seregek is társulnak ugyan a vetési varjakkal, de főleg csak ott, ahol együtt járnak táplálék után a legelőknél, ugarakon, mezőkön stb. Főiriasztva együtt repül tovább a két madárfaj, mert hiszen a legközelebbi táplálékos területen megint leereszkednek, arra azonban nem tud esetet az ornitológia, hogy egyéb alkalmakkor is összekeverednének.

(Az illat paradicsoma.) Franciaország déli részén terülnek el azok a végtelen virágmezők, amelyeknek természetét a közelben füstölő illatszergyárak aratják le. Itt szedik le a kora hajnali órákban, amikor a harmat megfogja a virágillatot, a tömegtelen rózsát, szegfűt, gyöngyvirágot és a többi ős kegyelhet, hogy érintetlen, friss állapotban hordhassák be a laboratóriumokba földolgozás végett. Sehol sem készül annyi és oly sokféle illatszert, mint Franciaországban. A francia ember, a férfi csaknem olyan mértékben, mint az asszony, rengeteg illatszert használ s a párisi finom üzletekben ugyancsak nagy kelete van a drágánál drágább kis üvegeknek. A melankólikus, ábrándos madmazell el sem képzelhető a maga ibolya-parfümjé nélkül, a világot élő mondaine pedig állandóan ott tartja toalettasztalán a heliotropot vagy a tubarózsát. A gyöngyvirág és a fehér orgona szelid illatát a jónévelésű, szemlesütve járó bakfiskok kedvelik, a kaczer, vérbeli párisi asszony elölben szivesebben hódít a széna illatával. A XVII. század elejéig az illatszergyártást kizáróan a franciák ismerték s csak ekkor lépett a világpiacra Anglia is a maga markáns illatu gyártmányával. Nagy forradalmat okozott 1810-ben a kölni víz feltalálása, mely azóta hihetetlenül népszerű lett. Nagy előnye, hogy nemcsak illatszert, hanem együt-

tal üdítő, frissítő víz is, ami különösen a gyöngy idegzeti embernek nagyon jó szolgálatot tesz. Ma már csaknem egész Európában gyártanak illatszert, a finom illat igazi hazája azonban ma is csak Franciaország, amelynek az illatszergyártás egyik legfőbb bevételi forrása.

(Az ember négy lábú állat.) Ezt a nevezetes fölfedezést természetesen egy német tudósnak köszönhetjük — ha ugyan köszönettel tartozunk érte. Mint a lipcsei lapokban olvassuk, valami Klotz a lipcsei Pestalozzi-egyesületben előadást tartott arról, hogy az ember tulajdonképpen óriás tévedésben van, ha azt hiszi, hogy neki két lábón kell járni, mert a fiziológia szempontjából nem a fej az ember legfontosabb része, hanem a gerinczagy és annak is a legalsó része. Ennek megfelelően, Klotz ur szerint nem a két lábón járás a természetes, hanem az volna helyes, ha a majmok példáját követve — négy lábón járnánk. Ilyen előadást természetesen csak a jámbor németek előtt lehetett elmondani és csak németek között sikerülhetett Klotz urnak anynyi hívet szerezni, hogy legközelebb már meg is alakítja a — Négy lábónjárók Egyesületét. Klotz ur ostoba ötletének különben természetesen minálunk is akadnának hívei, de csak — a cipészek között; ők ugyanis aligha haragudnának meg érte, ha az emberek egyszerre ekezednének egy pár cipő helyett két pár cipőt viselni.

(A hajók „hatodik” érzéke.) Londonból jelentik, hogy sir Hiram Maxim, a világhírű feltaláló mostanában új találmánnyal lépett a világ elé. Ez az új találmányt ha bevélik, a jövőben a hajóknak egymással is bármely más akadálylyal való összeköttetését van hivatva elhárítani. A találmány maga a denevérek bizonyos sajátos tulajdonságán alapszik, melyet a feltaláló „hatodik érzék”-nek nevez és melynek segítségével a legnagyobb sötétségben is megérzi az utjába kerülő tárgyak közelségét és azokat így idejekorán ki tudja kerülni. Sir Hiram Maxim ilyen „mesterséges halló-érzéket” akar a hajókon is alkalmazni. Ez a szerkezet egy hatalmas szírnéből áll, melynek belső érzékeny szárnyait villamos motor hajtja. Ezek a szárnyak az emberi fül által nem hallható legmélyebb alaphangok atmoszferikus hullámzását fel tudják fogni. Most már valamely hajóhoz, parthoz, vagy sziklához verődő légharamlat emberileg meg nem hallható zörejét ezek a szárnyak felfogják és a velük kapcsolatba hozott csengettyűszerkezettel az érdeklő hajósok tudomására hozzák.

BENYOVSZKY EZREDES ELTÜNÉSE

— Történelmi regény az alkotmányosság első éveiből. —

IRTA: DÉRI GYULA.

22

Az anyjakkal akartak közölni egy újdonsült tervet, természetesen valami nagy és korszakalkotó mulatságról és mind a ketten egyszerre kezdtek beszélni.

— Elhatároztuk... — szólt Erzs.

— Azaz Telegdiék határozták el, — vágott közbe Magda, a nagyobbik leány.

— Illetőleg csak kigondolták és mi velünk közölték.

— Es tőled függ, mama, hogy beleegyezel-e?

— Ugy-e, beleegyezel, édes mama; Vera is azért jött, hogy kérjen.

— Egyezzek bele, nagyságos asszonyom! Egyezzek bele! — tódította Telegdi, Vizeki és közrevették Bérczynét.

Ormódi, a pirosképű és dús szőke haju jogász elkapta a kezét és szaporán csókolgatta.

Bérczyné kellemes zavarral állt a lármás csoport között.

Mosolyogva és negédesen háritgatta őket magától a szabadon maradt kezével, a másikat Ormóditól vonogatta, de nem nagy erőszakkal.

Végre, amint tehetette, két tenyerével befogta a fülét, mire hirtelen csend lett.

— Én megsiketülök magok közt, hallja Telegdi és a két tajóka leányom is csak kiabál, de még mindig nem mondták meg, hogy miről van szó.

— Egy nagyszerű hangversenyről, nagyságos asszonyom, amit mi fogunk rendezni hárman! — válaszolt Telegdi.

— Jótékony célra lesz, a bölcsőházi egyesület javára, — folytatta Vizeki.

— Tizenkét lady patronest fogunk felkérni, A, B, C és D grófnék már meg is

ígérték, hogy elvállalják, — szavaltá Ormódi Sándor nagy tüzzel.

— Hamilton Vera önagságát lesz a hangversenyben az oroszlárnész. Kétszer fog énekelni, az első részben és a második részben. Özegey Hamiltonné önagsága teljesen helyesli a tervünket.

— És mit akarnak én tőlem? — kérdezte Bérczyné. — Én nem tudok énekelni.

— De Erzsike gyönyörűen szaval... —

— Magda pedig pompásan, zongorázik! — erősítette Vizeki.

— Csak nem akarják maguk ezeket a tacsokkat a világ elé állítani? — szörnyükdött Bérczyné.

— Ennek meg kell lenni, nagyságos asszonyom! — szavalt ismét Ormódi. — Ilyen lányokat nem szabad elrejtene a világ elől. Hadd lássák őket esteli öltözékben, villamos lámpánál és vakuljanak meg a szépségüktől. A mágnásleányok meg fognak pukkadni, ha Magduskát és Erzsikét meglátják.

A mágnásfiuk pedig másnap az Erzsébet-téren fognak összegyülni zászlók alatt és a Hymnust, meg a Szózatot énekelve fognak felvonulni ide a Csengery-utczába és küldöttségileg keresik föl önagságaikat, hogy válaszzanak közülök férjeket. Becsületemre mondom!

— Eláll! eláll! — kiáltották a leányok s a fölemelt kezük libegtetésével mutatták, hogy nekik a mágnáskérők nem fognak kelleni.

Bérczyné oda fordult Verához.

— Beszélj már te is, mert ezekkel soha sem jövök tisztába.

Hamilton Vera, ki csak kevésbé volt élénk, de kedélye naivságával éppen úgy beletalált a társaságba, mint maga Bérczyné, édesen mosolygott s kellemesen csengő hangján felelt:

— A bölcsőházi hangverseny már régi terv. A tavaszról maradt erre az ősre. Megemlitem Telegdiéknek, ők kaptak rajta,

beszéltek az elnökével, aki engem már régebben fölkerít és Telegdit megbizta az egész program egybeállításával. Ha nincs ellenvetéted, Magda és Erzsike nagy diadalt fognak aratni.

— Gondolod? — kérdezte Bérczyné boldog elragadtatással.

— Több mint bizonyos! — kiáltott közbe Ormódi. — A Vigadó nagy termében lesz a hangverseny, utána bál következik. Ezerkétszáz jegyet bocsátunk ki, ebből háromszázat ingyen osztok szét az egyetemen. Lesznek olyan dörgő tapsviharok, hogy a holdvilág megáll bámulatában és a föld megindul. Induljon meg nagyságos asszonyom is! No, induljon már meg, az egekre kérem!

Bérczyné nem tudott tovább ellenállani.

— Hát bánom is én! — szólt vállat vonva — énfelőlem ugyan szavallhatnak és zongorázhatnak, ha akad olyan bolond, aki azért fizet. Én ugyan meg nem hallgatnám őket, ha nekem fizetnének. Aztán kikötöm azt is, hogy engem engedjenek oda ülni, ahova akarok és hogy rám ne irányítsa a figyelmet senki sem, mert ha a két hölgy belesül, én nem akarom értük szégyelni magamat és nem akarom, hogy ujjal mutogassanak rám, hogy ehol ni, a két nevetlen gyermek boldogtalan anyja!

Erre a kijelentésre a két leány a nyakába borult az anyjának, mire ez kézzel-lábbal védekezett a csókjaik zápora ellen. Ormódi és Telegdi azonban ismét elfogták egy kezét, Vizeki Ormódit félre akarta húzni, hogy a gyöngéd puha kéz most neki jusson.

Groteszk, szeles mozdulatok közt történt meg mindez, nagy zaj, láрма és kacagások közt, de egy pillanatig sem szünt meg elegáns és kedves lenni.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1912. július 25 én.

BUDAPESTI SZÍNHÁZ

Rózsahegy Kálmán felléptével:

En vagyok a néni.

Angol bohózat 3 felvonásban. Írta Brandon Thomas. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Frank Eabberley Rózsahegy
Jack Cherney Fekete
Spittigno Szabolcs
Francis Chefnep Török
Charlie Wykeham Pillinszky
Lucia D. Alvarodcz Veszprémi
Ela Szilágyi R.
Annie Ötvös Jenny

Kezdet 7/8 órakor

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(BUDAI SZÍNHÖZ)

A hercegisasszony.

operetta 3 felvonásban. Zenéjét szerzeszte: Lohár Ferencz.

Személyek:

Márai Hercegisasszony Barikó
Mary Ann Fenyő E.
Harris Cecily
Periskles Csah
Christofulus Tabcri
Gvendoini Bánházy
Marula Mihályi J.

Kezdet 7/8 órakor

Heti műsor:

Julius hó	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színhöz)
26 Péntek	Mayerék	Ábrahám a menyországhon
27 Szombat	Asszonyfaló	Tanító
28 Délután: Vasárnap — Este	Tót legény Amerikában En vagyok a néni	Az erdészleány Hella hercegnő

CIRKUSZ-BEKETOV

Városliget. Telefon 107-40
Ma csütörtökön előadás 2
Ezután 4 órakor félhelyárak. Este 7/8 órakor nagy előadás Muszaj nevetni!
A legkacagtatóbb műsor: 3-ALEX-3 zenehumoristák. JANOSI az éneklő bohóc. Aktuális tréfák és kuplék. 3-FRANZELLINI-3 groteszk bohócok. 2 Connor és Eves 2 francia bohócok. 5 Excelesior 5 kerékpárakrobaták.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstdíszeseket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
Főpostával szemben

Közvetlen keleti behozatal.

Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfelemelés nélkül részlettűzítésre is.

SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

Ön már tudja? hogy minden árban kaphatja a legjobb és legolcsóbb készítményű amerikai cipőket.

és világhírnévű gyártmányú szőnyeg az ország minden részébe. Meg nem felelőtlő közelítőleg 20 K-án felül bérmentve. — Kérjen ingyen árjegyzéket. Szűdés és pontokiszolgálás. Kivonat az árjegyzékből:

Elegáns férfi-cipők
box- és chevro-bőrből, utolsó divatu, cugos, fűzős 10, gombos 1 K és fölfebb.

Amerikai és angol cipők, elszakíthatatlan 14, 15, 16, 20 és fejj.

Gyönyörű női-cipők
box- és chevro-bőrből, cugos 9, fűzős 9.50, gombos 10 és fejj.
Slikkes amerikai és angol cipők, fűzős és gombos 13, 14, 16, 20 és fölfebb. 12922

Higiénikus gyermek-cipők minden árban.

Mérték étáni készítés legfinomabb kivitelben.

„Uj módszer!” Orthopéd-cipők fűzős lábra lábra után készülnek

Pongrácz S. Sándor Budapest, VII., Szondi-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

ANGOL PARK.

Városliget — Hermina-ut 57-65.

A continens legnagyobb családi mulatóhelye. A legújabb szórakozások. Minden kedden este nagy táncmulatság. Belépő a Parkba 20 fillér. Minden csütörtök este Bál és nagyszerű tűzfjáték, valamint egyéb szenzációs attrakciós szórakozások. Belépő a Parkba este 8 órától 40 fillér. Minden szombat este Elite-bál és confetti eszt. Belépő a Parkba este 8 órától 40 fillér. Minden vasárnap este táncmulatság. Belépő a Parkba 20 fillér. Ezenkívül az összes nagyszerű látványosságok. Minden este két katonazenekar. Az Újvári-Varietében és Péle-Méleben világvárosi új műsor. — Kedvezményes Park belépőjegyek a trafikokban.

Pénteken, Anna-napkor nagy Anna-bál!

Kartellen kívül!

T. a.
Van szerencsém szíves tudomására adni, hogy VIII., Karpfenstein-utca 31-33. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő sörnagykereskedést nyitottam.

Miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy ár tekintetében, mint sörminőségben bármely más céggel a versenyt felvehetem, kérem nagybecsű megrendelésével engem új vállalatomban támogatni, melynek pontos és lelkiismeretes kiszolgálásáról előre is biztosíthatom.

Maradok kiváló tisztelettel SZIMANDL JÓZSEF vendéglős és sörnagykereskedő

Szt. Lukácsfürdő nagyvendéglője

Budán FREY GYULA vendéglős, a parlamenti Arkád-vendéglő bérője személyes vezetése alatt.

Elsőrangú vendéglő és kávéház.

Háromszor naponta hangversenyez SILVING BERTHOLD karmester vezetése alatt

a Budapesti Filharmonikusok Társasága

Városmajor szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 64. szám.

Telefon 88-09. Telefon 88-99.

A kis Svábhegy lankás hegyoldalon, óségi árnyas park közepén, remek kilátással a budai hegyekre. Ozonús levegő. Budapest legcsodásabb területe. Harmat, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásal, szén-

savas, sós, mór, fenyő, villamos és fenyőfürdők. A szanatóriumban rendelkeznek: emésztőszervek betegségei, anyagcsere-bántalmak, cukorbetegség, máj, apakbajok, vesebajok, neurasthenia, hátságizomsorvadás ellen, savanyító- és hialinokurát esztérs. — Igazgató-őorvos: csernyofalvi dr. Kozmutza Béla. Felvételi a szanatóriumban egész nap.

BRISTOL

Elsőrangú szálloda. Kávéház és étterem.

BUDAPEST-DUNAPARTON.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák tanárai szívesen elismerték, hogy hegedű Reményi Mihály olyant készít, mely bármely régi 2000 koronás hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja. Reményi hangfokozógerendája által bármely rossz hangú hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikertörtézetét minden egyes hangszernél. — Árjegyzéket kérjen REMÉNYI műhegedű-készítési osztályától.

Budapest, Király-u. 58.

A világ legjobb quinttisztá hurjai csak REMÉNYINÉL.

PALACE ÉTTEREM és KÁVÉHAZ

CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

Esténként tónai Korodi Gyula muzsikál.

Palate soupe személyenként 3 korona.

Weinberger és Fodor

az összes sportcikkék áruháza.

FOOTBALL

cikkékben az ország legnagyobb raktára.

IV., Harischbazar 4.

Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Hegedük minden nagyságban

Condos munka, jávorfából rezonánctető és hangfokozó gerendával ellátva, vonóval és tartalék hurokkal együtt 3 korona. Jobb minőségű iskola-, mester- és régire imitált hegedük kizárólag kaphatók:

HANGSZER OTTHON

FEKETE MIHALY

Budapest, VIII. ker., József-körut 9/E. sz.
Kérjen ingyen gramofon és lemezjegyzéket.

Teljes Butorkiárusítás

csak ez év augusztus 1-éig

Teljes lakberendezések, csillárok, szőnyegek, képek stb. stb. minden elfogadható árban. kiárusíttatnak.

József-utca 4. II. em. 10. sz.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR:

legújabb kötetek

BÖLSCHÉ: Szerelmem az élők világában

Két kötet (1152 old.)

A 2 kötet ára díszesen kiállított kötetekben 380

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

Saját érdekében felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan ezélszerüségű kicserélhető nyomkappal ellátott MULTIFORME sérvkötőkről prospektust kérjenek. Ezen a legmesszebbmenő legnyeknek is megfelel

Sérvkötő a legmesszebbmenő legnyeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legzölésesebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Legjobb és legmodernabb fényképezőgépek objektívek stb.

kényelmes havi lefizetésre.

Kívánatra kimerítő fényképárjegyzék ingyen.

ELEK és TÁRSA R-T.
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 10.

ADORJÁN ANDOR könyve:

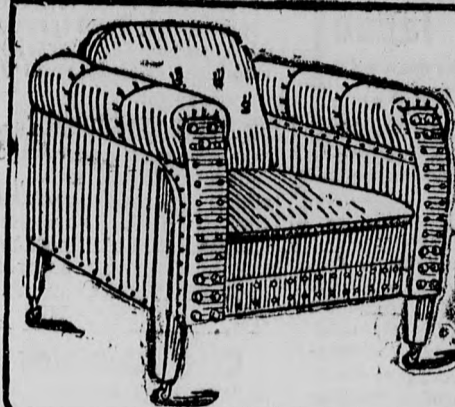
SORSOK ÉS PÁLYÁK

Irodalmi arcképek

Ára 3 kor.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R-T-nél Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő székek, foteuilok, férúszobák és irodahelyiségek butorzása! Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műórás és :: :: :: ékszerész

Budapesten, Erzsébet-körut 29., I. em.
Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A világhírű eredeti angol **The Champion és Premier**

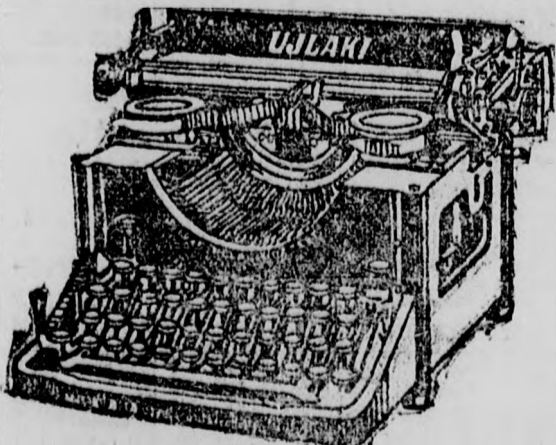

kerékpárokat dupla harangcsapárgóval és szabadonfutóval, 3 és 6 évi jótállással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon látható összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat láncokat, kónuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított nagyban eredeti gyári áron szállítunk vilákre is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., kerület, József-körut 41. sz. Fióküzlet: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Diszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészokről ingy. és bérmentve.

Részletfizetésre is?

Amerikai redőnyös íróasztalok. — Összerakható könyvszekrények. — Angol bőrgarnitúrák. — Redőnyös íróasztalok. — Teljes írodaberendezések.

UJLAKI BÉLA modern amerikai írodabutortelep, Budapest, VII., Erzsébet-körut 28. sz. Árjegyzék ingyen. Telefon 182-60.

BUTOR készpénzért és részletre Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló, ebédő, úri és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDÓ butornagykereskedő Budapest VII. Erzsébet-körut 32. Árjegyzék ingyen.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Titkos betegségek

hugyesóflyás, hugyesószükületek, altesti sobek, bujakor (syphilis), az ünfertözés következtében fellépő éjjeli magömlések és idegbántalmak, elgyengült férfior (impotentia), maktacs bőrbetegségek, bármely női neml bajok, mélibajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres kigyógyítására legjobban ajánljuk bovált lelkiismeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógyódmánjától fogva

Dr. GARAI,

hírneves szakorvos rendelő intőzetét, Budapest, Andrássy-ut 28. szám.

Rendelés hótköznap: 10-11 4 óráig és este 7-8. Vasár- és ünneppnap délután 2-ig. Feltűnés nélkül orodményes gyógyítás levőltig is. Kívánatra gyógyszerekről is gondoskodik.

„Ehrlich 606.” javított Joha oltások.

ELSÓRANGU GYÓGYFURDÓ

LIPK SZALONIA ALKALIKUS, SÓS, JÓDOS VIZEK. Radioaktív források 64 forrók

BIZTOSAN GYÓGYIT

rheumát, ischiast, a nyagcsere zavartokat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermekkorokat, csonttöréseket és izmadmgyógyokat. Idény egész éven át! Kívánatra prospektus küldünk.

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára: Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész évre 10.— kor. Singer és Wolfner, Andrássy-ut 10. szám.

DARANYI LEGUJABB MODELLO

Számoló ES LÁTHATO ÍRÁS

összeadógépei

nem szorulnak reklámra. Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén. Telefon 139-54. **DARANYI MIKSA** Első Magyar Számoló- és Összeadógépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállításiügy és Iparbank részvénytársaság részletára Budapest, VI., Váci-körut 37.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákossziget 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Gazdag

brazíliai hölgy, egyedülálló fiatal, gyermektelen, ügyes, szép és derék, gyorsan házasságra lépne egészséges, jellemes emberrel, akár vagyontalanul is. Fides, Berlin 18.

Gyorsírás
és gyorsírási. A Gyorsírás Társaság szakmájában lényegesen megújított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-utca 12.) tartatnak. Legelőkeltebb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napenként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Karlthek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, 55szóad- és számológépek kezelése. Párhuzamosan oszli tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társaság (Remington) Budapest, VI., Andrássy-utca 12. szám.

Zálogcédulet,

brilliantot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget vesznek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket vesznek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45. Meghívásra jövék

INGYEN

küld érdekes árjegyzéket fényképezőgépek és kellékekről

Chmura S.

optikai műintézet
Budapest,
IV., Ferenciek-tere 2. sz.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat
Budapest, IV. ker., Gerlóczy-utca 7. sz.
0 iszes butoralbum 1 kor.

Zálogcédulet

vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő

BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Még nem létezett

rendkívül kedvező feltételekkel szállítunk háló-, ebédlő-, uriszobák és szalonbutorokat, szálaloda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Piaczi táskát

viaszos gyermekkönyveket kereskedőknek olcsón szállít Galamb Zoltán, Jászapáti. Ingymen csomagolás. Bérmentve szállítás.

ÚJ KÖNYVI!

GYULAI PÁL
KRITIKAI DOLGOZATOK

1854—1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melyet irodalmunk leghatalmasabb kritikusává és féltetes polemikusává küzdött fel magát.

Megrendelhető:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-utca 21, valamint minden könyvkereskedésben.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3. lételelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol bórarniturák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárokat.
Telefon 82-13. 28598

Kitűnő fegyverek

öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadísznek. Werndl gyalogsági fegyver 5 kor., szurony hüvelyvel 1 K Werndl lovassági karabély 18 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronnal 25 K. fegyverszija 1 korona, tölténydarabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. Tiller Mór és Társaság, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

Őszi duráncai barack

kilója 2.40, kajszinbarack, nagy mély, szivcseresznye, csomogkörte 90, ribizli, szilva, egres 70, rózsburgonyának mázsáját 16, vajbábnak 70, paradicsomnak 90, fejleszköszőnek dr. ja 70, salátaugorka 36, kovászolódó 12, tölthető paprika 12, kelkáposzta 6, karalábé 4. Agrárius Budapest, Mátyás-utca 9.

Ananászbarack

nagy mély, szivcseresznye csomogkörte, szilva, ribizli postakosaraként 4.50, vajbab, káposzta, ngorka, tök, kalarabé 2.50. Ismétlődőknak előnyös árjajlatat Szabó Csongrádról.

Cseplőkészletek

minden nagyságban, legkisebb szerkezetben, teljes szavatossággal kedvező árban és előnyös fizetési módokkal azonnali szállításra ajánl Szűcs Ödön gépkereskedelmi vállalat, Budapest, Nagymező-utca 66. szám.

Feltalálók

Utmutatója szabadalmazásához értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Tisztviselő-otthon

Pensió) Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknak. Teljes pensió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használt és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapítattott 1886-ban

Illusztrált korrajz a párisi kommunáról!

RÁKOSI VIKTOR
A PÁRISI GYUJTOGATÓK

(A kommun története)
Regényes korrajz
Ára fűzve 6 korona,
vászonkötésben 8 korona.

Kapható
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-utca 21 és minden könyvkereskedésben.

„OLLA”

hebizonyíthatóan a legjobb higiénikus gummi-különlegesség. a vízi jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. „OLLA” gummi-nyárból Wien 11/817 Praterstrasse 57

Magán-detektív-

vállalat Budapest, Aggteleki-utca 17. Igazgató: Kornya János, államrendőrségnél volt. Frigyes főherceg által kitüntetett hírneves detektív. Legmegbízhatóbban teljesít nyomozásokat bűnügyekben, családi-, személyi-, házassági ügyekben, válóperekben, eltűnt személyek, névtelen levelek írója és ismeretlen zsarolók után helyben és vidéken. Megfigyelő üzleteket, személyeket.

Herefejtőgépek

minden nagyságban, legteljesebb szavatossággal azonnali szállításra legelőnyösebb árban megvételre ajánlatnak. Szűcs Ödön Budapest, Nagymező-utca 66. sz. cég által.

MAKAY BÉLA új könyve:

A LÁP VIRÁGA és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbájos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászképeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ára 4 korona.

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-utca 21, valamint minden könyvkereskedésben.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:
A szerelem földi vándorútjának s fejlődésének csudaszép, minden részleteiben lebilincselő regénye.

BÖLSCHÉ:
Szerelem az élők világában.
Két kötet, 1152 oldal.

A két kötet ára 3.80

Eddig megjelentek:
KÓBOR TAMÁS: Komédiák. Nov. (424 old.)
BIRÓ LAJOS: Glória. Novellák (448 old.)
BALZAC: A számárőr. Regény (387 old.) For-dította Marsányi K.
ZOLA: Pascal orvos. Ref. (448 o.) Ford. Gerő A.
DICKENS: Két város. Ref. Ford. Bálint M. (448 o.)
ANATOLE FRANCE: A Pin-guinek színete. Regény. Ford. Böllény Gy. (320 o.)
CSEHOV: Az orvos felesége és más novellák. (384 oldal).

Minden kötet ára 1.90

Sajtó alatt:
TOLSZTOJ: Hadzi-Murát. Regény. - VOSS R.: A költő és az asszony. - Tóth Béla: A boldog-asszony dervisé. - C. F. Meyer: A szerzetes házassága. - Helldai Jenő: Hét sovány esztené. - Maupassant: Egy élet stb., stb.

Kapható minden könyvtárnál, kintja az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társ.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Baria József konzervgyára Felka (Szepes-megye).

Könyvtár,

uraságoknak, műkedvelőknek, magánzóknak több száz kötetből álló kézi könyvtár, tudományos és szépirodalmi művek, köztük értékes kiadások és hungarikák, kisebb részletekben is eladó. Szives megkeresések a kiadóhivatal útján Könyvtár jellegével kéretnek.

A magyar memoár-irodalom érdekessége I

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM

Első kötet
Ára 6 korona

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-utca 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-utca 21. szám és minden könyvkereskedésben.

„Hungária” beszélő - gépek

tölcsernélküliek is kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4.
Kérjen árjegyzéket.

Készpénzért

vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón

sehol nem kap modern háló-, ebédlő-, uriszobák stb. Gyökörjén meg, tekintve meg zenfolt raktármat, itt jutányosan

vehet

a leggyorsabb től a legdrágább kivitelig minden fajta

BUTOR Nagy Imre

lakberendezési vállalkozó cég
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárati Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Függöny

Kongressz - szövetek

85 és 110 cm. széles méterje 75 fill.-től feljebb. Kérjen mintákat.

Bérczi D. Sándor
közimunka nagyiparos
Budapest, VI., Dessewffy-u. 5.

Singer varrógépek

Kerékpárok,
grammofonok,
hanglemezek

legolcsóbban kaphatók

LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-utca 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Haban József

Budapest, Almásy-tér 14.
javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Soványaság

Az egyedüli eredménytől kísért Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jutállást. Verszegénység, gyengeség, időesség ellen és gyomorbetegségeknél kiváló hatású. Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 fnt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-utca 11. 11/2. Telefon 156-80.

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla

Hegyen-Völgyön

Természeti és vadászképek

Szerző ezen újabb könyve mellett sorakozik az előbbihez. Mindkét kötetű lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-utca 21 és minden könyvkereskedésben.